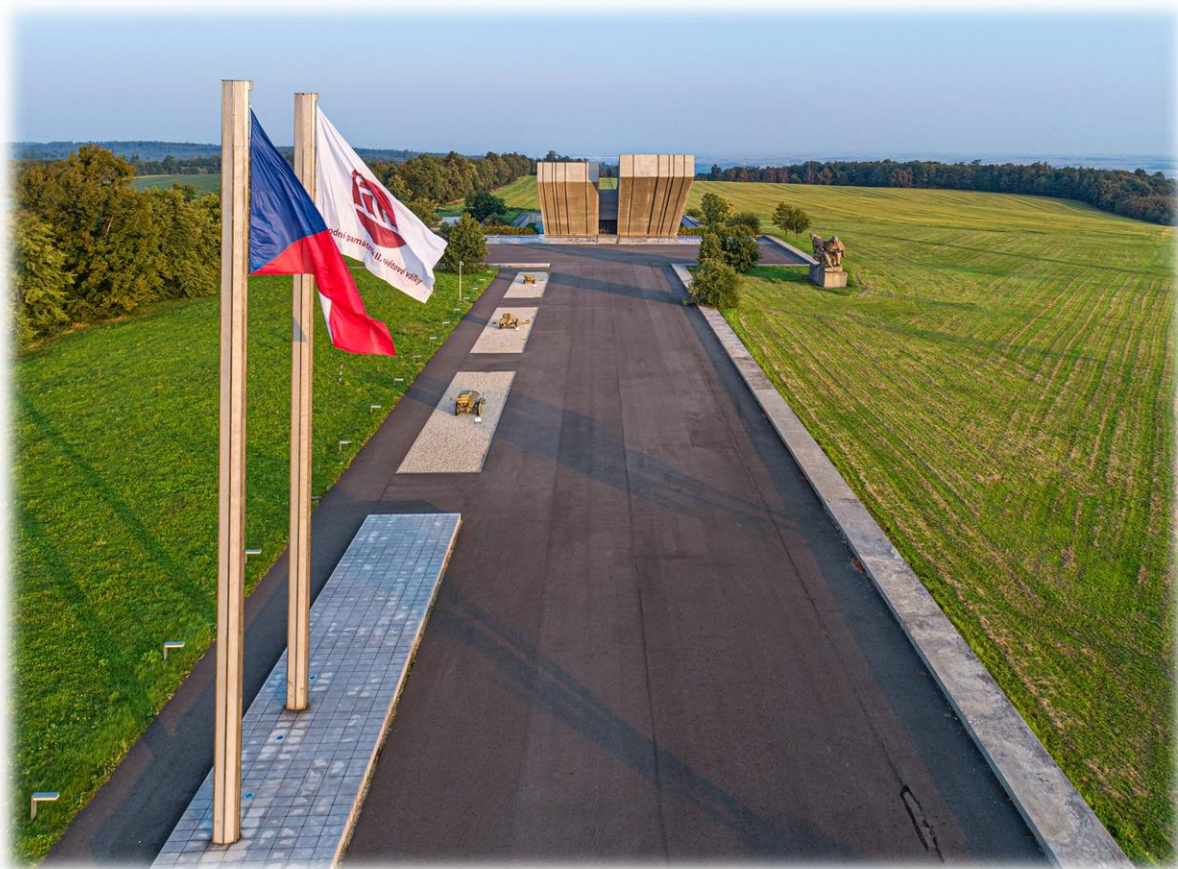

SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2019

OBSAH

Výroční zpráva.....	3
Charakteristika a poslání instituce.....	4
Sbírka Slezského zemského muzea.....	7
Organizační struktura instituce.....	8
Spolupráce s jinými organizacemi.....	13
Prezentační činnost.....	17
Expozice.....	17
Výstavy.....	29
Akce.....	56
Přednášky pro veřejnost, besedy, vzpomínkové večery, autorská čtení a jiné odborné akce.....	75
Doprovodné programy.....	82
Návštěvnost.....	98
Sbírkotvorná činnost.....	120
Péče o knihovní fond.....	134
Věda a výzkum.....	135
Publikační činnost.....	141
Konference, semináře a jiná odborná činnost.....	152
Základní personální údaje.....	163
Hospodaření organizace.....	165
Přílohy – ROZVAHA.....	174

SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM

V Opavě 30. 6. 2020

Výroční zprávu Slezského zemského muzea sestavili z podkladů jednotlivých oddělení:

- Mgr. Jana Nevřelová
Oddělení vnějších vztahů
nevrelova@szm.cz
- Ing. Tat'ána Němcová
Oddělení ekonomicko-správní
nemcova@szm.cz
- Mgr. David Váhala
Oddělení vnějších vztahů
vahala@szm.cz

Fotografie: archiv SZM.

CHARAKTERISTIKA A POSLÁNÍ INSTITUCE

SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM

SÍDLO ORGANIZACE A KONTAKTNÍ ADRESA

Nádražní okruh 669/31
746 01 Opava
Česká republika

OSTATNÍ ÚDAJE

Tel.: +420 553 622 999
ID datové schránky: 6nwqxf7
Elektronická adresa podatelny: szm@szm.cz
Webové stránky: www.szm.cz

ZŘIZOVATEL

Ministerstvo kultury ČR

Právní postavení:

Státní příspěvková organizace dle zákona číslo 219/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů

Statutární orgán:

Mgr. Jana Horáková

CHARAKTERISTIKA INSTITUCE

Slezské zemské muzeum (dále jen SZM), nejstarší muzeum na území České republiky (založeno 1814), je třetím největším veřejným muzeem vedle Národního muzea v Praze a Moravského zemského muzea v Brně. Slezské zemské muzeum plní funkci muzea ve smyslu ustanovení § 10 odst. 6 zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů. Dle Zřizovací listiny Slezského zemského muzea vydané rozhodnutím Ministerstva kultury ČR ze dne 27. 12. 2000 č. j. 17 473/2000 ve znění pozdějších rozhodnutí MK plní funkci sbírkotvornou, vědeckou, kulturní a metodickou.

POSLÁNÍ INSTITUCE

Muzeum shromažďuje sbírku hmotných dokladů vývoje přírody, včetně živých rostlin a živočichů, prehistorie, historie české i zahraniční provenience, zejména však z území historického Slezska, severní a severovýchodní Moravy, především v oborech: muzeologie, mineralogie, geologie, paleontologie, botanika, dendrologie, entomologie, zoologie, archeologie, etnologie, numismatika, historie, dějiny umění včetně dějin hudby, literatury, divadla, fotografie a nových médií a dějiny vojenství. Svůj sbírkový fond spravuje podle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů. Sbírkové předměty a poznatky získané jejich zpracováním prezentuje zejména prostřednictvím stálých expozic a výstav, vlastní publikační, vzdělávací a přednáškovou činností v rámci ČR i v zahraničí a dalšími kulturně výchovnými aktivitami určenými pro nejširší veřejnost s přihlédnutím k dětem a mládeži, seniorům a návštěvníkům se speciálními potřebami. Umožňuje studium sbírky badatelům, vydává a veřejně šíří periodické i neperiodické publikace a tiskoviny. Na základě zvláštních předpisů zapůjčuje své sbírkové předměty k účelům studijním a prezentačním, a to i do zahraničí.

Rovněž spravuje historický knižní fond, veřejnou vědeckou knihovnu a sbírku písemností archivní povahy. Ve spolupráci s Archeologickým ústavem AV ČR a v kontextu zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, realizuje archeologické výzkumy a dohled v Moravskoslezském kraji, případně na dalším území vymezeném vzájemnou dohodou. Vydává osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty dle příslušného zákona a eventuálně podává návrhy na prohlášení těchto předmětů za kulturní památky. Jako vědecko-výzkumná organizace provádí základní a aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj a šíří jejich výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií.

ŽÁDOST DLE ZÁKONA Č. 106/1999 O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM

V roce 2019 nebyly SZM řešeny žádné žádosti o informace.

OBJEKTY VE SPRÁVĚ INSTITUCE

SZM má ve správě celkem 37 objektů, z nichž je stále převážná část ve špatném technickém stavu. V minulých letech byla dokončena rekonstrukce Národního památníku II. světové války, depozitáře v Arboretu Nový Dvůr, došlo rovněž k částečné opravě Památníku Petra Bezruče, k rekonstrukci budovy Paláce Razumovských a k odstranění havarijního stavu objektů na Ostrožné ulici č. 42. V květnu roku 2012 byla ukončena generální rekonstrukce Historické výstavní budovy a v lednu roku 2013 rekonstrukce Janottovy vily. V roce 2017 byla dokončena v Arboretu Nový Dvůr revitalizace historického alpina a v roce 2018 byla vybudována rašelinová jezírka. V roce 2018 byla dokončena rekonstrukce Müllerova domu v Opavě, pro který se v současné době připravuje nová archeologická expozice a konají se zde dočasné výstavy a kulturní akce.

PŘEHLED HLAVNÍCH OBJEKTŮ VE SPRÁVĚ SZM

objekt	adresa
Historická výstavní budova	Komenského 419/10, 746 01 Opava
Müllerův dům	Komenského 1/8, 746 01 Opava
Blücherův palác	Masarykova 345/35, 746 01 Opava
Bývalý františkánský klášter	Ostrožná 234/42, 746 01 Opava
Památník Petra Bezruče	Ostrožná 11/35, 746 01 Opava
Janottova vila	Tyršova 705/1, 746 01 Opava
Grauerova vila	Nádražní okruh 700/33, 746 01 Opava
Muzeologické centrum	Nádražní okruh 700/33 B, 746 01 Opava
Palác Razumovských	Nádražní okruh 669/31, 746 01 Opava
Slezský ústav	Nádražní okruh 670/29, 746 01 Opava
Arboretum Nový Dvůr	Nový Dvůr, 746 01 Stěbořice
Národní památník II. světové války	Hrabyně 192, 747 63 Hrabyně
Bunkr MO-S 17 Štípký – Šilheřovice	748 01 Hlučín-Darkovičky
Bunkr MO-S 18 Obora – Šilheřovice	748 01 Hlučín-Darkovičky
Bunkr MO-S 19 Alej – Darkovičky	748 01 Hlučín-Darkovičky
Bunkr LO VZ. 37 – Darkovičky	748 01 Hlučín-Darkovičky
Bunkr MO-S 20 Orel – Darkovice	748 01 Hlučín-Darkovičky
Srub Petra Bezruče	Ostravice č. e. 1175, 739 14 Frýdek-Místek
Výzkumná stanice	Domašov 28, 790 01 Bělá pod Pradědem
Pracoviště novodobých dějin, Ostrava	Palackého 776/23, 702 00 Ostrava-Přívoz

SBÍRKA SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA

Sbírka SZM je zapsána v Centrální evidenci sbírek muzejní povahy ČR pod číslem ZMO/002–05–07/150002. Informace o sbírce SZM jsou k dispozici na webových stránkách CES (<http://ces.mkcr.cz/>). Sbírka SZM má celkem 21 oborových částí, nejnovější z nich, Živé dřeviny, byla zapsána v roce 2014.

SBÍRKA SZM

oborová část sbírky (podsbírka)	CES
Archeologická	9 – archeologická
Botanická	5 – botanická
Dendrologická	24 – další – dendrologická
Divadelní	24 – další – divadelní
Entomologická	7 – entomologická
Etnografická	11 – etnografická
Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	21 – fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média
Geologická	1 – geologická
Historická	10 – historická
Knihy	18 – knihy
Muzeologická	24 – další – muzeologická
Muzikologická	24 – další – muzikologická
Novodobé dějiny	24 – další – novodobé dějiny
Numismatická	13 – numismatická
Paleontologická	4 – paleontologická
Národní památník II. světové války	24 – další – Národní památník II. světové války
Písemnosti a tisky	19 – písemnosti a tisky
Slezský ústav	24 – další – sbírka Slezského ústavu
Výtvarné umění	15 – výtvarné umění
Zoologická	8 – zoologická
Živé dřeviny	24 – další – živé dřeviny

DALŠÍ INFORMACE O SLEZSKÉM ZEMSKÉM MUZEU

Další aktuální informace o SZM najdete zejména:

- v tištěných dvoutýdenních programech expozic, výstav a akcí;
- na webových stránkách muzea (www.szm.cz);
- na webových stránkách Ministerstva kultury ČR (www.mkcr.cz);
- na webových stránkách Asociace muzeí a galerií ČR (www.cz-museums.cz);
- na facebookovém profilu muzea (www.facebook.com/szmopava);
- na twitterovém profilu muzea (www.twitter.com/szmopava);
- na instagramovém profilu muzea (www.instagram.com/slezskzemskemuzeum);
- na youtubeovém kanálu muzea (www.youtube.com – Slezské zemské muzeum).

ÚTVAR ŘEDITELE

- Kancelář ředitele
- Oddělení vnějších vztahů
 - Pracoviště komunikace a marketingu
 - Pracoviště realizace výstav
- Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
- Pracoviště vnitřního auditu
- Knihovna SZM

ÚTVAR NÁMĚSTKA PRO ODBORNÉ ČINNOSTI

- **Oddělení přírodních věd**
 - Botanické pracoviště
 - Entomologické pracoviště
 - Mineralogicko-petrografické pracoviště
 - Paleontologické pracoviště
 - Zoologické pracoviště
- **Oddělení ochrany sbírkových předmětů**
 - Pracoviště preventivní konzervace
 - Pracoviště sanační konzervace a restaurování
- **Oddělení společenských věd**
 - Historické pracoviště
 - Muzikologické pracoviště
 - Muzeologické pracoviště
 - Národopisné pracoviště
 - Numizmatické pracoviště
 - Teatrologické pracoviště
 - Umělecko-historické pracoviště
- **Oddělení archeologie**
- **Oddělení fotodokumentace a digitalizace**
 - Pracoviště fotodokumentace
 - Pracoviště digitalizace
- **Oddělení historického výzkumu – Slezský ústav**
- **Národní památník II. světové války**
 - Areál československého opevnění Hlučín - Darkovičky
- **Oddělení prezentační – Historická výstavní budova**
 - Pracoviště muzejní pedagogiky
- **Památník Petra Bezruče**
 - Srub Petra Bezruče

ÚTVAR NÁMĚSTKA PRO EKONOMIKU A PROVOZ

- **Oddělení ekonomicko-správní**
 - Všeobecná účtárna
 - Evidence majetku
 - Pokladna
 - Personalistika a platy
- **Oddělení provozně-investiční**
 - Pracoviště veřejných zakázek
 - Pracoviště projektově-investiční
 - Pracoviště provozní
 - Pracoviště IT
- **Arboretum Nový Dvůr**
 - Expoziční pracoviště
 - Dendrologické pracoviště
 - Provozní pracoviště

ÚTVAR ŘEDITELE

Ředitel je statutárním orgánem Slezského zemského muzea. Řídí činnost celého muzea ve smyslu zřizovací listiny a zastupuje ho navenek. V přímé podřízenosti ředitele jsou dva náměstci (vedoucí ostatních útvarů), dále pak vedoucí Knihovny SZM, vedoucí Oddělení vnějších vztahů. Do útvaru ředitele je organizačně zařazena také Kancelář SZM, Pracoviště vnitřního auditu a pracoviště BOZP a PO.

KANCELÁŘ SZM

Zabezpečuje administrativní agendu ředitele SZM, běžnou úřední agendu pro jednotlivé odborné útvary a poskytuje servisní činnost všem pracovištím SZM v oblasti obecných informací. Vytváří informační servis pro zaměstnance týkající se SW spisové služby. Koordinuje a kontroluje vydávání všech vnitřních předpisů, podílí se na propagaci výstav a akcí SZM.

ODDĚLENÍ VNĚJŠÍCH VZTAHŮ

Oddělení vzniklo v roce 2016 přeměnou a sloučením Oddělení marketingu a komunikace a Oddělení produkce. Oddělení rozvíjí obecné povědomí o činnosti SZM, což zahrnuje komunikaci s médii, s veřejností, přípravu propagačních materiálů, aktualizaci webových stránek a vyhledávání nových příležitostí k prezentaci SZM. Na pracovišti realizace výstav pracuje grafik a výstavař, kteří zajišťují výrobu tiskovin a instalaci výstav ve všech expozičních areálech SZM.

KNIHOVNA SZM

Oddělení pod tímto názvem vzniklo k 1. květnu 2012 přeměnou z názvu Ústřední knihovna Slezského zemského muzea. Knihovní fond Knihovny SZM zahrnuje více než 300 000 svazků literatury. Základem knihovního fondu je literatura vztahující se k regionu. Knihovna umožňuje přístup k veřejným knihovnickým a informačním službám a poskytuje výpůjční a meziknihovní výpůjční služby. Zaměstnanci knihovny knihovní fond soustavně doplňují, zpracovávají a ochraňují.

PRACOVIŠTĚ VNITŘNÍHO AUDITU

Pracoviště vnitřního auditu provádí plánované i mimořádné audity SZM, navrhuje opatření k nápravě zjištěných nedostatků a spolupracuje s externími auditory a kontrolory.

BOZP, PO

Zajišťováno externě, v kompetenci Oddělení provozně-investičního.

ÚTVAR NÁMĚSTKA ŘEDITELKY PRO ODBORNÉ ČINNOSTI

Útvar vznikl v roce 2016 sloučením útvaru přírodních věd, společenských věd a muzeologie. V jeho čele stojí náměstek, který koordinuje především vědeckou, sbírkotvornou a investiční činnost několika oddělení a pracovišť.

ODDĚLENÍ PŘÍRODNÍCH VĚD

Pracovníci Oddělení přírodních věd zajišťují získávání, shromažďování, trvalé uchování, evidování, odborné zpracování a zpřístupňování sbírkových fondů veřejnosti, kulturně vzdělávací, prezentační i vědecko-výzkumnou činnost v přírodovědných oborech se specializací botanickou, entomologickou, mineralogickou, petrografickou, paleontologickou a zoologickou.

ODDĚLENÍ OCHRANY SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

Oddělení bylo vytvořeno organizační změnou v roce 2010 jako centrální pracoviště konzervace a restaurování. Pracovníci oddělení zpracovávají, aktualizují a realizují strategii ochrany sbírky SZM v oblasti preventivní konzervace, sanační konzervace, restaurování předmětů a technologie konzervace.

ODDĚLENÍ SPOLEČENSKÝCH VĚD

Pracovníci Oddělení společenských věd zajišťují trvalé uchovávání, evidování, odborné zpracovávání a zpřístupňování sbírkových předmětů veřejnosti, kulturně vzdělávací, prezentační i vědecko-výzkumnou činnost ve společenskovědních oborech se specializací na dějiny umění, historii, etnografii, numismatiku, muzikologii a teatrologii. V roce 2016 bylo pod toto oddělení zařazeno muzeologické pracoviště.

ODDĚLENÍ ARCHEOLOGIE

Činnost archeologického oddělení, které bylo vyčleněno z Oddělení společenských věd v roce 2019, je orientována na práci s fondem podsbírkou, který obsahuje nálezy z oboru pravěké, středověké a novověké archeologie (včetně příslušné dokumentace) a rovněž i předměty antické sbírky. Depozitář oddělení se nachází v budově Herbaria v Arboretu Nový Dvůr. Pravěké, středověké a novověké artefakty pocházejí z celé sběrné oblasti muzea, tj. českého Slezska, včetně severní Moravy (Moravskoslezský kraj a okres Jeseník v rámci Olomouckého kraje).

Oddělení je rovněž významným činitelem terénní archeologie ve smyslu zákona č. 20/1987 sb. o Státní památkové péči. Slezské zemské muzeum má oprávnění vykonávat záchranné archeologické výzkumy v rámci Moravskoslezského kraje a okresu Jeseník v Olomouckém kraji (historická část českého Slezska).

V oblasti badatelské a vědeckovýzkumné práce se orientuje na komplexní archeologickou problematiku v rámci svého sběrného území, a to jak po stránce teoretické (zpracovává problematiku pravěku, středověku a novověku Slezska), tak i praktické, tj. terénní či metodologické (moderní nedestruktivní metody v archeologii, archeologii modernity či archeologii konfliktů, vyhodnocování archeologické kovové industrie atd.).

ODDĚLENÍ FOTODOKUMENTACE A DIGITALIZACE

Oddělení fotodokumentace a digitalizace vzniklo jako samostatné oddělení v roce 2016. Slouží jako centrální pracoviště pro dokumentaci a digitalizaci sbírkových předmětů SZM. Zajišťuje správu sítě a aplikace pro dokumentaci sbírkových předmětů, realizuje digitalizaci vybraných předmětů. Zajišťuje trvalé uchovávání, evidování, odborné zpracování a zpřístupňování sbírkových předmětů veřejnosti, kulturně vzdělávací, prezentační i vědecko-výzkumnou činnost se specializací na fotografii.

ODDĚLENÍ HISTORICKÉHO VÝZKUMU

Pracovníci Oddělení historického výzkumu zajišťují vědecký výzkum a kulturně vzdělávací činnost se zaměřením na dějiny Slezska a problematiku vývoje a postavení národnostních menšin v českých zemích. Oddělení se dále podílí na realizaci výstav a spravuje oborovou část sbírky Novodobé dějiny.

ODDĚLENÍ PREZENTAČNÍ – HISTORICKÁ VÝSTAVNÍ BUDOVA

Toto oddělení bylo začleněno do tohoto útvaru v roce 2017 a v rámci jeho činnosti probíhají v tomto opavském expozičním areálu SZM výstavy, doprovodné akce, semináře, konference apod. Pod toto oddělení spadá Pracoviště muzejní pedagogiky, které se primárně zabývá tvorbou edukačních programů a podílí se na přípravě akcí pro širokou veřejnost. Od roku 2019 rozšířil tento expoziční areál nově zrekonstruovaný tzv. Müllerův dům s přilehlou zahradou.

NÁRODNÍ PAMÁTNÍK II. SVĚTOVÉ VÁLKY

Pracovníci Národního památníku II. světové války zajišťují trvalé uchovávání, evidování, odborné zpracovávání a zpřístupňování sbírkových předmětů z oboru militarií veřejnosti, pořádají kulturně vzdělávací, prezentační i vědecko-výzkumnou činnost v oblasti dějin druhé světové války a nejnovějších dějin.

AREÁL ČESKOSLOVENSKÉHO OPEVNĚNÍ HLUČÍN-DARKOVIČKY

Pracovníci oddělení zajišťují provoz pevnostního areálu v Hlučíně-Darkovičkách. Vedle toho provádí kulturně vzdělávací a prezentační činnost.

PAMÁTNÍK PETRA BEZRUČE

Pracovníci Památníku Petra Bezruče tvoří a spravují oborovou část sbírky Písemnosti a tisky a dále zajišťují kulturně vzdělávací i prezentační činnost. Vedle Památníku Petra Bezruče je součástí oddělení také expoziční areál Srub Petra Bezruče.

ÚTVAR NÁMĚSTKA ŘEDITELKY PRO EKONOMIKU A PROVOZ

Útvar náměstka pro ekonomiku a provoz vznikl v roce 2016, a to přeměnou z útvaru provozního. Koordinuje především ekonomickou a investiční činnost SZM, pečuje rovněž o správu majetku SZM. Je řízen náměstkem, v jehož kompetenci jsou tři oddělení.

ODDĚLENÍ EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

Zajišťuje činnost SZM v oblasti hospodářské, finanční a správní. Vede kompletní účetnictví, administrativu projektů financovaných ze strukturálních fondů, zpracovává evidenci majetku a zboží, personální agendu, činnost pokladny a mzdové účtárny.

ODDĚLENÍ PROVOZNĚ-INVESTIČNÍ

Jako centrální pracoviště zabezpečuje provozně-technickou činnost. Zodpovídá za technický stav všech objektů SZM, koordinuje a řídí realizaci všech veřejných zakázek, připravuje a dohlíží na realizaci investičních záměrů, nakládá s projektovou a technickou dokumentací SZM, zajišťuje provoz automobilového parku a podílí se na realizaci výstav ve všech expozičních areálech SZM. Pod oddělení spadá také pracoviště IT, které spravuje a udržuje v bezpečném provozu veškeré počítačové sítě, software a všechny databázové systémy. Pracoviště rovněž dohlíží na zabezpečení všech objektů SZM prostřednictvím kamerových systémů a monitoruje události spojené se zabezpečením objektů a požární bezpečností.

ARBORETUM NOVÝ DVŮR

Pracovníci Arboreta Nový Dvůr zajišťují budování kolekce sbírek živých rostlin, jejich výzkum a prezentaci v expozici. Zabezpečují rovněž získávání, shromažďování, trvalé uchovávání, evidování, odborné zpracování a zpřístupňování sbírkových fondů veřejnosti, kulturně vzdělávací, prezentační i vědecko-výzkumnou činnost v oboru dendrologie.

SPOLUPRÁCE S JINÝMI ORGANIZACEMI

PARTNEŘI A SPOLUPRACUJÍCÍ ORGANIZACE

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, Polsko
Akademie věd České republiky
Anima Viva z.s.
Arboretum Bramy Morawskiej Racibórz
Archeologický ústav AV ČR v Brně a Praze, v.v.i.
Armáda ČR
Asociace muzeí a galerií v České republice
Astra State Museum Complex Sibiu, Rumunsko
Biskupství ostravsko-opavské
Bludný kámen, o. s.
Celní muzeum – Celní úřad pro Plzeňský kraj
Centrum experimentální archeologie a ekologické výchovy Villa Nova Uhřetov
Centrum nanotechnologií Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava
Conservation Centre in Vejle, Dánsko
Centrum Pant, z. s.
Česká společnost pro ochranu netopýrů
Česká obec legionářská
Český svaz bojovníků za svobodu
Český úřad zeměměřický a katastrální v Praze
Český výbor Mezinárodní rady muzeí (ICOM)
Dogma, o. s.
Ekocentrum OVALAB s.r.o. v Ostravě
European Museum Forum
Filozofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě
Galerie umění Karlovy Vary
Great Lakes Forestry Centre, Canadian Forest Service, Natural Resources Canada, Sault Ste. Marie, Ontario, Kanada
Hungarian Natural History Museum, Budapest, Maďarsko
CHKO Jeseníky
CHKO Poodří
Institut umění – Divadelní ústav
International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property – ICCROM
Jagello 2000
Janáčkova akademie múzických umění v Brně
Klášteř minoritů v Opavě
Klub českých turistů
Klub sběratelů Vladyka
Kluby vojenské historie
Konfederace politických vězňů
Konvent Hospitálského řádu svatého Jana z Boha-Milosrdných bratří v Brně

Krajské vojenské velitelství Ostrava
Kulturní zařízení města Valašského Meziříčí
KUMU – Art Museum of Estonia, Tallinn, Estonsko
Laborař fyziologie a genetiky vláknitých hub Mikrobiologického ústavu AV ĀR, Katedra botaniky UK
Landek Park – Hornické muzeum
Literárne muzeum Slovenské národnej knihnice, Slovensko
Masarykova střední škola zemědělská a Vyšší odborná škola v Opavě
Masarykova univerzita
Masarykovo muzeum v Hodoníně
Maticeslezská
Mendelova univerzita v Brně
Mendelovo gymnázium v Opavě
Město Budišov nad Budišovkou
Město Dolní Benešov
Město Karviná
Město Kravaře
Městské informační a kulturní středisko Krnov
Metodické centrum muzejní pedagogiky
Metodické centrum pro informační technologie v muzejnictví
Místní akční skupina Opavsko
Moravská galerie v Brně
Moravská zemská knihovna v Brně
Moravské zemské muzeum
Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě
Museum Fotoateliér Seidel
Muzeum a galerie v Prostějově
Muzeum Beskyd Frýdek-Místek
Muzeum Hlučínska
Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě
Muzeum Komenského v Přerově
Muzeum Kroměřížska
Muzeum Narodowe w Krakowie, Polsko
Muzeum narodowe w Warszawie, Polsko
Muzeum Novojičína
Muzeum Oderska
Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie, Polsko
Muzeum Śląskie, Katowice, Polsko
Muzeum Slezského venkova Holasovice
Múzeum školství a pedagogiky Bratislava, Slovensko
Muzeum Tatranského národného parku Tatranská Lomnica, Slovensko
Muzeum Těšínska
Muzeum Trineckých železáren a města Trince
Muzeum umění Olomouc
Muzeum v Bruntále
Muzeum Vsetínska
Muzeum východních Āech v Hradci Králové

Muzeum w Nysie, Polsko
Muzeum w Raciborzu, Polsko
Muzeum zimních sportů, turistiky a řemesel v Deštném v Orlických horách
Národní muzeum
Národní památkový ústav
Natura Opava, o. s.
Občanské sdružení Pant
Obec Velké Hoštice
Oberschlesisches Landesmuseum, Ratingen, Německo
Oblastní galerie v Liberci
Olpas moravia s.r.o.
Olympus Czech Group spol. s r.o. – člen koncernu
Opavská kulturní organizace
Ostravská univerzita v Ostravě
Ostravské muzeum
Österreichische Staatarchiv, Rakousko
Památník Lidice
Památník národního písemnictví
Památník Tereziín
Post bellum, o. p. s.
Poštovní muzeum
Regionální muzeum v Mikulově
Římskokatolická farnost Budišov nad Budišovkou
Římskokatolická farnost Panny Marie Opava
Severočeské muzeum, Liberec
School of Environmental Sciences, University of Guelph, Ontario, Kanada
Slezská tvorba, výrobní družstvo, Opava
Slezská univerzita v Opavě
Slovenská policajno-historická spoločnosť
Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu, z. s.
Správa jeskyní České republiky
Správa Národního parku Muránska planina, Revúca
Státní okresní archiv Jeseník
Státní zdravotní ústav v Praze, NRL pro E. coli a shigely a NRL pro stafylokoky
Statutární město Opava
Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy
Tatranský národní park, Slovensko
The Natural History Museum, London, Velká Británie
TQM-holding s.r.o.
Trojhalí Karolína
Universität Leipzig, Německo
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem
Univerzita obrany, ÚDV
Univerzita Palackého v Olomouci
University of Northampton, Velká Británie
Uniwersytet Opolski, Polsko
Ústav pro studium totalitních režimů

Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm
Vědecká knihovna v Olomouci
Vlastivědné muzeum Jesenicka
Vlastivědné muzeum v Šumperku
Vodní mlýn Wesselsky
Vojenský historický ústav Praha
Vorarlberg Landesarchiv, Rakousko
Vorarlberg Museum, Rakousko
Východoslovenské múzeum, Slovensko
Vyšší odborná škola restaurátorská, Brno
Wikimedia Česká republika
Za Opavu, o. s.
Základní organizace Českého svazu ochránců přírody Nyctalus
Zámek muzeum Kravaře ve Slezsku
Zámek Fryštát, Karviná
Zemský archiv v Opavě
ZOO Ostrava
Zoological Institute, Russian Academy of Sciences, St Petersburg, Rusko
Zoologická zahrada Košice, Slovensko
Živá paměť, o. p. s.

PREZENTAČNÍ ČINNOST

EXPOZICE

SZM má ve správě šest expozičních budov a areálů, které nabízejí expozice různého zaměření zachycující vývoj ve Slezsku jak v oblasti přírodního, tak kulturního bohatství. Expozice procházejí postupnou aktualizací v závislosti na možnostech SZM. V roce 2009 byla zpřístupněna nová expozice Doba zmaru a naděje v Národním památníku II. světové války. Její podobu oceňují nejen návštěvníci, ale rovněž odborná veřejnost. V květnu roku 2012 byla slavnostně otevřena rekonstruovaná Historická výstavní budova s novou expozicí Slezsko. Obě zmiňované expozice byly oceněny odbornou veřejností a obdržely cenu Gloria Musaealis. Všechny expozice SZM procházejí každoročně aktualizací a zpřístupňováním nových sbírkových předmětů. Nejnověji byl v roce 2019 otevřen rekonstruovaný Müllerův dům s přílehlou zahradou, který je propojený s Historickou výstavní budovou, a kde se konají v současné době krátkodobé výstavy, přednášky a kulturní akce pro veřejnost.

HISTORICKÁ VÝSTAVNÍ BUDOVA, OPAVA

EXPOZICE SLEZSKO

Expozice Slezsko je zaměřena na přírodní a kulturněhistorické fenomény v současnosti nejmenší historické země České republiky – Slezska. S ohledem na velmi bohatý sbírkový fond Slezského zemského muzea a vzhledem k omezenému prostoru je zvolený koncept řešení, které umožňuje seznámit návštěvníky s co nejširším spektrem sbírkových předmětů a témat vztahujících se k přírodnímu a kulturnímu bohatství Slezska. Expozice Slezsko zahrnuje všechna tři podlaží Historické výstavní budovy. Vůbec poprvé v historii jsou zpřístupněny i sklepní prostory. V suterénu výstavní budovy se nachází expozice s názvem PŘÍRODA SLEZSKA, prostory v přízemí budovy jsou využívány pro aktuální výstavní projekty a v prostorách 1. patra je umístěna expozice ENCYKLOPEDIE SLEZSKA a HISTORIE SLEZSKA. V letech 2018–2019 došlo k reinstalaci a úpravě Expozice Slezsko – změny se dotkly jak části Příroda Slezska (z důvodu napojení objektu Müllerova domu na Historickou výstavní budovu), tak části Encyklopedie Slezska, kde došlo k aktualizaci a obměně jednotlivých hesel vztahujících se k dějinám Slezska.

PŘÍRODA SLEZSKA

Hlavní úlohou expozice Příroda Slezska je přiblížení přírodních podmínek a biodiverzity našeho regionu s přesahy do dalších evropských a světových oblastí. Krajina Slezska skýtá velké množství dokladů historie přírody. Geologická část ukazuje ve zkratce nejstarší historii a geologický vývoj na exponátech ze Slezska a severní Moravy. V botanické části jsou prezentovány exempláře mechorostů, lišejníků a hub v kombinaci s herbárií významných zástupců rostlinných čeledí se zaměřením na botanicky zajímavá chráněná území, endemity a relikty Slezska a severní Moravy. V zoologické části expozice jsou zdůrazněny především druhy žijící ve Slezsku. Vychází se od vývojově nejjednodušších forem jednobuněčných přes měkkýše a členovce až k obratlovcům.

ENCYKLOPEDIE SLEZSKA

Myšlenkou Encyklopedie Slezska, části expozice přibližující kaleidoskopickým, výběrovým, tematickým způsobem české Slezsko od pravěku do 20. století s nezbytnými přesahy za tuto časovou hranici směrem k dnešku, je představit zemi Slezsko, její dějiny, kulturu a obyvatelstvo v konkrétních a názorných příkladech.

SLONI V CHOVU ZOO OSTRAVA

Dermoplastické preparáty slona indického Calvina a jeho potomka, samičky Sumitry, doplnila panelová výstava věnující se chovu slonů v Zoo Ostrava, ze které SZM získalo tyto jedinečné exponáty. Sloni jsou v Zoo Ostrava chováni od 50. let 20. století, přičemž cílem výstavy je přiblížit jednotlivé slony, kteří zde žili a žijí, včetně odchovaných mláďat. V rámci výstavy je možné zhlédnout také další jedinečné exponáty, např. pašovanou slonovinu zabavenou Celní správou ČR.

Exponáty slonů indických v hale Historické výstavní budovy.

MÜLLERŮV DŮM

Budova s přílehlým parkem byla 31. května 2019 otevřena veřejnosti a v současné době je využívána jako nový výstavní prostor Slezského zemského muzea, kde se konají také kulturní akce pro veřejnost, jako jsou např. přednášky, konference, koncerty atd.

Návštěvníci zde mohou vidět téměř všechny stavební fáze objektu – od středověkých přes novověké až po současné, které umožnily podzemní propojení Historické výstavní budovy s tímto domem. Zahrada je záměrně upravena do podoby, jež umožňuje nejen konání nejrůznějších kulturních akcí, ale i přírodovědné a historické edukační aktivity. K výsadbě zahrady byly zvoleny zejména původní slezské odrůdy ovocných stromů a keřů doplněné okrasnou výsadbou.

V suterénu Müllerova domu vznikne zcela nová a moderně pojatá archeologická expozice, která přiblíží proměny areálu, ve kterém se dům nachází. Návštěvníci se tak budou moci seznámit s původním opavským městským hradem, který byl zbořen v 19. století a na jehož místě vyrostla stávající muzejní budova. Vystaveny budou nejen exponáty vztahující se k opavskému zámku, ale i archeologické nálezy učiněné při výzkumech předcházejících vlastní rekonstrukci. Tyto exponáty ještě doplní unikátní archeologické a historické muzejní sbírkové předměty opavské a slezské proveniencí. Mimo samotnou archeologickou expozici se v domě nachází ještě velký reprezentační sál, který je využíván jak ke kulturním akcím, tak k menším tematickým výstavám.

ARBORETUM NOVÝ DVŮR

Vznik arboreta je úzce spjat s majitelem novodvorského panství Quido Riedlem (1878–1946), který za svého působení v Novém Dvoře (1906–1928) vytvořil na ploše 1,8 hektaru unikátní přírodně krajinářský park. Ten se stal posléze základem arboreta a dnes tvoří historickou část dendrologické expozice. V současné době arboretum spravuje na ploše 23 hektarů jednu z nejbohatších sbírek dřevin ČR. V části pěstebních skleníků, na ploše zhruba 220 m², je také od roku 2010 veřejnosti přístupná malá expozice subtropických a tropických rostlin, včetně kaktusů a sukulentů.

DŘEVINY PĚTI SVĚTADÍLŮ

Dendrologická podsbírka čítá cca 18 tisíc herbářových dokladů, 600 položek šišek a 300 položek dřevin. V dendrologické expozici parku a ve skleníku je v současnosti evidováno bezmála 7 000 taxonů. Evidence o těchto rostlinách je průběžně digitalizována. Dendrologická/parková expozice *Dřeviny pěti světadílů* je členěna na historický a nový park. Informační a orientační systém je zatím řešen individuálně, rozmístěním cca 150 kusů informačních tabulí u vybraných dřevin. Pro veřejnost je k dispozici vícejazyčný tištěný průvodce a audioprůvodce arboretumem. K prezentaci živé sbírky dřevin přispívá pravidelné publikování Indexu Seminum Novodvorensis (každoročně jej obdrží více než 300 botanických zahrad a arboret celého světa). Dendrologická podsbírka je průběžně doplňována o nové herbářové doklady. Novými výsadbami do parkové expozice je rozšiřována živá sbírka dřevin. Většina dřevin a rostlin byla vypěstována přímo v arboretu, a to generativní cestou, ze semen získaných z Indexu Seminum jiných botanických zahrad celého světa. Obdobně je tomu také u skleníkových rostlin.

TROPICKÉ A SUBTROPICKÉ ROSTLINY

Expozice tropických a subtropických rostlin si klade za cíl zpřístupnit široké veřejnosti část z rozsáhlých skleníkových sbírek Arboreta Nový Dvůr. V expozici je soustředěno bezmála 280 druhů rostlin ze 70 čeledí. Na nevelké ploše čítající zhruba 220 m² lze vedle sebe zhlédnout geograficky svébytné rostlinné formace americké, africké, australské a asijské flóry tropických deštných, tropických poloopadavých a opadavých lesů.

NÁRODNÍ PAMÁTNÍK II. SVĚTOVÉ VÁLKY, HRABYNĚ

DOBA ZMARU A NADĚJE

Stálá expozice památníku připomíná v chronologickém sledu nejdůležitější vojenské a politické události II. světové války s ohledem na české a československé dějiny. Expozice je rozčleněna do několika tematických celků – vznik a bojová činnost československých jednotek na území Sovětského svazu, boje československých vojáků a letců v Polsku, Francii, na Středním východě a ve Velké Británii, osvobozovací boje na území Československa, holocaust a koncentrační tábory a všední život obyvatelstva. Cílem expozice je nejen poskytnout návštěvníkům základní informace o období II. světové války, ale v osobních příbězích pamětníků zprostředkovat i emocionální prožitek, umocněný autentickými předměty, které pro expozici věnovali přímí účastníci bojů. Další části expozice jsou umístěny v klínech památníku. Nesou název *Oběti a vrazi* a *Lidické děti*. První z nich přibližuje život v koncentračním táboře Mauthausen, ve druhé je představena sádrová předloha sousoší lidických dětí od akademické sochařky Marie Uchytlové.

Pro každou sezonu je expozice obměňována a doplňována o sbírkové předměty z nových akvizic i ze zápůjček od soukromých sběratelů.

Od roku 2016 je zpřístupněna také vyhlídka na jednom ze dvou klínů památníku, ze které je při dobré viditelnosti možnost dohlédnout až na vrcholek Pradědu, Lysé hory či na území Polska.

AREÁL ČESKOSLOVENSKÉHO OPEVNĚNÍ HLUČÍN-DARKOVIČKY

Pevnostní areál je evropsky vysoce ceněnou prezentací ojedinělého fortifikačního systému naší republiky, který vznikl v letech 1935–1938. Tvoří jej pěchotní sruby MO-S 17, MO-S 18, MO-S 19, MO-S 20 a lehký objekt LO vz. 37A. Objekty areálu představují různé odlišnosti po stránce projekční i palebně-taktické a rovněž různé stupně odolnosti. Interiér expozice nabízí k vidění originální výzbroj, kterou disponovala československá armáda před II. světovou válkou. Návštěvníci se tak mohou seznámit s podmínkami života vojáků v opevnění. Součástí venkovní expozice je i těžká bojová technika.

PAMÁTNÍK PETRA BEZRUČE, OPAVA

ŽIVOT A DÍLO PETRA BEZRUČE

Expozice *Život a dílo Petra Bezruče* je instalována v budově Památníku Petra Bezruče, která se nachází v místě, kde stával rodný dům básníka. Expozice byla otevřena v roce 1967 pod záštitou organizace UNESCO v rámci oslav 100. výročí narození Petra Bezruče. Expozice prezentuje vstup básníka do českého literárního prostředí a míst, z nichž čerpal inspiraci pro své dílo. Neopomíná také osobnosti, které Bezruče ovlivnily. Závěr expozice tvoří ukázky jednotlivých vydání Slezských písní včetně cizojazyčných překladů. V roce 2019 byla připravena nová expozice, která bude veřejnosti zpřístupněna v roce 2020.

SRUB PETRA BEZRUČE

KRAJEM PETRA BEZRUČE

Srub Petra Bezruče na Ostravici získalo Slezské zemské muzeum jako součást dědictví po básníku Petru Bezručovi. Obytná část srubu byla ponechána v původní podobě i se zařízením interiéru, který si Bezruč sám navrhl. V přilehlém dřevníku byla v roce 1983 zbudována expozice s názvem *Krajem Petra Bezruče*. Návštěvník srubu zde nalezne nejen autentické prostředí letního příbytku básníka, ale nutně chodí v jeho stopách, dotýká se životních příběhů básníka a především může poznat prostředí kraje pod Beskydy, jehož osud, v minulosti tak svízelný, zachytil básník ve svém stěžejním díle – ve Slezských písních.

VÝSTAVY

V roce 2019 nabídlo SZM návštěvníkům celkem 47 různorodých výstav, z toho 9 pokračovalo z předcházejícího roku, 38 bylo nově instalovaných, 4 proběhly mimo expoziční areály Slezského zemského muzea a z toho jedna v zahraničí.

HISTORICKÁ VÝSTAVNÍ BUDOVA

STOLOVÁNÍ VŠEDNÍ A SVÁTEČNÍ. PŘÍBĚH FAJÁNSE, MAJOLIKY A PORCELÁNU

21. 11. 2018 – 12. 5. 2019

Autor / kurátor: Mgr. Martin Janák

Výstava představila proměnlivé způsoby stolování v různých dějinných obdobích – v renesanci, kdy se poprvé začala uplatňovat vidlička a nádoby se vyznačovaly odvážnými tvary a užitím drahocenných materiálů, v baroku a rokoku, kdy se plně ujal vlády porcelán, který nejenže nahradil stříbrné nádoby, ale začal se používat i k výrobě tematických stolních dekorací a v biedermeieru s jeho formami vracejícími se k osvědčeným vzorům. Návštěvníci nahlédli i k prostřenému stolu v měšťanském interiéru přelomu 19. a 20. století ovlivněném styly secese a art deco. V neposlední řadě výstava ukázala jak stolování, tak i ruční práci hrnčíře, tedy keramika odpovědného do značné míry za pestré vybavení jídelní tabule.

ANTONÍN SATKE – STŘÍPKY Z MOZAIKY ŽIVOTA A DÍLA SLEZSKÉHO FOLKLORISTY A ETNOGRAFA

21. 11. 2018 – 14. 4. 2019

Autor / kurátor: Mgr. Kamil Rodan, Ph.D.

Slezský lid a jeho zvyky se staly celoživotním vědeckým zájmem bytostného Slezana a komárovského rodáka Antonína Satkeho. Touha zaznamenat příběhy slezského venkova svedly pozdějšího vědce a pracovníka Slezského studijního ústavu v Opavě a Ústavu pro etnografii a folkloristiku ČSAV v Praze z pedagogické dráhy na pole vědy. Autora řady monografií, vědeckých článků i popularizačních črt představila návštěvníkům Slezského zemského muzea retrospektivně pojatá výstava poukazující na významné momenty ze Satkeho osobního i vědeckého života.

ŠTĚDRÝ VEČER NASTAL...

2. 12. 2018 – 6. 1. 2019

Autor: Mgr. Michal Valeček

Adventní čas měl pro naše předky vždy magické kouzlo a byla s ním spjata celá řada pověr a tradic. Dnes již ani nevíme, z jakého důvodu máme lít olovo nebo pouštět skořápky po vodě. Výstava se tak pokusila přiblížit tradice našich předků v době adventu a řadu z nich si mohli návštěvníci na této interaktivní výstavě i sami vyzkoušet.

KNIHY DŽUNGLÍ

5. 12. 2018 – 1. 9. 2019

Autor / kurátor: Mgr. Martin Gajdošík, Ph.D.

Výstava přiblížila postavy a prostředí příběhů slavného díla *Knihy džunglí* britského nositele Nobelovy ceny za literaturu Rudyarda Josepha Kiplinga. Nešlo ani zdaleka pouze o známý příběh indického chlapce Mauglího, vychovaného v džungli indického Madhjadpradéše divokými zvířaty, ale i o mnohé další příběhy z jiných oblastí Indie či z Arktidy. Návštěvníci se mohli seznámit s hrdiny těchto příběhů, přírodou i prostředím těchto míst, ale i s dnešní podobou krajiny, v nichž se odehrávají. Nahlédnout mohli též do dnešního života jejich zvířecích i lidských obyvatel a součástí výstavy byla i filmová produkce.

ČESKOSLOVENSKÁ STÁTNÍ HRANICE A SLEZSKO

11. 12. 2018 – 3. 3. 2019

Autor / kurátor: PhDr. Ondřej Haničák

Zásadním mezníkem v dějinách Slezska byl rok 1742, kdy v důsledku vojenské porážky císařovna Marie Terezie postoupila podstatnou část země pruskému králi Friedrichovi II. Tehdy došlo také k vytyčení hranice dělicí jak obě země, tak i část dříve jednotných slezských knížectví. Tato hranice se stala určující také po vzniku nástupnických států Československa a Polska. Proměnu zemské a státní hranice zachytily především mapy a plány. Kromě nich ovšem návštěvníci na výstavě zhlédli také fotografie a další pozoruhodné artefakty, podle kterých naši předci jasně rozpoznali, kde jsou ještě „doma“ a kde již „u sousedů“ v zahraničí.

ZNĚJÍCÍ KRÁSA ANEB UM(ĚNÍ) MISTRŮ HOUSLAŘŮ. HOUSLAŘSKÁ TRADICE VE SLEZSKU

23. 1. – 12. 5. 2019, vernisáž 22. 1. 2019 v 17.00 hodin

Autor / kurátor: Mgr. Markéta Haničáková, Ph.D.

Výstava návštěvníkům představila základní rodinu houslových nástrojů – housle, violu, violoncello, kontrabas a vedle nich prezentovala také staré violy – da gamba a d'amour. Edukativní rozměr výstavy osvětloval proces výroby houslových nástrojů – mapoval jejich výrobu od volby materiálu, přes popis základních částí houslí, jejich stavbu až po řezbářskou a hudebně-intonační stránku. Výrobu smyčcových nástrojů na výstavě zastupovalo množství pomůcek mistrů-houslařů – truhlářský stůl, tzv. ponk, spolu s řadou řezbářského náčiní, materiálem pro výrobu houslí, rozpracovanými houslemi až po jejich plný tvar. Vedle toho byly na výstavě prezentovány nejen výrobky mistrů houslařů z našeho regionu, tedy z Opavy, Ostravy, Frýdku-Místku, Českého Těšína, ale také informace o samotných tvůrcích a jejich charakteristickém stylu práce. Opomenuty nebyly ani opavské půjčovny hudebních nástrojů, z nichž některé sloužily jako opravny.

MŮJ SVĚT

6. 3. – 24. 3. 2019, vernisáž 5. 3. 2019 v 17.00 hodin

Charita Opava, firma Asekol a Slezské zemské muzeum společně připravili výstavu snímků 11. ročníku fotografické soutěže „Můj svět“, která je každoročně určena pro zaměstnance, dobrovolníky a klienty Charit z celé České republiky. Také v tomto roce byly k vidění fotografie ze tří soutěžních kategorií: „Portrét – tváře lidí Charity“, „Život kolem nás – události Charity pohledem těch, kteří pro ni pracují“, a „Jak to vidím já – život Charity“.

pohledem klientů těchto zařízení“. Slavnostní vernisáž oceněných fotografií byla spojena s představením výpravné publikace Deset let fotografické soutěže Můj svět.

ZDAŘ BŮH! RUB A LÍC HORNICKÉHO POVOLÁNÍ

28. 3. – 1. 9. 2019, zahájení komentovanou prohlídkou s autorem 28. 3. 2019 v 17.00 hodin

Autor: Marek Pietoň

Nález černého uhlí v ohništi pravěkého člověka na vrchu Landek v Petřkovicích, datovaný do období před zhruba 23 000 lety, předznamenal pozdější rozkvět uhelného hornictví v oblasti Slezska. Avšak znak dvou zkřížených hornických kladívek – erbu hornického cechu, nás doprovází napříč celým našim krajem. Oblasti Zlatých Hor, Bruntálska, Vrba pod Pradědem a mnoha dalších ukrývají pod svým povrchem také rudné horniny a odpradávná se zde těžily kovy včetně těch nejvzácnějších – zlata a stříbra. Zdejší nerostné bohatství se stávalo zdrojem moci, ale také svárů a už v minulosti kolem něho vznikaly nejdříve primitivní hornické osady, později obranné fortifikace a nakonec i celé městské celky, z nichž ty nejvýznamnější měly status tzv. královského horního města (Zlaté Hory, Staré Město u Rýmařova, Janov u Krnova). V průběhu času se měnili jejich majitelé, správci i obyvatelé, doly se uzavíraly a opět rozfárávaly novými dobývkami a štolami, ale práce v podzemí byla vždy stále stejně namáhavá a nebezpečná.

Prudký rozvoj a modernizace hornictví nastává až v 19. století a souvisí právě s těžbou uhlí v ostravsko-karvinské pánvi. Ačkoliv je v současné době tradiční hornictví v celoevropském měřítku v útlumu, okolní krajina sebou stále nese znamení minulých dob. A ponese je zřejmě už navždy. Ať už ve formě celých nových měst či jejich částí v podobě hornických kolonií, doposud stojícími industriálními komplexy anebo dalšími nepřehlédnutelnými krajinnými prvky – dominantními haldami, rozsáhlými kališti a terénními změnami vytvořenými v důsledku půdních poklesů. Hornictví naši krajinu změnilo a hornická profese, ukrytá našemu zraku tam někde v neprostupné tmě – v dole, někdy i stovky metrů hluboko pod námi, je dokladem lidského umu, odhodlání a také odvahy.

KOČOVNÍ LOUTKÁŘI

29. 5. 2019 – 5. 1. 2020, vernisáž 28. 5. 2019 v 17.00 hodin

Autor / kurátor: Mgr. Sylva Pracná, Ph.D.

Výstava prezentovala loutky a dekorace kočovných loutkářů ze sbírky Slezského zemského muzea. Převážná část vystavených artefaktů pochází od loutkářských rodin Pflegrů a Rumlů, kteří, ač pocházeli z Čech, se trvale usadili na severní Moravě a jejich štace směřovaly zejména na průmyslově se rozvíjející Ostravsko. Ke stěžejním exponátům výstavy patřila instalace dobové scény, kterou zhotovil malíř dekorací Jan Boška z Vlachova Březí na konci 19. století. Návštěvníky potěšily zejména nejrůznější typy loutek patřící k základnímu vybavení loutkového divadla. Ke zhlédnutí byly nejen klasické marionety, ale také spodové a varietní loutky.

OD SEMÍNKA K PLÁTNU

14. 6. 2019 – 5. 1. 2020, vernisáž 13. 6. 2019 v 17.00 hodin

Autor / kurátor: PhDr. Miroslava Suchánková

Zhotovování pláten z rostlinných vláken bylo v minulosti významnou součástí života venkovanů. Představovalo pěstování a přípravu materiálu, spřádání vláken do podoby příže, tkalcovské přípravné práce, samotné tkaní a úpravu zhotovených tkanin. Výstava byla zaměřena na zpracování lnu, konopí a kopřiv – rostlin využívaných na našem území jako surovina pro zhotovování textilu. Představila nářadí, které v minulosti na venkově sloužilo k jejich zpracování, seznámila s postupem výroby přádných vláken, pláten a prezentovala

i samotné textilní výrobky. Výstava návštěvníkům také přiblížila písňe, různé zvyky nebo lidové pranostiky, kterými si lidé zpříjemňovali těžkou jednotvárnou celoroční práci.

LIDÉ Z VÝCHODU

19. 7. – 30. 9. 2019, vernisáž 18. 7. 2019 v 17.00 hodin

Autor fotografií: Prof. Mgr. Jindřich Štreit, Dr.h.c.

Kurátor: Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D.

Výstava fotografií Jindřicha Štreita dokumentovala současnou situaci ukrajinské menšiny v České republice. Zaměřila se na dokumentaci pracovního, společenského a kulturního života představitelů jedné z nejpočetnějších a nejvýraznějších národnostních minorit u nás, na příkladu Moravy a Slezska. Snímky návštěvníky zavedly nejen do prostředí dělnických ubytoven či nemocnic, ale i folklorních souborů.

PO STOPÁCH MUZEJNÍCH FOTOGRAFŮ

5. 9. 2019 – 6. 1. 2020, zahájení komentovanou prohlídkou 5. 9. 2019 v 17.00 hodin

Autor / kurátor: Bc. Luděk Wünsch

Přiblížení známých i méně známých míst, které svým objektivem zachytili muzejní fotografové během svého působení ve Slezském zemském muzeu, nabídla výstava černobílých fotografií, pořízených v období let 1928–1986. Výběr z velkého množství nasnímaných černobílých negativů představil práce prvního oficiálního muzejního fotografa Rudolfa Chodury, Arnošta Pustky, který se zasloužil mj. i o založení prvních fotografických fondů v muzeu, a Josefa Solnického, fotografa, který svoji fotografickou výbavu neúnavně vláčel po kopcích, odkud „mapoval“ hlavně západní část Slezska. Součástí výstavy byly také fotografické přístroje, které se v té době používaly pro ateliérovou práci při fotografování sbírkových předmětů, prezentována byla i technika pro fotografování v terénu.

MY DVA A ČAS ANEB SVATEBNÍ PŘÍBĚH 2. POL. 20. STOL.

18. 9. 2019 – 16. 2. 2020, vernisáž 17. 9. v 17.00 hodin

Autor / kurátor: Mgr. Kamil Rodan, Ph.D.

Výstava návštěvníkům nabídla procházku historií jednoho z nejdůležitějších okamžiků v lidském životě. V rámci příběhu seznámení, svatebního obřadu a zhodnocení společné cesty životem se návštěvník seznámil s módními trendy a vývojem svatebních šatů. Výstavu doplnily také ukázky milostných dopisů, stylizované fotoalbum a videoukázka svatebního obřadu. Atmosféru svatebního příběhu navodily rovněž ukázky z poezie a hudební doprovod v podobě známých svatebních písní.

POLSKÁ A NĚMECKÁ MENŠINA VE SLEZSKU A NA SEVERNÍ MORAVĚ

9. 10. 2019 – 6. 1. 2020, vernisáž 8. 10. v 17.00 hodin

Autor / kurátor: Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D.

Výstava přiblížila dějiny německé a polské populace na území českého Slezska a severní Moravy od roku 1918 do současnosti. Pozornost se zaměřila především na politické, náboženské, spolkové a kulturní aktivity příslušníků menšin s důrazem na meziválečné období. Výstava dále pojednala o poválečném nuceném transferu německého obyvatelstva a o situaci menšin v poválečném Československu. Akcentován byl rovněž vývoj právního postavení menšin. Závěrečná část výstavy nastínila hlavní rysy polistopadových spolkových a kulturních aktivit německého a polského obyvatelstva regionu.

MÝTUS LESA: ARNOŠT HRABAL

31. 5. – 29. 9. 2019

Autor / kurátor: Doc. PhDr. Pavel Šopák, Ph.D.

Na 30. prosinec 2019 připadlo padesáté výročí úmrtí Arnošta Hrabala – katolického kněze a významného českého grafika. Hrabal působil v letech 1925–1937 na farách v Jeseníkách na jejich moravské i slezské straně. Zkušenost s jeseníckou přírodou vložil do volných grafických listů i drobných ex libris. Pro Hrabalovu jubilejní připomínku, jež je ve Slezském zemském muzeu vůbec první umělcovou výstavou od roku 1945, byly rovněž zvoleny snímky Ludřka Wünsche, Josefa Solnického a Jaroslava Němce, fotografů, kteří virtuózním způsobem postihli magičnost lesních interiérů. Dialog dvou médií – fotografie a grafiky – divákovi umožnil posílit představu fascinující podívané, kterou zažívá každý, kdo Jeseníky navštíví a kterou Arnošt Hrabal navíc uměl převést do sugestivních děl nezřídka drobného formátu.

MATURITNÍ PRÁCE STUDENTŮ VÝTVARNÝCH UMĚLECKÝCH OBORŮ 2019

1. 6. – 30. 9. 2019

Střední škola průmyslová a umělecká Opava ve spolupráci se Slezským zemským muzeem vystavila maturitní práce studentů výtvarných uměleckých oborů.

TAJEMSTVÍ KNIHOVNY (STARÉ TISKY Z KNIHOVNY SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA)

28. 8. – 27. 10. 2019

Autor / kurátor: Doc. PhDr. Pavel Šopák, Ph.D.

V dnešním světě je knihovna chápána jako místo dokonale přístupné svým uživatelům – čtenářům: elektronické katalogy a digitalizované dokumenty usnadňují studium, zvyšuje se komfort výpůjček i prezenčního studia, udivuje velkorysost speciálních moderních knihovních objektů. A přece, knihovna si uchovává svá mnohá tajemství, jež jen tu a tam odkrýváme: knihy přece mají své podivuhodné osudy, nesou stopy po užívání celých generací, nacházíme v nich poznámky, vpisky, pečeti, podpisy majitelů i umělecky vyhotovená ex libris; vidíme na nich stopy po ohni, po poškození vlhkem nebo násilnou rukou. Knihovna Slezského zemského muzea veřejnosti představila dvacet tisků, jež neměly jen zajímavé osudy, ale dodnes budí obdiv pozoruhodností témat, proslulostí svých autorů a v neposlední řadě také atraktivitou výtvarného řešení.

VÝSTAVA K MEZINÁRODNÍMU DNI ARCHEOLOGIE

1. 10. – 17. 11. 2019

Autor / kurátor: PhDr. Jiří Juchelka, Ph.D., Mgr. Soňa Králová

V rámci Mezinárodního dne archeologie byla pro návštěvníky připravena výstava, která přiblížila podobu připravované expozice o středověku Slezska. Výstava byla doplněna vybranými exkluzivními předměty ze sbírky Slezského zemského muzea, které byly nalezeny při archeologických výzkumech na hradech Cvilín, Kaltenštejn, Vikštejn, Přerovec nebo Vartnov, ve městě Opavě a na dalších místech. Dominantu výstavy tvořil dvojruční meč z přelomu 14. a 15. století nalezený v obci Stěbořice.

LISTOPAD 1989 V MORAVSKOSLEZSKÉM KRAJI

2. 10. 2019 – 2. 2. 2020

Autor: Mgr. David Váhala

Výstava byla zaměřena na rozhodné okamžiky listopadu 1989 v dnešním Moravskoslezském kraji, zejména však v Ostravě a Opavě. Opominuty nezůstaly iniciační pražské události či historický exkurz studentských akcí sahající až k listopadu 1939. Prezentovány byly dobové archivní dokumenty regionálního i nadregionálního charakteru – fotografie, plakáty, veřejná prohlášení či dobový tisk. Tuto výstavu dále doplnily velkoformátové exteriérové instalace na území města Opavy a výstava v historickém trolejbusu opavského Městského dopravního podniku

VÁNOCE VE SVĚTĚ

3. 12. 2019 – 8. 1. 2020

Autor: Mgr. Michal Valeček

Výstava přiblížila interaktivní formou tradice období adventu a Vánoc nejen u našich sousedů, ale také v dalekých a exotických zemích. Návštěvníci se mohli v muzeu vánočně naladit a podívat se, jak se slaví Vánoce v jiných částech světa, co mají s námi společného a v čem se naopak liší. Sami si také mohli některé tradice a zvyky vyzkoušet.

NÁRODNÍ PAMÁTNÍK II. SVĚTOVÉ VÁLKY

SMUTNÝ OSUD ZEMĚ (MEZI MNICHOVEM A VÁLKOU)

12. 4. – 30. 11. 2019, vernisáž 11. 4. 2019 v 17.00 hodin

Autor / kurátor: Mgr. Kamila Poláková, Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D.

Výstava ve správní budově památníku přiblížila situaci na území Slezska a severní Moravy v období mezi mnichovskou dohodou a vypuknutím II. světové války. Návštěvníci se seznámili s průběhem henleinovského povstání v září 1938 a s poměry v odstoupeném pohraničí i v protektorátu. Pozornost se zaměřila také na počátky formování protinacistického odboje, stejně jako na projevy politické a rasové perzekuce. Složitá realita počátků okupace byla přiblížena na osudech konkrétních osob, jako byl odbojář a letec Jiří Král či malíř Leo Haas. Závěrečná část výstavy pak připomenula boje na Těšínsku v prvních dnech II. světové války.

SEDMIDENNÍ VÁLKA O TĚŠÍNSKO

12. 4. – 30. 11. 2019, vernisáž 11. 4. 2019 v 17.00 hodin

Autor / kurátor: Mgr. Kamila Poláková, Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D.

Výstava přiblížila ozbrojený konflikt, který se rozhořel v lednu 1919 mezi Československem a Polskem o národnostně smíšené a strategicky významné území Těšínského Slezska. Návštěvníci se seznámili s příčinami a průběhem střetnutí, stejně jako s jeho dopady na život vojáků i civilních obyvatel. Nechyběly ani medailonky významných aktérů.

NÁVRATY LIDICKÝCH DĚTÍ

12. 4. – 28. 7. 2019, vernisáž 11. 4. 2019 v 17.00 hodin

V rámci projektu „Perzekuce – příběh zla“ byla v roce 2019 prezentována výstava, která se věnovala osudům lidických dětí. Je známo, že po obsazení obce Lidice byli všichni muži postřeleni na zahradě Horákova statku. Jaký však byl osud žen a dětí? Ty byly z Lidic odvezeny do tělocvičny kladenského gymnázia a zde byly děti matkám násilně odebrány a odvezeny do sběrného tábora v Lodži. Devět dětí bylo dáno k adopci do německých rodin (dodatečně pak bylo vybráno k adopci ještě osm), zbytek dětí byl poslán do vyhlazovacího tábora v Chelmnu. Zde byly děti usmrceny výfukovými plyny ve speciálně upravených nákladních autech.

Ze 105 lidických dětí se domů vrátilo jen 17, v Chelmnu bylo zavražděno 82 dětí, 6 zemřelo v kojeneckém ústavu. Nenávist nacistického režimu se nezastavila ani před nevinnými dětskými životy... Životní příběh lidických dětí zasáhl téměř celý svět. Výjimkou nebyla ani akademická sochařka Marie Uchytlová, o jejímž díle, Pomníku dětským obětem války, pojednává závěr výstavy.

Výstavu připravili pracovníci Památníku Lidice.

PÍKOVÍ. SMUTNÝ OSUD RODINY

31. 7. – 30. 11. 2019

Autor / kurátor: Mgr. Jana Horáková

Společný život Heliodora, Marie a Milana Píkových byl od počátku ovlivněn zařazením otce do vysokých vojenských a diplomatických funkcí. Působení ve Vojenské akademii v Hranicích, studium na Vysoké škole válečné, funkce vojenského atašé v Rumunsku, později náčelníka Čs. vojenské mise v SSSR, období let 1945–1948 – to vše způsobilo, že rodina trávila velmi málo času společně, čímž trpěla zejména Marie Píková. Zkázou rodinného života pak znamenalo zatčení otce a jeho věznění, které vyústilo v politický proces a justiční vraždu. Marie a Milan byli následně vystaveni represím a útlaku ze strany státních orgánů. Důležité události života rodiny Píkových, které byly vždy úzce spjaty s osudem milované vlasti, přiblížila výstava prostřednictvím fotografií a dokumentů, většinou dosud nezveřejněných, které pocházejí z pozůstalosti generála Milana Píky, jenž zemřel v březnu 2019.

NÁVRATY LIDICKÝCH ŽEN

30. 7. – 29. 9. 2019

Druhá zapůjčená výstava z Památníku Lidice dokumentovala pohnuté osudy lidických žen prodchnuté ztrátou mužů a dětí. Po příchodu německých jednotek byly ženy shromážděny, odvezeny do kladenského gymnázia a odtud deportovány do koncentračních táborů. Po ukončení války se jich vrátilo do vlasti z 203 jen 143. Pouze 11 lidických matek se po letech zoufalého čekání shledalo se svými dětmi. Výstava zachycovala také lidické ženy při úpravách vznikajícího pietního území a nové obce Lidice. Výstava byla realizována v českém a anglickém jazyce.

MÍSTA UTRPENÍ, HRDINSTVÍ A SMRTI

8. 10. – 30. 11. 2019

Osudy vězňů z českých zemí v nacistických koncentračních táborech přiblížila výstava, která návštěvníky seznámila s osudy Židů, Romů a některých dalších skupin obyvatelstva, jež měli být vyvražděni v rámci zavedení „nového evropského pořádku“. Ti z vězňů, kteří nebyli zlikvidováni okamžitě po příchodu do tábora, byli nasazováni na otrockou práci a vystaveni nepředstavitelně krutému utrpení. Výstava připomněla památku všech těch, kteří zemřeli v těchto zařízeních, ale i těch, kteří měli to štěstí a represe přežili. Výstavu připravil Nadační fond obětem holocaustu.

VÁNOCE V PAMÁTNÍKU

7. 11. - 30. 11. 2019

Autor / kurátor: Mgr. Kamila Poláková

Minivýstava doplnila stálou expozici památníku a návštěvníkům přiblížila smutné i veselé stránky oslav vánočních svátků v období II. světové války. Ve městech, na vesnici, na frontě či u vězňů koncentračních táborů probíhala oslava rozdílným způsobem. Návštěvníci se tak dozvěděli, jak lidé zdobili vánoční stromčky, jaké dárky děti obvykle dostávaly a řadu jiných zajímavostí o válečných Vánocích.

PAMÁTNÍK PETRA BEZRUČE

ELEGIE MODERNY: KNIŽNÍ KULTURA LET 1958-1968

22. 8. 2018 – 7. 1. 2019

Autor / kurátor: Doc. PhDr. Pavel Šopák, Ph.D.

V roce 1958 přineslo EXPO v Bruselu mezinárodní úspěch československé verzi moderny – a v roce 1967 se otevřel radikálně proměněný Památník Petra Bezruče, který tuto poetiku mezinárodní moderny bezezbytku naplňuje a její vitalitu připomíná i dnes, po více jak padesáti letech. Mimořádně příznivé období let 1958–1968 se muselo promítnout i do knižní kultury – a Památník Petra Bezruče jako literárněvědné pracoviště nadregionálního významu byl ideálním prostorem pro připomenutí její pestrosti, zajímavosti, nápaditosti. Okupace Československa 21. srpna 1968 toto mimořádně plodné desetiletí tragicky uzavřela: řada uměleckých osobností se nemohla doma veřejně prezentovat, mnozí představitelé české výtvarné a literární kultury odešli do emigrace. Tvůrčí a organizační vzepětí se tragicky uzavřelo.

SLEZSKO V POHÁDKÁCH A POVĚSTECH

30. 1. – 30. 4. 2019, vernisáž 29. 1. 2019 v 17.00 hodin

Autor / kurátor: Mgr. Monika Szturcová, Mgr. Martina Dragonová, Ph.D.

Pohádky a pověsti nás provázejí celým životem. I když jsou určeny především dětem, mají své kouzlo pro čtenáře v každém věku. Jsou odrazem dávného myšlení našich předků

a nesou jejich životní moudrost. Slezský repertoár pověstí je bohatý, můžeme zde však vysledovat několik typických témat a motivů. Nejoblíbenější byly pověsti zbojnické, pověsti o horách, pověsti o založení měst, o pokladech, o „skrytém“ vojsku či démonologické pověsti o čertech, vodnicích, čarodějnicích a dalších nadpřirozených bytostech. Výstava představila nejznámější pověsti z Těšínska, Opavska a Ostravska a jejich sběratele. Pozornost byla rovněž věnována adaptacím slezských lidových pohádek a pověstí do dětské literatury.

FANTASKNÍ REALISMUS V ILUSTRACÍCH LUMÍRA ČMERDY

17. 5. – 25. 8. 2019, vernisáž 16. 5. v 17.00 hodin

Autor / kurátor: Mgr. Monika Szturcová, Mgr. Jakub Ivánek, Ph.D.

Kněz a kazatel Církve československé husitské Lumír Čmerda se v umělecké sféře během svého života uplatnil především v oblasti tzv. monumentálních realizací pro architekturu. Jeho hlavní výtvarnou činností se od roku 1965 na 25 let stala práce na dřevěných reliéfech. V 90. letech se přeorientoval zejména na kresbu, v níž se plně vyhrnil jeho osobitý styl, charakterizovaný Ludvíkem Vaculíkem jako fantaskní realismus.

Výstava představila originály autorových knižních ilustrací, mezi nimiž byly zastoupeny ilustrace k dílům patřícím do zlatého fondu české literatury (K. J. Erben: Kytice, Kosmas: Kronika Česká, B. Němcová: Slovenské pohádky a pověsti), ilustrace k písni Semaforu či ilustrace zpracovávající biblické náměty.

VÁCLAV HAVEL – CESTA SVOBODY

12. 9. – 26. 1. 2020, vernisáž 11. 9. v 17.00 hodin

Autor / kurátor: Mgr. Monika Szturcová, Mgr. Martina Dragonová, Ph.D.

Výstava přiblížila u příležitosti 30. výročí od sametové revoluce Havlovu úlohu v rámci demokratizačního procesu a jeho myšlenkový odkaz dotýkající se zásadních témat jako svoboda, moc, morálka a lidská práva. Ukázky z Havlových děl si mohli návštěvníci poslechnout díky pozoruhodnému projektu Číst Havla (www.cisthavla.cz). Prostřednictvím unikátního obrazového materiálu z regionálních paměťových institucí (Archiv města Ostravy, Zemský archiv v Opavě, Státní okresní archiv Opava, Archiv Slezské univerzity, Slezské zemské muzeum) byla představena vazba Václava Havla, mj. čestného občana Opavy, na slezský region a jeho dvě návštěvy našeho kraje v 90. letech. Výstava vznikla ve spolupráci s Knihovnou Václava Havla a statutárním městem Opava v rámci 62. ročníku festivalu Bezručova Opava, jehož tématem bylo „Umění a svoboda“.

PRVNÍ SKLENÍKOVÁ EXPOZICE V ARBORETU NOVÝ DVŮR

1. 5. 2017 – 31. 3. 2019

Autor / kurátor: Ing. Šárka Zemková

Již se založením arboreta v roce 1958 je spojeno pěstování subtropických a tropických rostlin. Na místě rozpadlé množárny, postavené za původního majitele Quido Riedla (1878–1946), vzniknul malý skleník s vlastní kotelnou. V té době ještě pěstované rostliny neměly charakter opravdových sbírek, ale kaktusy, palmy, orchideje a řada druhů pokojových rostlin již tenkrát poutala velký zájem prvních návštěvníků. Pro lepší podmínky odborné práce, sbírkové činnosti a prezentačních výstupů bylo nutno postavit nový a tomuto účelu adekvátní skleníkový areál. Jaký byl časový sled příprav a prací na první skleníkové expozici? Která léta patřila k těm nejlepším? A jak probíhala likvidace tohoto komplexu? To vše přiblížila výstava umístěná ve výstavním pavilonu v parku Arboreta Nový Dvůr.

ZVÍŘATA A JEJICH DĚTI

24. 5. 2017 – 22. 3. 2019

Autor / kurátor: Mgr. Martin Gajdošík, Ph.D.

Výstava návštěvníkům přiblížila mláďata nejrůznějších druhů zvířat. Pozornost byla věnována nejen biologickému vývoji mláďat, ale také tomu, jak se správně chovat k mladým jedincům nalezeným v přírodě.

NÁŠ LES

1. 4. 2019 – 20. 12. 2020

Autor / kurátor: Mgr. Martin Gajdošík, Ph.D., Mgr. Lukáš Číhal, Ph.D., RNDr. Jindřich Roháček, CSc.

Lesy pokrývaly v minulosti většinu našeho území. Kdyby do přírodních poměrů Evropy nezasáhl člověk, bylo by tomu tak doposud. I v současnosti jsou lesy nejrůznějších typů významnou částí naší krajiny. Na výstavě mohli zájemci navštívit nejen lužní lesy, bučiny a jedlobučiny, teplomilné doubravy, bory, horské smrčiny a kulturní lesy, ale i obory, zdevastované lesy, paseky a lesní okraje, či remízky a větrolamy. Seznámili se s jejich rostlinami i živočichy, a to nejen s obratlovci, ale i bezobratlými, zastoupenými lesním hmyzem.

PŘÍBĚHY Z HERBÁŘE

1. 4. 2019 – 12. 7. 2020

Autor / kurátor: Mgr. Lukáš Číhal, Ph.D.

Výstava byla zaměřena na botanickou sbírku Slezského zemského muzea, která v dnešní době čítá již téměř dvě stě tisíc položek cévnatých rostlin, mechorostů, hub a lišejníků. Přiblížila významné slezské botaniky a jejich činnost. Seznámila návštěvníky s unikátními doklady herbářových položek, jako jsou například dochované herbářové položky jednoho ze zakladatelů Slezského zemského muzea Mückusche von Buchberga, položky významných botaniků Tomáše Svěráka či Emanuela Urbana, nebo sběry mechorostů od Josefa Dudy. Výstava se zaměřila na pohnutou historii sbírky a na osobnosti, které byly či jsou se sbírkou spojovány, ať už v dobrém, či naopak.

RHODODENDRONY

1. 4. – 31. 5. 2019

Arboretum Nový Dvůr je známé svou sbírkou rododendronů, která patří k nejbohatším v České republice. Rod *Rhododendron*, česky pěnišník, zahrnuje zhruba 1 000 druhů pocházejících z oblastí od tropických deštných pralesů až po subpolární vegetaci tundry, vesměs severní polokoule. Pěnišníky patří do jednoho druhu, v zahradnické praxi se však rozdělují na dvě základní skupiny – stálezelené druhy (rhododendrony) a opadavé (azalky).

KOUZLO ŽIVÝCH MOTÝLŮ

1. 6. – 30. 6. 2019

Již od prvních dnů výstavy se líhli krásní tropičtí motýli, kteří ve stínu banánovníků, fikusů, bambusů či jiných tropických a subtropických rostlin vytvářeli neopakovatelnou atmosféru a okouzlí každého, kdo do jejich království přijde.

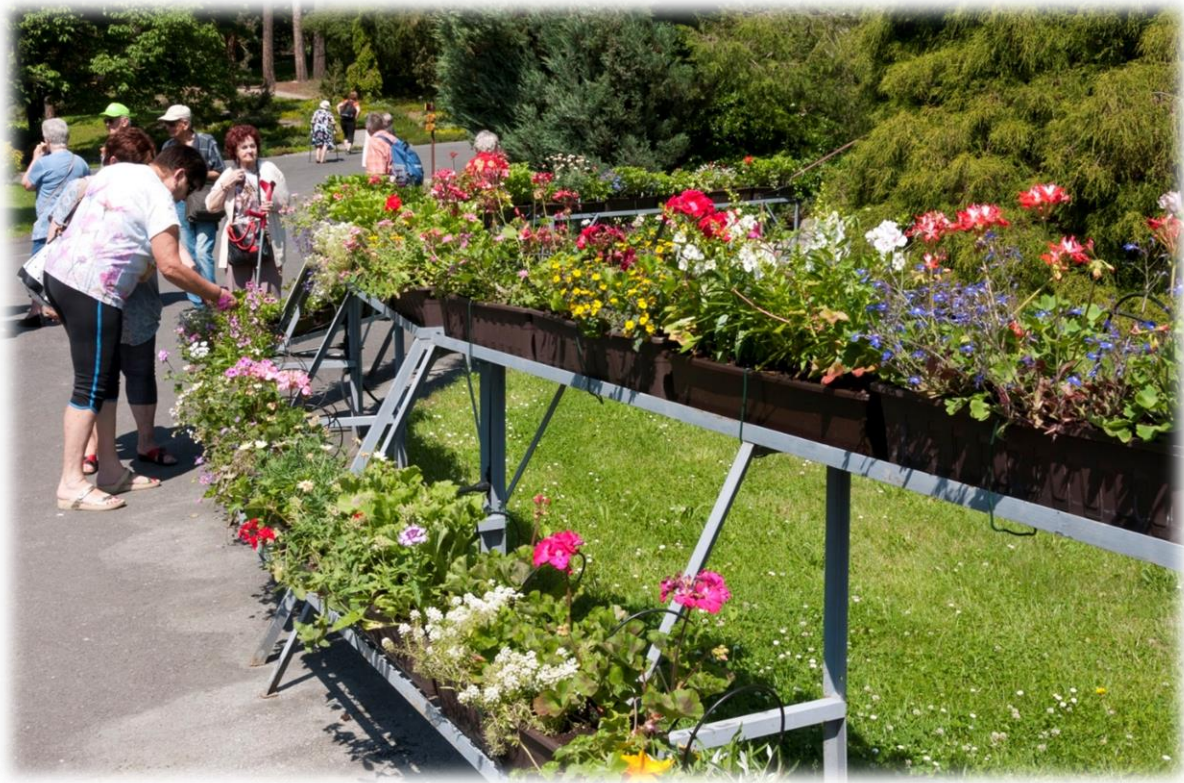
Návštěvníci si mohli prohlédnout bájná morfa, obyvatele Střední a Jižní Ameriky, oslňující svými blankytně modrými křídly i jejich neméně zajímavé příbuzné z čeledi babočkovitých. Seznámili se s pestrobarevnými motýly z čeledi otakárkovitých, kteří obývají jižní Ameriku, Afriku nebo Madagaskar. Poznali i zajímavá NEJ přírody – třeba motýla s nejdelšími ostruhami na světě či největší plochou křídel. Pozornosti však jistě neušli ani perleťovci, danajdy, atlasi, batolci, bělásci či další druhy motýlů.

BALKÓNOVÉ ROSTLINY

17. 6. – 31. 8. 2019

Devátý ročník této již tradiční výstavy se v arboretu uskutečnil v průběhu celého léta. Výstava návštěvníky seznámila s použitím známých i nových druhů balkonových květin, k vidění byla téměř stovka odrůd v různých kombinacích a způsobech použití. Pro návštěvníky byla připravena bohatá inspirace pro vyzdobení vlastního okna či balkónu.

KNIHOVNA SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA

Tyto instalace nezapočítáváme do celkového součtu výstav v Ročním výkazu o muzeu za rok 2019 (Kult(MK)14-01) a do celkového součtu výstav uspořádaných v SZM v roce 2019 uvedených v této výroční zprávě, neboť se jedná pouze o propagační instalace malého rozsahu.

ANTONÍN SATKE

20. 11. 2018 – 29. 5. 2019

Autor / kurátor: Mgr. Kamil Rodan, Ph.D.

Prezentace výběru díla PhDr. A. Satkeho, CSc. k výstavě konané v Historické výstavní budově.

OSUDOVÉ DEVÍTKY V DĚJINÁCH ČESKOSLOVENSKA

31. 5. 2019 – 17. 9. 2019

Autor / kurátor: Mgr. Kamil Rodan, Ph.D.

Tematická prezentace vybraných publikací z fondu muzejní knihovny – otevřeno v rámci Slezské muzejní noci.

UMĚLECKÉ KNIŽNÍ VAZBY

31. 5. 2019 – 17. 9. 2019

Autor / kurátor: kolektiv zaměstnanců Knihovny SZM

Tematická prezentace vybraných umělecky hodnotných děl z muzejní podsbírky Knihy – otevřeno v rámci Slezské muzejní noci.

MY DVA A ČAS ANEB SVATEBNÍ PŘÍBĚH 2. POLOVINY 20. STOLETÍ

18. 9. 2019 – 15. 6. 2020

Autor / kurátor: Mgr. Kamil Rodan, Ph.D.

Prezentace vybraných exponátů k výstavě konané v Historické výstavní budově.

EXTERIÉROVÉ VÝSTAVY

LEGIONÁŘSKÉ MUZEUM 1928 – 1938 – 2018

26. 10. 2018 – 7. 3. 2019

Komenského ulice, Opava

Autor / kurátor: Doc. PhDr. Pavel Šopák, Ph.D.

Venkovní panelová výstava uspořádaná u příležitosti 100. výročí vzniku Československa připomněla existenci Legionářského muzea v Opavě, které, jako obdobné památníky meziválečného období v různých místech Československé republiky, soustředilo památky na domácí a zahraniční odboj. Jeho existence byla sice krátká, ale rovněž si zasloužila připomenutí také proto, že s jeho činností byla spojena řada významných osobností meziválečné české kultury Slezska a Ostravska.

Zahájení výstavy bylo spojeno s představením knihy Slezsko a Ostravsko v Masarykově republice. Publikace vydaná u příležitosti stého výročí vzniku republiky přiblížila život obyvatel Slezska a Ostravska mezi dvěma světovými válkami. V pěti kapitolách se čtenáři seznámí s vývojem hraničních sporů na tehdejším trojmezí ČSR, Polska a Německa, s národnostními a náboženskými poměry, sociální situací a kulturním životem v regionu.

LISTOPAD 1989.

PŘIPOMÍNKA 30. VÝROČÍ SAMETOVÉ REVOLUCE I., II.

15. 10. – 30. 11. 2019, Sady svobody, Opava

25. 10. 2019 – 31. 3. 2020, Komenského ulice, Opava

Autor: Mgr. David Váhala

Výstava byla zaměřena na rozhodné okamžiky listopadu 1989 a navazovala na akce konané v Opavě a v širokém okolí. Prezentovány byly dobové archivní dokumenty regionálního i nadregionálního charakteru – zejména fotografie, plakáty, veřejná prohlášení či dobový tisk.

LISTOPAD 1989. PŘIPOMÍNKA 30. VÝROČÍ SAMETOVÉ REVOLUCE III.

15. – 17. 11. 2019

Historický trolejbus Škoda 14 TrM, Opava

Autor: Mgr. David Váhala

Městský podnik Opava, a. s., ve spolupráci se Slezským zemským muzeem připravil projížďky připomínající 30. výročí listopadových událostí roku 1989 v historickém trolejbusu. Ve dnech 15.–17. listopadu 2019 vypravil Městský dopravní podnik Opava trolejbus Škoda 14 TrM, ve kterém byly instalovány fotografie zachycující dění na konci roku 1989 v Opavě ze sbírky Slezského zemského muzea. Trolejbus byl nasazen všechny tři dny na lince č. 201 (Opava-Kylešovice – Městský hřbitov a zpět).

HISTORICKÁ OPAVA

19. 11. 2019 – 31. 3. 2020, vernisáž 19. 11. na Horním náměstí v Opavě
fotografická výstava v trolejbusu MDPO

Autor: Mgr. David Váhala

Opavský dopravní podnik vyslal do ulic pojízdnou galerii. V jednom z trolejbusů byly instalovány fotografie staré Opavy, cestující si tak během přepravy po městě mohli prohlédnout, jak vypadalo město před víc než jedním stoletím.

Trolejbus nejezdil pouze na jedné lince, takže cestující do něj mohli nastoupit v různých částech města. Galerijní vůz byl snadno rozpoznatelný díky nápadné grafice, která jej z venku zdobila – z muzejních fotografií byly vytvořeny velkoformátové grafiky zachycující Historickou výstavní budovu Slezského zemského muzea a budovu Hlásky, ve které sídlí Magistrát města Opavy.

70. LET NUMISMATICKÉ SPOLEČNOSTI V OPAVĚ

28. 11. 2018 – 10. 2. 2019

Obecní dům, Opavská kulturní organizace, p. o.

Autoři: Ing. Vlastimil Kočvara, Mgr. David Váhala

Český numismatický spolek v Opavě vznikl po II. světové válce z iniciativy finančníka, významného badatele a sběratele Františka Papouška. V květnu 1948 se sešlo několik zájemců, kteří ustavili při Slezském muzeu sběratelský kroužek, který se později transformoval na pobočku Numismatické společnosti československé, nyní České numismatické společnosti. Se zaměřením především na slezskou numismatiku se vypracoval mezi přední pobočky v rámci celé republiky. Výsledky sedmdesátileté aktivity členů dokumentuje řada publikací, více jak dvě desítky vydaných medailí a periodika, která trvale pobočku doprovázejí. Uznání členům pobočky, jichž se ze strany České numismatické společnosti dostává, pak její úspěšnou práci završují. Výstavu uspořádalo Slezské zemské muzeum ve spolupráci s opavskou pobočkou České numismatické společnosti v expozičních prostorách Opavské kulturní organizace.

PREDÁTOŘI

17. 5 – 8. 9. 2019

Muzeum J. A. Komenského, Uherský Brod

Autor / kurátor: Mgr. Martin Gajdošík, Ph.D.

„Lvi, jaguár, irbis, rys, orlí, supi, piraňa, dravý hmyz, měkkýši i korýši – to vše na jednom místě a beze strachu z napadení!“

Predátoři zblízka na výstavě dermoplastických preparátů ze zoologické podsbírky Slezského zemského muzea.

K výstavě byly natočeny s kurátorem čtyři doprovodné přednášky pro školy: Predace a ekologické vztahy v přírodě, Predátoři vzduchu, Predátoři souše a Predátoři vod.

ZVÍŘATA A JEJICH MLÁĎATA

10. 6. – 30. 9. 2019, vernisáž 7. 6. 2019 v 18.00 hodin

Městské kulturní středisko Javorník – Kulturní dům Javorník

Autor / kurátor: Mgr. Martin Gajdošík, Ph.D.

Výstava návštěvníkům přiblížila mláďata nejrůznějších druhů zvířat. Pozornost byla věnována nejen biologickému vývoji mláďat, ale také tomu, jak se správně chovat k mladým jedincům nalezeným v přírodě.

LISTOPAD 1989 – CESTA KE SVOBODĚ

13. – 22. 9. 2019, vernisáž 13. 9. 2019 ve 14.00 hodin

Muzeum Vojtěcha Löfflera, Košice, Slovenská republika

Autor / kurátor: Mgr. David Váhala

Výstava byla připravena k 30. výročí tzv. sametové revoluce. Ohlas pražských událostí měl v tehdejší Severomoravském kraji jistý časový odstup, nicméně postupně nabral na stejné intenzitě jako ve zbytku republiky. Ač se jedná o relativně nedávnou minulost, tak v muzejních i archivních fondech se dochovalo velmi málo fotografií zachycujících události listopadových dní roku 1989. Na dobových fotografiích jsou zachyceny demonstrace v Ostravě a Opavě a jsou zde prezentovány i dokumenty a letáky kolující mezi lidmi a umístěvané na nástěnky, plakátovací plochy, výlohy atp.

Výstava se konala v rámci mezinárodního divadelního festivalu TRANS/MISE, a proto je třeba zmínit a připomenout, že divadlo hrálo nejen v těchto listopadových dnech klíčovou roli – z prostředí divadla se etablovali v Severomoravském kraji příslušníci disentu, kteří zejména na Opavsku a Ostravsku šířili samizdatovou literaturu a organizovali nejrůznější akce i s mezinárodním přesahem (zejména do Polska). A divadla v Ostravě a Opavě se také během tzv. sametové revoluce stala centry snah o politickou změnu a místem střetávání, diskusí a sdílení informací.

Múzeum Vojtecha Löfflera,
Košice Staré Mesto,
a Slezské zemské múzeum Opava
požýva na vernisáž výstavy

„LISTOPAD 1989 – CESTA KE SVOBODĚ“

13.septembra 2019 o 14.00 hod.
Košice, Alžbetina 20

Výstava je súčasťou festivalu umení
TRANS/MISIE

MÚZEUM VOJTECHA LÖFFLERA
KOŠICE STARÉ MESTO

MEZINÁRODNÝ FESTIVAL
TRANS/MISIE

SLEZSKÉ ZEMSKÉ
MÚZEUM

TRANS/MISIE

MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ŠTÁTNE
DIVADLO
KOŠICE

AKCE

V celkovém soupisu akcí pro veřejnost nejsou započítány přednášky našich odborných pracovníků a spolupracovníků, besedy, vzpomínkové večery, autorská čtení a jiné odborné akce, které jsou uvedeny v samostatné kapitole.

SLEZSKÁ MUZEJNÍ NOC

31. 5. 2019 od 18.00 do 23.00 hodin

V rámci Slezské muzejní noci byl opět připraven netradiční a bohatý kulturní program probíhající ve večerních hodinách.

Brány Slezského zemského muzea se večer otevřely v Historické výstavní budově, Národním památníku II. světové války, Arboretu Nový Dvůr, Památníku Petra Bezruče a v Knihovně Slezského zemského muzea.

Navštívit bylo možné také objekty Opavské kulturní organizace – Obecní dům a Dům umění, dále Muzeum patologie a Muzeum ošetřovatelství ve Slezské nemocnici v Opavě nebo budovu Magistrátu města Opavy na Horním náměstí, jehož pracovníci připravili komentované prohlídky „Hlásky“ spojené s výstupem na věž.

SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM

Historická výstavní budova

V průběhu celého večera se mohli návštěvníci nechat okouzlit krásami Orientu, přenést se do dalekých zemí a vyzkoušet si základy břišních tanců, během kterých je doprovázela indická hudba.

18.10–18.40: tajemná a netradiční hudba s indickými motivy v podání Michala Chýlka.

19.10–19.25: taneční vystoupení břišních tanečnic ze studia Tany Tany Evy Afry Grambalové.

19.30–20.00: tajemná a netradiční hudba s indickými motivy v podání Michala Chýlka.

20.10–20.25: taneční vystoupení břišních tanečnic ze studia Tany Tany Evy Afry Grambalové.

21.40–21.55: UV show – vystoupení české žonglérské špičky pod UV světlem.

Národní památník II. světové války

V tomto roce jsme si připomněli 80 let od okupace Československa. Proto také tématem programu Slezské muzejní noci v areálu památníku byly osudové události roku 1939. Společně s kluby vojenské historie byl návštěvníkům představen konflikt v Píšti, dále byla prezentována výzbroj a výstroj vojáků z tohoto období a vojenské ukázky doplnily taneční ukázky swingu.

18.00: zahájení muzejní noci v památníku.

18.30: swing v podání taneční skupiny Swingvill.

19.00: ukázka zachycení pašeráka příslušníky Stráže obrany státu.

- 19.30: přehlídka dobové módy.
20.00: ukázka přepadení celnice v Píšti z roku 1939.
20.30: swing v podání taneční skupiny Swingvill.
21.00: přednáška Patrika Falhauera na téma „Situace na hranicích v roce 1939“.
21.30: přehlídka dobové módy.
22.00: ukázka zachycení pašeráka příslušníky Stráže obrany státu.

Müllerův dům

18.00–23.00: poprvé byl veřejnosti představen Müllerův dům po několikaleté rekonstrukci včetně parku, který k domu přiléhá.

Arboretum Nový Dvůr

Netradiční večerní výzdoba a osvětlení parku včetně bohaté nabídky občerstvení pro návštěvníky.

18.00–22.00: vystoupení hudební skupiny Country kavalérie

19.00: komentovaná prohlídka pěstebního skleníku tropických a subtropických rostlin a parku s dendrologem Ing. Miroslavem Frankem, CSc.

od 19.00: táborový oheň a opékání špekáčků

Památník Petra Bezruče

Občerstvení pro návštěvníky zajistila pojízdná kavárna Mental Café s obsluhou z řad osob s mentálním postižením.

18.00–20.30: fotokoutek před památníkem – focení návštěvníků v kostýmech s vtipnými hláškami.

18.00–21.00: výtvarná dílna pro děti „Staň se ilustrátorem“ (kresba na malířské plátno aj.).

18.15, 21.15: komentované prohlídky výstavy Fantaskní realismus v ilustracích Lumíra Čmerdy

20.00: divadelní představení souboru Loutkový svět „Strašfuňák s Funilkou v říši ilustrací“. Edukativní loutkový pořad se Strašfuňákem a Funilkou, ve kterém se návštěvníci mohli zábavnou formou dozvědět o českých ilustrátorech, co mají společného a jaký je jejich unikátní „rukopis“.

Knihovna Slezského zemského muzea

V knihovně byla vystavena tematická literatura k malé výstavě „Osudové devítky v dějinách Československa“, kterou slovem provedl historik Kamil Rodan. Začátky komentovaných vstupů byly v 18.30, 19.30, 20.30 a 21.30 hodin. V doprovodné ukázce návštěvníci zhlédli také knižní umělecké vazby z fondu knihovny.

OPAVSÁ KULTURNÍ ORGANIZACE

Terasa Obecního domu

18.00: zahájení muzejní noci, Jazzové duo Václava Kramáře a Markéty Komarové.

19.00: Victorian Catherine – Svlékání dámy – praktická ukázka tajů viktoriánského oděvu.

19.30: poetické překvapení: Radek Fridrich, Marek Pražák, Ivana Jedličková, Olga Stehlíková.

20.30: jazzové duo Václava Kramáře a Markéty Komarové.

21.30: Victorian Catherine – Svlékání dámy – praktická ukázka tajů viktoriánského oděvu.

22.00: komentovaná projekce Veroniky Psočkové k výstavě Doma.

Galerie Obecního domu

18.00–23.00: výstava Polarity – náhledy vnitřních světů Marka Pražáka. Prostor kolem Obecního domu (Beethovenova ul.)

18.00–23.00: Výstava Doma Veroniky Psočkové.

Expozice Cesta města, Obecní dům

Stálá expozice Cesta města a program „Šaty dělají člověka“ – ukázky oděvů v průběhu historie, dětský tvůrčí koutek.

Sál purkmistrů, Obecní dům

20.00: promítání filmu Co se nenesí.

Park u Obecního domu

18.00–22.00: trasa Spořitelna-Obecní dům – interaktivní program pro všechny „Poznej opavské promenády“.

Švédská kaple, Opava-Kateřinky

18.00–22.00: samoobslužný program pro děti – příběh fresek, focení s maketou rytíře, puzzle, omalovánky.

19.00 a 21.00: komentovaná prohlídka Mgr. Hany Fabiánové o historii Švédské kaple.

Kostel sv. Hedviky, Opava

20.00: komentovaná prohlídka Mgr. Petra Tesaře zakončená večerním pohledem na město.

Dům umění a kostel sv. Václava, Opava

18.00–23.00: dětský interaktivní koutek k československým filmovým plakátům.

19.00–22.00: workshop sítotisku aneb „Na vlastní triko nebo tašku“.

19.00–22.00: pohled do výtvarných kurzů pro seniory pod vedením Josefa Odrášky.

18.30 a 20.30: komentovaná prohlídka výstavy filmových plakátů s kurátorem výstavy Pavlem Rajčanem.

19.30 a 21.30: prohlídka kostela sv. Václava s milovníkem historie a nadšencem do architektury Václavem Holušou.

20.00 a 22.00: promítání kultovního filmu HAPPY END z roku 1967 s Vladimírem Menšíkem v hlavní roli.

SLEZSKÁ NEMOCNICE V OPAVĚ

Muzeum patologie

pavilon „O“

Komentované prohlídky muzea, historické pracovny patologa a pitevny. Ukázky práce v laboratoři patologie. Tematický dětský koutek, fotokoutek, turistická známka a další překvapení.

Muzeum ošetřovatelství

pavilon „W“

Komentované prohlídky muzea při svíčkách ve všech třech podlažích, filmová smyčka s dobovými fotografiemi, unikátní pomůcky z ošetřovatelství. Konfrontace způsobů hygieny rukou od poloviny 19. století až po současnost – možnost vlastního ověření správné hygieny rukou pomocí Derma LiteCheck Boxu, sladká odměna a další překvapení.

Jízdní řád speciálních autobusových linek, zajišťujících dopravu návštěvníků do mimoopavských expozičních areálů.

Bezplatnou autobusovou dopravu pro návštěvníky zajistila společnost TQM – holding s.r.o.

Odjezdy z Opavy byly ze zastávky vedle Historické výstavní budovy na ulici Komenského.

Odjezdy z Opavy do Národního památníku II. světové války: 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00.

Odjezdy z Národního památníku II. světové války do Opavy: 18.35, 19.35, 20.35, 21.30, 23:00.

Odjezdy z Opavy do Arboreta Nový Dvůr: 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00.

Odjezdy z Arboreta Nový Dvůr do Opavy: 18.35, 19.35, 20.35, 21.30, 23.00.

Slezské zemské muzeum / Opavská kulturní organizace
Muzeum ošetřovatelství / Muzeum patologie / Magistrát města Opavy

SLEZSKÁ MUZEJNÍ NOC

**31. KVĚTNA 2019
18.00–23.00 hodin**

Podrobný program na www.szm.cz.

Festival muzejních nocí 2019 pořádá Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s.,
s podporou Ministerstva kultury.
Další festivalové akce naleznete na www.muzejninoc.cz.

MINISTERSTVO KULTURY | SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM | OPAVSKÁ KULTURNÍ ORGANIZACE | OKO | OPAVA | 70 TQM 25

HISTORICKÁ VÝSTAVNÍ BUDOVA A MÜLLERŮV DŮM

KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY MÜLLEROVA DOMU

od 1. 7. 2019 každou sobotu a neděli v 10.00 a 15.00 hodin

Zájemcům z řad široké veřejnosti jsme nabídli možnost prohlídky nově zrekonstruovaného Müllerova domu s komentovaným výkladem. Návštěvníci se tak mohli seznámit s místem, jež bylo neodmyslitelnou součástí opavského hradu. Dům prošel řadou stavebních proměn – od hradní kuchyně, přes sýpku, dům zámeckého správce nebo Legionářské muzeum.

VÍKEND S KNIHAMÍ DŽUNGLÍ

2. 2. 2019 od 13.00 do 17.00 hodin

V rámci výstavy bylo připraveno v Historické výstavní budově pro všechny zájemce sobotní odpoledne s Knihami džunglí a jejím hrdinou Mauglím. Návštěvníci měli možnost poslechnout si Mauglího příběh, pohrát si se zvířátky a užít si barevné zdobení.

VSTUP ČESKÉ REPUBLIKY DO EVROPSKÉ UNIE

1. 5. 2019 od 13.00 do 17.00 hodin

U příležitosti 15. výročí vstupu České republiky do Evropské unie jsme pro návštěvníky připravili akci, na které se mohli dozvědět řadu zajímavostí o této historické události. Návštěvníci se seznámili s Evropskou unií a jejími členskými státy, vyzkoušeli si své zeměpisné znalosti a mnoho dalšího. Součástí akce byla prezentace Eurocentra Ostrava, která zde mělo informační stánek o Evropské unii a evropských фонdech se zábavnými kvízy pro děti i dospělé.

MEZINÁRODNÍ DEN MUZEÍ

18. 5. 2019

Po celý den si mohli návštěvníci prohlédnout naše expozice a výstavy zcela zdarma. V 10.00 hodin se uskutečnila v Historické výstavní budově komentovaná prohlídka výstavy „Zdař Bůh! Rub a líc hornického povolání“ a v 15.00 hodin následovala komentovaná prohlídka výstavy „Knihy džunglí“.

DEN DĚTÍ

31. 5. 2019 od 13.00 do 18.00 hodin

Během tohoto dne malí návštěvníci společně se svým dospělým doprovodem poznávali cizokrajnou Indii s jejími chutěmi i vůněmi – zažili tuto zemi takříkajíc na vlastní kůži.

MEZINÁRODNÍ NOC PRO NETOPÝRY

28. 8. 2019 od 18.00 do 22.00 hodin

Návštěvníci mohli s námi nahlédnout do života netopýrů, zajímavých tvorů, se kterými je spojena celá řada mýtů, pověr a pověstí. Loňský, již 23. ročník, představil opět návštěvníkům mnoho zajímavostí o životě a chování netopýrů. Připraveno bylo na praktickou ukázkou i vybavení pro odchyt a výzkum těchto létajících savců a nechyběly ani hry, tvoření a aktivity pro děti s netopýří tematikou.

DNY EVROPSKÉHO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

14. 9. 2019

Prostřednictvím zajímavých komentovaných prohlídek se mohli návštěvníci seznámit s proměnlivými dějinami Historické výstavní budovy nebo se vrátit v čase do dob dávno minulých prostřednictvím historie Müllerova domu, posledního pozůstatku opavského

zámku. Komentované prohlídky probíhaly v Historické výstavní budově od 10.00 a 15.00 hodin a v Müllerově domě od 11.00 a 14.00 hodin.

MEZINÁRODNÍ DEN SENIORŮ

1. 10. 2019

V Historické výstavní budově se uskutečnily speciální prohlídky určené seniorům. V 9.00, 11.00 a 14.00 hodin se senioři mohli projít muzeem v doprovodu muzejní pedagožky, která je provedla touto kulturní památkou a zapojila do výkladu několik smyslů návštěvníků najednou.

MEZINÁRODNÍ DEN ARCHEOLOGIE

19. 10. 2019 od 10.00 do 18.00 hodin / Müllerův dům

V rámci 3. ročníku této akce byl připraven bohatý kulturní program na téma středověk. Po celý den mohli návštěvníci obdivovat šermířská vystoupení, vystoupení sokolníka s dravci, ukázkou polního tábora a polní kuchyně, ukázky oblékání rytíře do zbroje včetně představení zbroje a zbraní, experimentální tavbu kovů a odlévání předmětů, lukostřelbu a spoustu dalších aktivit nejen pro děti.

Program:

10.00: otevření areálu pro veřejnost.

10.40–11.00: rukodělná činnost a předtkalcovské techniky.

11.30–11.50: oblékání rytíře.

12.15–12.40: boj formací, šerm jednotlivců.

13.00–13.20: sokolník.

13.40–14.00: přehlídka oděvů žen.

14.30–15.00: středověká kuchyně.

V přístavbě Müllerova domu byla k vidění od 1. 10. do 17. 11. 2019 výstava na téma připravované expozice o středověku Slezska spolu s vybranými exkluzivními předměty ze sbírky Slezského zemského muzea.

HALLOWEEN V MUZEU

1. 11. 2019 v 18.00, 19.00 a 20.00 hodin

Akce určená pro malé kostýmované nebojsy, které nic nevyvede z míry... Návštěvníci mohli v muzeu zažít strašidelný večer plný strachu a hrůzy. Halloweenský večer byl doprovázen strašidelnými hrami a zábavným tvořením, při kterém si na své šli malí i velcí návštěvníci.

VÝROBA LAMPIÓNU NA PRŮVOD MĚSTEM

17. 11. 2019 od 15.00 do 17.00 hodin

Odpolední workshop pro rodiče s dětmi a další zájemce zaměřený na výrobu lampiónů, který probíhal před samotným lampiónovým průvodem městem. Průvod pořádalo Statutární město Opava a byl zahájen v 17.00 hodin na Horním náměstí v Opavě.

MALOVÁNÍ BANĚK

3. 12. – 19. 12. 2019, od úterý do čtvrtku od 9.00 do 16.30 hodin

V období adventu jsme opět připravili tradiční malování baněk. Návštěvníci si mohli vyzkoušet namalovat baňku a ozvláštnit si svůj vánoční strom nebo si vytvořit originální dárek pro své blízké. Po zakoupení baňky byly k dispozici všechny potřeby nezbytné pro její nazdobení a rovněž si mohli návštěvníci odnést svůj finální výrobek ve vánočně laděné krabičce.

PŘEDVÁNOČNÍ KONCERT DOMINIKA FAJKUSE A JANA HANOUSKA

7. 12. 2019 v 18.00 hodin / Müllerův dům

Návštěvníci si mohli užít předvánoční koncert opavského klavíristy a skladatele Dominika Fajkuse a violoncellisty Jana Hanouska uspořádaného v nově zrekonstruovaném slavnostním sále Müllerova domu. Jednalo o vůbec první koncert v tomto prostoru, který byl v podání této dynamické dvojice nezapomenutelným zážitkem.

PŘEDVÁNOČNÍ KONCERT ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY OPAVA

10. 12. 2019 v 17.00 hodin

Již řadu let pořádá Základní umělecká škola Opava pro Slezské zemské muzeum v předvánočním čase koncert, který je doprovázen každoročně krásnou atmosférou v důstojném prostředí Historické výstavní budovy. Žáci ZUŠ Opava návštěvníkům představili tradiční i moderní skladby a nechyběly ani vánoční koledy.

ADVENTNÍ ZPÍVÁNÍ

13. 12. 2019 v 17.00 hodin

Koncert Komorního pěveckého sboru Slezské univerzity v Opavě v době adventní se stal již tradičním počinem svátečního času v Opavě. Vysokoškolské těleso představilo svůj repertoár pod uměleckým vedením sbormistryně Vladimíry Vašínkové. Společně s komorním sborem vystoupil Dětský pěvecký sbor při Základní umělecké škole Opava vedený sbormistryní Janou Varyšovou.

ARBORETUM NOVÝ DVŮR

JARO V ARBORETU

27. – 28. 4. 2019

Návštěvníci mohli s námi přivítat jaro a užít si krásný a klidný pobyt v kvetoucím arboretu. Na malé i velké návštěvníky čekal víkend plný zábavy a her. Bohatý kulturní program doplnila nabídka regionálních potravin a výrobků.

ORIENTAČNÍ ZÁVOD ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝCH

1. 5. 2019 od 9.00 do 16.00 hodin

Oddíl orientačního běhu TJ Opava ve spolupráci se Slezským zemským muzeem připravil další ročník orientačního závodu zdravotně postižených. Součástí závodu byl také veřejný závod v orientačním běhu pro příchozí všech věkových kategorií. Trasa provedla závodníky malebnými zákoutími novodvorského arboreta.

VÍKEND OTEVŘENÝCH ZAHRAD

8. – 9. 6. 2019

Návštěvníci si mohli přijít odpočinout do našeho arboreta, které se každoročně připojuje k celostátní akci otevřených zahrad. V oba dny se ve 12.00 a 15.00 hodin uskutečnily komentované prohlídky parku s dendrologem Ing. Miroslavem Frankem, CSc.

INDIÁNSKÉ LÉTO

17. a 18. 8. 2019

V Arboretu Nový Dvůr se návštěvníci v polovině srpna dozvěděli například to, jak žili indiáni, v čem bydleli nebo jaké používali zbraně. Atmosféra Divokého západu prostupovala všemi kouty botanického parku. Návštěvníci se mohli těšit na ukázky indiánského teepee, výrobu originálních indiánských ozdob, tábor lovců kožešin, dobové zbraně, komentované prohlídky parku, soutěže pro děti a mnoho dalšího. Po oba dny hrála k tanci i poslechu hudební skupina Country kavalérie. Celodenní program po oba dny tvořil hod lasem na cíl, střelba z luku, práce s křesadlem, výroba drobných dárkových předmětů s indiánskou tematikou, jízda na koních a ponících, barvení sošek, bohaté občerstvení.

VYŘEŽ/Š SI SVOU DÝNI

5. – 6. 10. 2018 od 14.00 do 18.00 hodin

Podzim je v Arboretu Nový Dvůr již tradičně věnován dýním. Ani v roce 2019 tomu nebylo jinak, a tak se návštěvníci z řad široké veřejnosti mohli těšit na oblíbenou akci s názvem Vyřež/š si svou dýni. Během víkendu mohli zapojit svou fantazii a vyrobit si netradiční a originální výzdobu na svou zahradu. Mlsné jazyčky jistě potěšila ochutnávka sladkých a slaných dýňových specialit. Nechyběl ani lampionový průvod, občerstvení a spousta zábavy!

NÁRODNÍ PAMÁTNÍK II. SVĚTOVÉ VÁLKY

VÍKENDOVÉ VÝSTUPY NA VYHLÍDKU

V jednom ze dvou klínů památníku mohou návštěvníci vystoupat po 104 schodech vzhůru a při příznivém počasí se rozhlédnout do okolí. Při dobré viditelnosti dohlédnou až na vrcholek Pradědu, Lysé hory či na území Polska.

Také v roce 2019 jsme navázali na oblíbenou atrakci a každý víkend v 14.00 a 15.30 hodin jsme umožnili návštěvníkům tento nevšední zážitek. O letních prázdninách byla možnost navštívit oblíbenou vyhlídku rozšířena také o každý všední den, a to v 15.00 hodin.

HVĚZDICOVÝ POCHOD

20. 4. 2019 od 9.00 do 13.00 hodin

V dubnu proběhl již pátý ročník pochodu „Po stopách bojovníků za svobodu“, který organizuje Český svaz bojovníků za svobodu společně s Krajským ředitelstvím policie Moravskoslezského kraje a Národním památníkem II. světové války. Pochod se konal na počest oslav ukončení II. světové války a 74. výročí osvobození Československa. Účastníci si mohli vybrat trasu dle svých fyzických možností v rozpětí od 4,5 až 9,5 km. Cílem pochodu byl památník v Hrabyni, kde byly pro zúčastněné připraveny odměny a komentované prohlídky expozice památníku.

OSVOBOZENÍ MĚSTA OPAVY A OBCE HRABYNĚ

27. 4. 2019 od 9.00 do 17.00 hodin

Dne 22. dubna 1945 bylo osvobozeno město Opava a dne 27. dubna 1945 obec Hrabyně. Tyto významné události byly připomenuty také v Národním památníku II. světové války. V tento den vypravilo statutární město Opava autobusy, které zdarma přivezly do Hrabyně

zájemce o návštěvu památníku. Autobusy vyjely v 10.00 a 14.30 hodin od vlakového nádraží Opava-východ a návštěvníky zavezly i zpět do Opavy. Společně s obcí Hrabyně a Základní školou Hrabyně byl pro návštěvníky připraven bohatý kulturní program. Ve 14.00 hodin proběhnul pietní akt v obci, kde byla připomenuta památka padlých hrdinů. Ve správné budově památníku se v 15.00 hodin uskutečnilo promítání výpovědí pamětníků.

DEN VÍTĚZSTVÍ

8. 5. 2019 v 10.00 hodin

Pietním aktem k 74. výročí ukončení bojů II. světové války v Evropě jsme si jako každý rok připomněli oběti tohoto největšího válečného konfliktu v pamětní síni památníku za účasti pozvaných hostů, veteránů a veřejnosti. Ještě před zahájením piety odstartoval před památníkem již 40. ročník Běhu osvobození Ostravy.

V 15.00 hodin byla pro zájemce připravena komentovaná prohlídka expozice památníku s následnou návštěvou vyhlídky.

30. ROČNÍK SRAZU HISTORICKÝCH VOZIDEL

5. 7. 2019

Klub veteránů Velká Polom uspořádal již třicátý sraz historických vozidel. V rámci srazu proběhla také již tradiční dopravní soutěž historických automobilů a motocyklů se startem a cílem ve Velké Polomi, jejíž součástí bylo i plnění různých úkolů v průjezdních kontrolách rozmístěných po trase soutěže. A jednou ze zastávek na trase srazu byl i Národní památník II. světové války.

DEN SENIORŮ

4. 10. 2019 od 9.00 do 17.00 hodin

Již počtvrté jsme společně oslavili Mezinárodní den seniorů. Pro všechny zájemce byl připraven bohatý program, který nejen poučil, ale také vyzkoušel postřeh a paměť seniorů.

DEN VZNIKU SAMOSTATNÉHO ČESKOSLOVENSKÉHO STÁTU

28. 10. 2019

101. výročí vzniku Československa jsme oslavili hned dvěma akcemi. V 10.00 hodin se uskutečnila komentovaná prohlídka stálé expozice památníku se závěrečným výstupem na vyhlídku. V 15.00 hodin proběhl v multifunkčním sále správní budovy křest nové knihy Patrika Falhauera a Lubomíra Rybenského s názvem „Za linií prostor Hraničářského pluku 4, část 1. – Kasárny“.

VÁNOCE, VÁNOCE, PŘICHÁZEJÍ

23. – 24. 11. 2019

Rozloučení se sezónou v památníku a naladění na vánoční notu! Pro rodiče s dětmi byly uspořádány od 13.00 hodin speciální prohlídky vánočně vyzdobeného památníku s interaktivními zastávkami, při kterých jsme se zaměřili na oslavy Vánoc různých skupin obyvatelstva v období II. světové války. Pro zručné děti byly po celý tento den nachystány dílničky a pro zvědavé děti speciální vánoční kvíz. Od 14.30 hodin byla pro zájemce z řad chlapců od 12 let (ale také tatínku či odvážných děvčat) připravena přednáška o boji v zimě a blokadě Leningradu.

AREÁL ČS. OPEVNĚNÍ HLUČÍN-DARKOVIČKY

POCHOD PO LINII ČS. OPEVNĚNÍ MO-S 6 ODRA AŽ MO-S 19 ALEJ

21. 9. 2018

Sraz účastníků tradičního pochodu byl v 9.45 hodin na parkovišti restaurace U krokodýla v Kozmicích. Délka trasy pochodu byla cca 8,5 km, doprovod a odborný výklad byl zajištěn. Pro ty účastníky, kteří prošli celou trasou linie, byla připravena velká odměna – zpřístupnění MO-S 20 Orel, který byl vybudován v nejvyšším IV. stupni odolnosti.

VYHLÁŠENÍ VÝSLEDKŮ 14. ROČNÍKU MEZINÁRODNÍ VĚDOMOSTNÍ SOUTĚŽE „LIDICE PRO 21. STOLETÍ“

5. 6. 2019 od 10.50, Kostel sv. Václava, Opava

Památník Lidice, Ústav pro studium totalitních režimů, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy a Slezské zemské muzeum připravili slavnostní vyhlášení 14. ročníku mezinárodní vědomostní soutěže pro děti a mládež „Lidice pro 21. století“. Hlavní část slavnostního vyhlášení výsledků letošního ročníku se uskutečnila v kostele sv. Václava v Opavě.

Soutěž „Lidice pro 21. století“ je vědomostní a literární soutěž pro děti a mládež z celého světa. Cílem soutěže je přispět k uchování památky občanů středočeské obce Lidice, zavražděných německými nacisty v roce 1942, a k prohlubování znalostí nejmladší generace o historických událostech vztahujících se ke 2. světové válce a k totalitním režimům ve světě ve 20. století.

Tohoto ročníku se zúčastnilo celkem 2 282 soutěžících z České republiky, Slovenska a Polska. Celkový počet zaregistrovaných škol byl v roce 2019 145 – z Polska se zúčastnilo 18 škol a ze Slovenska se zúčastnilo 7 škol.

Při slavnostním vyhlášení všichni finalisté obdrželi účastnický diplom a věcné ceny. Soutěžící, kteří byli porotou oceněni díky svým literárním pracím zvláštní cenou, byli obdarováni skleněnou plastikou, diplomem a dalšími věcnými cenami od partnerů soutěže.

Program

10.00 – 10.45: registrace finalistů.
10.50 – 11.00: přivítání a projevy hostů.
11.00 – 11.15: představení projektu „Skryté příběhy“.
11.15 – 11.20: slovo o soutěži.
11.20 – 11.35: předání ocenění finalistům soutěže.
11.35 – 11.40: čtení oceněných literárních prací.
11.40 – 11.45: předání cen poroty.
11.45 – 11.50: čtení oceněných literárních prací.
11.55 – 12.05: předání cen vítězům obou věkových kategorií a neaktivnějším školám.
12.05 – 12.35: hudební vystoupení skupiny Zrní.
12.35 – 12.40: závěrečné slovo a pozvání k prohlídce Historické výstavní budovy Slezského zemského muzea a Národního památníku II. světové války v Hrabyni

Vybrané literární práce předčítali přední čeští umělci Máša Málková a Norbert Lichý.

Doprovodný program

13.15 – 17.00: prohlídka Historické výstavní budovy a Národního památníku II. světové války v Hrabyni.

Po prohlídce byl pro vítěze a oceněné naplánován od 18.00 hodin podvečerní program v Historické výstavní budově. Vítězové se zúčastnili dvoudenní exkurze, kdy navštívili např. Českou televizi či Svět techniky v Ostravě.

VZPOMÍNKA NA PETRA BEZRUČE

13. 9. 2019 v 15.00 hodin, Městský hřbitov, Opava

Opavský rodák Petr Bezruč patří k nejvýznamnějším představitelům české poezie přelomu 19. a 20. století. Do literatury vstoupil svou jedinou sbírkou Slezské písně. Již tradičně jsme se u příležitosti zářijového výročí básníkovy narození sešli na městském hřbitově uctít Bezručovu památku.

RECITAČNÍ SOUTĚŽ STUŽKONOSKA MODRÁ A VEČER VÍTĚZŮ

26. 9. 2019 od 9.00 do 12.00 hodin, Obecní dům, Opava / 26. 9. 2019 od 18.00 hodin, Památník Petra Bezruče

Soutěž vznikla k počtě Petra Bezruče u příležitosti 150. výročí básníkovy narození. Je určena pro žáky základních škol a osmiletého gymnázia s cílem rozvíjet dovednost recitace i uměleckého přednesu mezi školní mládeží. Nejlepší soutěžící se představili na slavnostním Večeru vítězů v Památníku Petra Bezruče, na kterém vystoupila nositelka Ceny Petra Bezruče, operní pěvkyně Olga Procházková, za hudebního doprovodu Františka Šmída.

**Z NESVOBODY DO SVOBODY ANEB ŽIVOT V KONCENTRAČNÍM
TÁBOŘE I GULAGU**

16. 1. 2019 v 17.15 hodin, Historická výstavní budova

Přednášející: Mgr. Kamil Rodan, Ph.D.

Dějinné paradoxy uplynulého století přivedly ostravského rodáka Leo Rotha (1899–1975) v polovině října 1939 nejen do prvního židovského transportu ve střední Evropě, jehož konečnou stanicí se stal koncentrační tábor v Nisku nad Sanem, ale také do jednoho z nejkřutějších ruských gulagů.

**VILA MANŽELŮ BENEŠOVÝCH V SEZIMOVĚ ÚSTÍ A OSUDY JEJÍCH
OBYVATEL**

6. 2. 2019 v 17.15 hodin, Historická výstavní budova

Přednášející: Mgr. Kamil Rodan, Ph.D.

Jak dlouho se stavělo sídlo někdejšího ministra zahraničí a pozdějšího československého prezidenta Edvarda Beneše v Sezimově Ústí? Proč si významný politik vybral právě lokalitu v jižních Čechách a koho ze svých přátel chtěl mít za svého souseda? V jakém stylu byl dům postaven, k jakým účelům a pro koho byl vlastně určen? Právě odpovědím na tyto a další otázky byla věnována tato přednáška.

CESTA Z OPAVY DO ČERNOBYLU A ZPĚT

13. 2. 2019 v 17.15 hodin, Historická výstavní budova

Přednášející: Mgr. Jiří Málek a Bc. Petr Kalich

Během přednášky se posluchači mohli dozvědět, jaké peripetie zažili tři mladíci cestou na Ukrajinu a zpět. Prožili s nimi dobrodružnou výpravu za „osvícením“, aniž by se stali radioaktivními. Představena byla síla přírody, která si dokázala poradit během krátké chvíle s černobylskou havárií, a rovněž krásy Užhorodu, Kyjeva a Lvova.

VZPOMÍNKA NA JANA ROHLA

20. 2. 2019 v 16.30 hodin, Památník Petra Bezruče

Přednášející: Dr. Petr Rohel a Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D.

V únoru roku 2019 uplynulo 110 let od narození literáta, folkloristy, knihovníka, učitele a kunsthistorika Jana Rohla, rodáka ze slezského Pustkovce. Rohel stál u zrodu Slezského studijního ústavu v Opavě, v němž vykonával funkci tajemníka. Národopisné studie uveřejňoval v časopise Radostná země, jehož byl redaktorem. Od roku 1954 stál v čele Krajské lidové knihovny v Ostravě a od roku 1961 působil jako podnikový kronikář Vítkovických železáren. Ve své literární a vlastivědné činnosti se soustředil na regionální problematiku, hornický folklor či významné osobnosti Slezska. Na Jana Rohla zavzpomínali jeho syn dr. Petr Rohel a Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D., který připravil edici Rohlových pamětí.

SLEZSKÉ ČETNICTVO V BOJI O STÁTNÍ HRANICE 1918–1920

27. 2. 2019 v 17.15 hodin, Historická výstavní budova

Přednášející: Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D. a Mgr. Ivana Kolářová

Úvodní část přednášky nastínila bezpečnostní a politické poměry ve Slezsku a na Ostravsku v době vzniku ČSR na podzim 1918. Pozornost byla věnována také národnostním a organizačním poměrům v četnictvu a procesu přebírání bezpečnostního sboru do služeb republiky. Dále se zaměřila na roli četnictva při obraně státních hranic v opavském Slezsku a na Těšínsku, ať již v boji s polovojenskými organizacemi, nebo při potírání špionáže a agitace. V neposlední řadě byla reflektována otázka kriminality a pašeráctví. Přednáška připomenula také působení bezpečnostních složek na území Hlučínska, které bylo připojeno k Československu v roce 1920.

ZAJÍMAVOSTI ZE ŽIVOTA HRANIČÁŘSKÉHO PLUKU 4

6. 3. 2019 v 17.15 hodin, Historická výstavní budova

Přednášející: Bc. Patrik Falhauer

Hraničářský pluk 4, jakožto vůbec první ustavená jednotka, určená výhradně pro boj v pevnostech, se stala symbolem tehdejších fortifikačních snah o opevnění státní hranice před hrozbou ze strany nacistického Německa. Zároveň to byl jediný útvar, kterému se podařilo oficiálně převzít svůj symbol – plukovní prapor. Oslavy předání praporu jsou také těmi nejlépe zaznamenanými dny ze života tohoto pluku vůbec. Archivní dokumenty však odhalují celou řadu dalších, dosud neuveřejněných zajímavostí a událostí, které se ke krátké historii tohoto útvaru pojí. Byt, v němž bydlel velitel pluku plk. pěch. Jan Satorie, téměř zapomenutý incident u hlučínských kasáren s německým špionážním letadlem, pochvalná uznání i kázeňské prohršky jednotlivých vojáků byly jen krátkou pozvánkou na tuto přednášku, spojenou s tématem připravované knihy.

SEVEROMORAVSKÉ A SLEZSKÉ MUZEJNICTVÍ PO DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLCE

20. 3. 2019 v 17.15 hodin, Historická výstavní budova

Přednášející: Mgr. David Váhala

Přednáška zájemcům přiblížila osudy opavského muzea po osvobození, kdy bylo třeba tuto instituci vybudovat de facto znova, neboť přechodem fronty byla výrazně poškozena nejen Historická výstavní budova, ale i většina sbírkového fondu. Sledován byl také vývoj a činnost Slezského zemského muzea po jeho postátnění, kdy se postupem času tato instituce stala krajským muzejním metodickým centrem. Mimo to byl naznačen také vývoj ostatních muzeí v regionu a budování centrálně řízené muzejní sítě, která jako jediná byla v Československu dotvořena.

PREZENTACE PUBLIKACE STOLETÍ PROMĚNY

16. 4. 2019 v 17.00 hodin, Historická výstavní budova

Přednášející: Doc. PhDr. Pavel Šopák, Ph.D.

Přednáška, koncipovaná současně jako prezentace nové publikace vydané Slezským zemským muzeem, se ve shodě se svým názvem soustředila na různé podoby architektury

českého Slezska v 19. století. Seznámili jsme se s architekty a staviteli, kteří určovali podobu slezských měst a vesnic, připomenuli si známé stavby, které dodnes obdivujeme, i zapomenuté památky slezského stavitelství předminulého století.

SLOVENŠTÍ BÁSNÍCI VE SLEZSKU

1. 3. 2019 v 19.00 hodin, Památník Petra Bezruče

Beseda a autorské čtení slovenských básníků Miroslava Bielika, Jána Tazberíka, Štefana Cifry, Petera Mišáka a Ondreje Nagaje nad antologií současné české a slovenské poezie Refrény času (2018) a nad nejnovější antologií básníků Spolku slovenských spisovatelů nazvanou Básníci 2018. Večerem provázela Lydie Romanská.

Akce byla pořádána Opavskou kulturní organizací ve spolupráci s Památníkem Petra Bezruče.

DĚLOSTŘELECKÁ TVRZ ŠIBENICE – NEVIDITELNÝ OBR NA OPAVSKU

15. 5. 2019 v 17.15 hodin, Historická výstavní budova

Přednášející: Bc. Patrik Falhauer

Na jaře roku 1938 začala na Opavsku vznikat v rámci výstavby československého opevnění dělostřelecká tvrz Šibenice. Poslední zadaná tvrz k výstavbě však zůstala nedokončena. Na jejím povrchu nevznikl ani jeden z plánovaných bojových objektů a většina prací, která na staveništi proběhla, je dnes ukryta v nepřístupném podzemí.

KULTURNÍ DĚJINY MOTOCYKLU

16. 5. 2019 v 17.15 hodin, Historická výstavní budova

Přednášející: PhDr. Martin Reissner, Ph.D.

Přednáška představila unikátní knihu pojednávající o vývoji jednostopých vozidel se spalovacími motory. Publikace mapuje vývoj a význam motocyklů z ekonomické, společenské, kulturní, sportovní i live-trendové perspektivy od počátku 20. století až do současnosti, a to v Evropě i Severní Americe.

CECIL BEATON – FOTOGRAF KRÁLOVEN

22. 5. 2019 v 17.15 hodin, Historická výstavní budova

Přednášející: Mgr. Kamil Rodan, Ph.D.

Téměř padesát let spoluvytvářel tvůrce portrétní fotografie Cecil Beaton image členů britské vládnoucí dynastie. Již za svého života se stal legendou, před kterou se skláněly nejen ikony světa módy a hvězdy showbyznysu. Přednáška nastínila filozofii, s jakou ke tvorbě královských portrétů Beaton přistupoval, a jak se v souladu s proměnami a potřebami doby měnily jeho portréty.

KARL MEISSNER A NACISTICKÁ OSÍDLOVACÍ POLITIKA NA OPAVSKU

29. 5. 2019 v 17.15 hodin, Historická výstavní budova

Přednášející: Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D.

Přednáška přiblížila příběh Karla Meissnera z Vávrovic, který se v roce 1938 zapojil do nacistického povstání proti Československu a v letech okupace se stal vlivným funkcionářem v německé zemědělské politice. Přednáška seznámila posluchače s rolí, již v nacistických germanizačních plánech hrálo zemědělství a přerozdělování půdy.

FESTIVAL BRATISLAVSKÁ LYRA V PRVNÍCH LETECH SVĚ EXISTENCE (1966–1969)

5. 6. 2019 v 17.15 hodin, Historická výstavní budova

Přednášející: Mgr. Kamil Rodan, Ph.D.

Festival Bratislavská lyra se od svého vzniku v roce 1966 zařadil mezi nejvyhledávanější hudební festivaly. Na festivalovém pódiu se vedle zpěváků československé pop music střídali v roli hostů světoví zpěváci vyhlášených jmen. Přednáška se zabývala např. tématy, jakou skladbou překvapil Karel Gott na 1. ročníku festivalovou porotu, proč naopak Helena Vondráčková na 2. ročníku neuspěla a proč se stala lyra trnem v oku československým kulturtrégrům.

FANTASKNÍ REALISMUS V ILUSTRACÍCH LUMÍRA ČMERDY

4. 6. 2019 v 17.00 hodin, Památník Petra Bezruče

Přednášející: prof. PhDr. Svatava Urbanová, CSc. a Mgr. Jakub Ivánek, Ph.D.

Přednáška představila osobnost výtvarníka a kněze Československé církve husitské Lumíra Čmerdu (* 1930), a to jednak jako autora výtvarných realizací pro architekturu (především dřevěných reliéfů), ale v souvislosti s probíhající výstavou v Památníku Petra Bezruče především jako ilustrátora, tvůrce grafik a svérázných kreseb voskovým pastelem. Přednáška byla doplněna promítáním bohaté fotografické dokumentace autorova díla. Přednášeli autoři publikace „Lumír Čmerda: (Nejen) reliéfy a ilustrace“ (2017).

HENLEINOVSKÉ POVSTÁNÍ NA OSOBLAŽSKU

7. 8. 2019 v 17.15 hodin, Historická výstavní budova

Přednášející: Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D.

Pohraniční Osoblažský výběžek patřil k oblastem, které měly být na základě Hitlerova rozkazu 22. září 1938 obsazeny Sudetoněmeckým Freikorpssem. Přednáška přiblížila strukturu československých bezpečnostních složek i povstaleckých sil v regionu. Pozornost byla věnována také roli říšských orgánů při přípravě revolty. V neposlední řadě zasadil přednášející události podzimu 1938 na Osoblažsku, včetně známého tragického incidentu v Liptani, do širšího kontextu nacistických plánů a aktivit.

KAMENINA MANUFAKTURY V PROSKOVĚ

30. 10. 2019 v 17.15 hodin, Historická výstavní budova

Přednášející: Mgr. Denisa Hradilová

Manufaktura na výrobu fajánsového nádobí v Proskově, v tehdejší pruském Slezsku, přešla v 90. letech 18. století na produkci zboží ze stále populárnějšího materiálu – kameniny. Kultura „zjemnělého měšťanstva“ 1. poloviny 19. století, jež hledala svoji identitu v každodenních činnostech, preferovala kameninu pro její schopnost vystihnout

harmonické, klidné a vyvážené proporce. Proč právě kamenina? Jaké jsou její vlastnosti? Přednáška se zabývala v širším kontextu kameninou se zaměřením na manufakturu v Proskově a její díla dochovaná ve sbírce výtvarného umění Slezského zemského muzea.

BESEDA SE SEKRETÁŘKOU PETRA BEZRUČE ZDENKOU TOMÁŠKOVOU

5. 9. 2019 v 10.00 hodin, Památník Petra Bezruče

Zdenka Tomášková poznala Petra Bezruče ve svých jedenácti letech v Kostelci na Hané, kam se přestěhovala s rodiči a kde našel básník útočiště v době německé okupace. Později se stala jeho „dobrovolnou sekretářkou“ a tuto činnost vykonávala až do básníkovy smrti. Na základě svých vzpomínek napsala knihu „Ortel samoty“, v níž přiblížila tuto velkou literární osobnost jako člověka a zachytila jej v souvislostech společenského dění.

MIKULČICE 21. SLOVANSKÉ HRADIŠTĚ V MIKULČICÍCH: VÝZKUM – PREZENTACE – VIZE

24. 10. 2019 v 18.00 hodin, Müllerův dům

Přednášející: PhDr. Lumír Poláček, CSc.

V rámci oslav Mezinárodního dne archeologie proběhla přednáška ředitele archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i., který je zároveň vedoucím výzkumů na velkomoravském hradišti v Mikulčicích. Návštěvníci se mohli seznámit s tímto místem prostřednictvím archeologických výzkumů, zajímavých nálezů a artefaktů a mnoho dalšího.

SLEZSKO NA CESTĚ K DEMOKRACII – LISTOPAD 1989 V MORAVSKOSLEZSKÉM KRAJI

20. 11. a 26. 11. 2019 v 16.00 hodin / Müllerův dům

Série přednášek, které přiblížily osudové okamžiky roku 1989.

20. 11. 2019

- Mgr. David Váhala: Úvod do problematiky. Listopadové události na Opavsku a Ostravsku v kontextu celostátního dění.
- Mgr. Ivo Mludek: Osobní vzpomínky na rok 1989.
- Mgr. Matěj Matela: Protirežimní aktivity a revoluce 1989 na Jesenicku.
- Prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc.: Cesta k demokracii ve Slezsku.
- Diskuse
- Mgr. David Váhala: workshop pro studenty středních a vysokých škol – vyhledávání a práce s muzejními a archivními prameny k listopadovým událostem roku 1989.

26. 11. 2019

- Mgr. David Váhala: Úvod do problematiky.
- Mgr. Aleš Binar, Ph.D.: Opava 1989 nezapomenuta.
- Mgr. Lubomír Hlavienka, Ph.D.: Rozpad východního bloku ve střední Evropě – nástin problému.
- Divadelní soubor studentů Slezské univerzity v Opavě „Dramkrou“: „Opava 89“ (Scénické čtení o listopadu 1989 na Opavsku).
- Diskuse

Prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc. na akci Slezsko na cestě k demokracii.

NEZNÁMÉ O ZNÁMÉM VALENTINU DRŽKOVICVI

6. 11. 2019 v 17.00 hodin, Památník Petra Bezruče

Přednášející: PhDr. Eva Kolářová

V roce 2019 jsme si připomněli 50. výročí od úmrtí Valentina Držkovice, rodáka z Velké Polomi. Jeho úctyhodné malířské a grafické dílo ho již dávno přiřadilo k elitním osobnostem regionálního moderního umění, ale bez významu není ani v kontextu celostátním, kam patří nejen pro celoživotní malířský zájem o specifika každodenní reality Opavska a Ostravska, ale také díky mistrovství v kresbě a grafickém leptu. Přednáška návštěvníky seznámila nejen s umělcovou osobností a jeho tvorbou, ale i se soukromým životem, který poodhaluje pozůstalost uložená ve sbírce Slezského zemského muzea.

KŘEST A PŘEDSTAVENÍ PUBLIKACE „KRAMÁŘSKÉ TISKY Z PAMÁTNÍKU PETRA BEZRUČE“

5. 12. 2019 v 17.00 hodin, Památník Petra Bezruče

Přednášející: Mgr. Monika Szturcová a Mgr. Martina Dragonová, Ph.D.

Přestože se v českém prostředí dochovalo nebývalé množství kramářských tisků, nebyl zájem o tyto cenné kulturně-historické artefakty vždy samozřejmostí. Publikace věnovaná kramářským tiskům ze sbírky Památníku Petra Bezruče přibližuje čtenářům jejich obsahové a žánrové bohatství a přináší jejich rozsáhlý obrazový katalog. Pozornost je věnována vzniku a vývoji sbírky, která svou pestrostí odráží spektrum četby širokých čtenářských vrstev měst i venkova ve Slezsku a na severovýchodní Moravě a dokládá zájem regionálních vlastivědných badatelů o tento kulturní fenomén.

Křest publikace „Kramářské tisky z Památníku Petra Bezruče“.

DOPROVODNÉ PROGRAMY

Edukační a doprovodné programy pro návštěvníky z řad široké veřejnosti mají v SZM již dlouholetou tradici. V roce 2019 tomu nebylo jinak a naši muzejní edukátoři a odborní pracovníci připravili níže uvedené edukační a speciální programy.

HISTORICKÁ VÝSTAVNÍ BUDOVA

NABÍDKA PROGRAMŮ SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA

SEMINÁŘ PRO PEDAGOGY

30. 8. 2019 v 9.00 a 11.00 hodin

Na semináři pro pedagogy, edukátory, lektory a jiné pracovníky, kteří pracují s dětmi, žáky, studenty a s klienty se specifickými potřebami, představily naše muzejní edukátorky aktuální edukační programy, které Slezské zemské muzeum během roku nabízí. Naše edukační programy byly zaměřeny jak na historii, tak na přírodu Slezska. Na semináři se účastníci dozvěděli, jak to v našem muzeu chodí, co všechno můžeme nabídnout, a prakticky si vyzkoušeli některý z nabízených edukačních programů.

VÍCEDENNÍ EDUKAČNÍ AKTIVITY

CESTOVATELÉ ČASEM

13. 3. – 15. 3. 2019

Jarní edukační aktivity (příměstský tábor) přiblížily dětem opavskou i ostravskou historii. Třídenní akce byla určena pro děti od 6 do 11 let, na které prozkoumaly tajuplné muzejní prostory v Opavě a Ostravě. Děti zažily tábor plný her, zábavy a objevování.

POUTNÍCI CESTOU, NECESTOU

22. – 26. 7. 2019 a 5. – 9. 8. 2019

Na naší týdenní cestě se děti staly poutníky a poznávaly náš kraj a jeho přírodní bohatství. Aktivity byly určeny pro děti od 7 do 12 let a probíhaly od pondělí do pátku vždy od 8.00 do 16.00 hodin.

SPECIÁLNÍ EDUKAČNÍ AKCE PRO DĚTI

NOC S ANDERSENEM

29. 3. 2019 od 18.00 hodin

Děti s námi mohly zažít andersenovskou noc plnou pohádek! Zjistily, že i čtení knížky se může stát vzrušujícím dobrodružstvím, společně si zahrály pohádkové hry a na závěr společně usnuly při nočním promítáním ve spacím pytlí pod kupolí Historické výstavní budovy.

DEN ZEMĚ

15. 4. 2019 v 9.00, 11.00 a 14.00 hodin

Účastníci programu poznali význam tropických deštných lesů. Společně prozkoumali exotická zvířata, koření a plodiny, které je možné v tropech najít. Také byl promítán dokumentární film, který přiblížil život v pralesních oblastech, kde se pěstuje na plantážích palma olejná. Program žáky vedl k pochopení souvislostí globálních problémů vzhledem k velkému úbytku pralesů.

DEN DĚTÍ

31. 5. 2019 od 13.00 do 18.00 hodin

Během tohoto dne mohli malí návštěvníci společně se svým dospělým doprovodem poznávat cizokrajnou Indii s jejími chutěmi i vůněmi. Zažily tuto zemi takřkajíc na vlastní kůži.

HALLOWEEN V MUZEU

1. 11. 2019 v 18.00, 19.00 a 20.00 hodin

Večer věnovaný kostýmovaným nebojsům, které nic nevyvede z míry! Děti mohly v muzeu zažít strašidelný večer plný strachu a hrůzy. Halloweenský večer byl doprovázen strašidelnými hrami a tvořením, při kterém si na své přišli malí i velcí návštěvníci.

VÝROBA LAMPIÓNŮ NA PRŮVOD MĚSTEM

17. 11. 2019 od 15.00 do 17.00 hodin

Odpolední workshop pro rodiče s dětmi a další zájemce z řad veřejnosti zaměřený na výrobu lampionů, který probíhal před samotným lampionovým průvodem městem. Průvod pořádalo statutární město Opava a byl zahájen v 17.00 hodin na Horním náměstí v Opavě.

EDUKAČNÍ PROGRAMY KE STÁLÉ EXPOZICI PŘÍRODA SLEZSKA

ZIMNÍ PŘÍRODA

- cílová skupina: děti předškolního věku; žáci 1. – 5. ročníků ZŠ.
- časová náročnost: 40–60 minut.
- velikost skupiny: max. 20–25 osob.

MEDVĚDÍ DOBRODRUŽSTVÍ

- cílová skupina: děti předškolního věku; žáci 1. a 2. stupně ZŠ.
- časová náročnost: 40–60 minut.
- velikost skupiny: max. 20–25 osob.

NEJ ZE SVĚTA ZVÍŘAT

- cílová skupina: děti předškolního věku; žáci 1. a 2. stupně ZŠ.
- časová náročnost: 40–60 minut.
- velikost skupiny: max. 20–25 osob.

PUTOVÁNÍ PO VLÁKNECH PAVUČIN

- cílová skupina: děti předškolního věku; žáci 1. – 4. ročníků ZŠ.
- časová náročnost: 40–60 minut.
- velikost skupiny: max. 20–25 osob.

MRAVENEČKOVÉ – PRÁCE VŠEHO DRUHU

- cílová skupina: děti předškolního věku, žáci 1. – 4. ročníků ZŠ.
- časová náročnost: 20–25 minut.
- velikost skupiny: max. 20–25 osob.

PTÁCI KOLEM NÁS

- cílová skupina: děti předškolního věku, žáci 1. a 2. stupně ZŠ.
- časová náročnost: 40–60 minut.
- velikost skupiny: max. 20–25 osob.

VELKÉ VČELÍ TAJEMSTVÍ

- cílová skupina: děti předškolního věku, žáci 1. – 4. ročníků ZŠ.
- časová náročnost: 40–60 minut.
- velikost skupiny: max. 20–25 osob.

MUZEJNÍ ZAHRADO, PROSTŘI SE!

Venkovní program v zahradě Müllerova domu pořádaný pouze za příznivého počasí.

- cílová skupina: děti předškolního věku, žáci 1. a 2. stupně ZŠ.
- časová náročnost: 40–60 minut.
- velikost skupiny: max. 20–25 osob.

EDUKAČNÍ PROGRAMY KE STÁLÉ EXPOZICI ENCYKLOPEDIIE SLEZSKA

B-F-L-M-P-S-V-Z – VYJMENOVANÁ SLOVA

- cílová skupina: žáci 3. – 5. ročníků ZŠ.
- časová náročnost: 60 minut.
- velikost skupiny: max. 20–25 osob.

ŽIVOT NA VENKOVĚ

- cílová skupina: žáci 1. a 2. stupně ZŠ.
- časová náročnost: 45 minut.
- velikost skupiny: max. 20–25 osob.

Z POHÁDKY DO POHÁDKY

- cílová skupina: děti předškolního věku, žáci 1. stupně ZŠ.
- časová náročnost: 45 minut.
- velikost skupiny: max. 20–25 osob.

KRAJINA KOLEM NÁS

- cílová skupina: děti předškolního věku, žáci 1. stupně ZŠ.
- časová náročnost: 50–60 minut.
- velikost skupiny: max. 20–25 osob.

JAK LAZARETY KE JMÉNU PŘIŠLY ANEB HISTORIE ZDRAVOTNÍ PÉČE

- cílová skupina: žáci 2. stupně ZŠ, studenti SŠ.
- časová náročnost: 45 minut.
- velikost skupiny: max. 20–25 osob.

DOPROVODNÉ EDUKAČNÍ PROGRAMY K VÝSTAVÁM

DOBRODRUŽNÁ VÝPRAVA S MAUGLÍM

- cílová skupina: děti předškolního věku; žáci 1. a 2. stupně ZŠ.
- časová náročnost: 40–60 minut.
- velikost skupiny: max. 20–25 osob.

PŘÍBĚH FAJÁNSE, MAJOLIKY A PORCELÁNU

- cílová skupina: děti předškolního věku; žáci 1. a 2. stupně ZŠ.
- časová náročnost: 45–60 minut.
- velikost skupiny: max. 20–25 osob.

MUZIHOHRÁTKY PRO MALÉ I VELKÉ

Program byl dostupný od 1. 2. 2019.

- cílová skupina: děti předškolního věku; žáci 1. a 2. stupně ZŠ, studenti SŠ.
- časová náročnost: 45 minut.
- velikost skupiny: max. 20–25 osob.

VELIKONOČNÍ ZAJÍČEK A KOŠÍK VAJÍČEK

Program byl dostupný od 1. 4. do 26. 4. 2019.

- cílová skupina: děti předškolního věku, žáci 1. stupně ZŠ.
- časová náročnost: 45–50 minut.
- velikost skupiny: max. 20–25 osob.

OD SEMÍNKA K PLÁTNU

Program byl dostupný od 20. 6. 2019.

- cílová skupina: děti předškolního věku, žáci 1. stupně ZŠ a studenti SŠ.
- časová náročnost: 45–50 minut.
- velikost skupiny: max. 20–25 osob.

MANŽELSTVÍ A RODINA

Program byl dostupný od 1. 10. 2019.

- cílová skupina: děti předškolního věku, žáci 1. a 2. stupně ZŠ a studenti SŠ.
- časová náročnost: 45–60 minut.
- velikost skupiny: max. 20–25 osob.

ZA DĚDOU MRÁZEM A SANTA CLAUSEM

Program je dostupný od 3. 12. 2019.

- cílová skupina: děti předškolního věku, žáci 1. stupně ZŠ.
- časová náročnost: 45–60 minut.
- velikost skupiny: max. 20–25 osob.

KDYŽ SE ŘEKNE STŘEDOVĚK

- cílová skupina: děti předškolního věku, žáci 1. a 2. stupně ZŠ.
- časová náročnost: 45–60 minut.
- velikost skupiny: max. 20–25 osob.

EDUKAČNÍ PROGRAMY PRO NÁVŠTĚVNÍKY SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI

DOBRODRUŽNÁ VÝPRAVA S MAUGLÍM

- cílová skupina: osoby s lehkým mentálním handicapem, žáci ZŠ praktické, tělesně handicapované osoby, zájemci z řad široké veřejnosti.
- časová náročnost: 40–60 minut.
- velikost skupiny: max. 10–15 osob.

LÉKAŘSKÁ PÉČE A PRVNÍ POMOC PRO DĚTI

- cílová skupina: osoby s lehkým mentálním handicapem, žáci ZŠ praktické, tělesně handicapované osoby, zájemci z řad široké veřejnosti.
- časová náročnost: 40–60 minut.
- velikost skupiny: max. 10–15 osob.

JAK SI POSTAVIT VLASTNÍ DŮM ČI DOMEČEK?

- cílová skupina: osoby s lehkým mentálním handicapem, žáci ZŠ praktické, tělesně handicapované osoby, děti předškolního věku, zájemci z řad široké veřejnosti.
- časová náročnost: 40–45 minut.
- velikost skupiny: max. 10–15 osob.

LESNÍ ZVĚŘ SLEZSKA

- cílová skupina: osoby s lehkým mentálním handicapem, žáci ZŠ praktické, tělesně handicapované osoby, děti předškolního věku, zájemci z řad široké veřejnosti.
- časová náročnost: 40–60 minut.
- velikost skupiny: max. 10–15 osob.

VELIKONOČNÍ ZAJÍČEK A KOŠÍK PLNÝ VAJÍČEK

Program byl dostupný od 1. 4. do 26. 4. 2019.

- cílová skupina: osoby s lehkým mentálním handicapem, žáci ZŠ praktické, tělesně handicapované osoby, zájemci z řad široké veřejnosti.
- časová náročnost: 45–60 minut.
- velikost skupiny: max. 10–15 osob.

PŘÍBĚH FAJÁNSE, MAJOLIKY A PORCELÁNU

- cílová skupina: osoby s lehkým mentálním handicapem, žáci ZŠ praktické, tělesně handicapované osoby, zájemci z řad široké veřejnosti.
- časová náročnost: 45–60 minut.
- velikost skupiny: max. 10–15 osob.

DIVADLO A LOUTKY VE SLEZSKU

Program byl dostupný od 3. 6. 2019.

- cílová skupina: osoby s lehkým mentálním handicapem, žáci ZŠ praktické, tělesně handicapované osoby, zájemci z řad široké veřejnosti.
- časová náročnost: 45–60 minut.
- velikost skupiny: max. 15 osob.

ZA PRAVĚKÝM ČLOVĚKEM? DO MUZEA!

- cílová skupina: osoby s lehkým mentálním handicapem, žáci ZŠ praktické, tělesně handicapované osoby, zájemci z řad široké veřejnosti.
- časová náročnost: 40–60 minut.
- velikost skupiny: max. 10–15 osob.

ZA DĚDOU MRÁZEM A SANTA CLAUSEM

Program byl dostupný od 3. 12. 2019.

- cílová skupina: osoby s lehkým mentálním handicapem, žáci ZŠ praktické, tělesně handicapované osoby, zájemci z řad široké veřejnosti.
- časová náročnost: 40–60 minut.
- velikost skupiny: max. 10–15 osob.

PROGRAMY PRO KLIENTY SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI KONANÉ MIMO SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM (PROGRAMY PRO SENIORY A SOCIÁLNĚ ZNEVÝHODNĚNÉ SKUPINY)

Místo konání	Termín konání (měsíc)
Domov pro seniory Vila Vančurova o. p. s.	4., 6., 9., 10., 11., 12.

VÍCEDENNÍ EDUKAČNÍ AKTIVITY

POSLUŠNĚ HLÁSÍM! (VOJÁKEM PO MNICHOVĚ)

10. – 12. 7. 2019 nebo 14. – 16. 8. 2019

Loňské letní edukační aktivity v Národním památníku II. světové války se tematicky dotkly období těsně před začátkem II. světové války. Holky a kluci, kteří se rozhodli strávit tři letní dny s námi, se dozvěděli, jakým způsobem fungovala československá armáda. Mladí účastníci si sami vyzkoušeli, co je to být vojákem ve válce. Stejně tak se prošli po obci Hrabyně a zkusili cestovat časem až do osudového roku 1938. V neposlední řadě jeli na výlet do Darkoviček a podívali se do tajemných zákoutí našeho opevnění.

SPECIÁLNÍ EDUKAČNÍ AKTIVITY PRO DĚTI

NOC V PAMÁTNÍKU

3. 5. 2019 od 18.00 do 22.00 hodin

Akce byla určena pro děti od 6 do 12 let, které strávily dlouhý večer v památníku. Četli jsme si válečné příběhy s dětskými hrdiny a plnili úkoly spojené s válečnou dobou vycházející z příběhů.

LIDICKÉ MEMENTO

Program byl dostupný pouze od 11. do 14. 6. 2019.

Památník byl v loňském roce spolupořadatelem mezinárodní soutěže „Lidice pro 21. století“. Proto jsme při této příležitosti zařadili speciální edukační program pouze

v termínu výše uvedeném, pojednávající o osudech občanů malé vsí Lidice, obzvláště dětí.

NOC V MUZEU

18. 10. 2019 od 18.00 do 22.00 hodin

Pro velký zájem jsme opět uspořádali večerní akci pro děti od 6 do 12 let. Strávili jsme společně dlouhý večer nejen v expozici památníku, kde jsme plnili úkoly při svitu nouzových světel, četli si válečné příběhy a setkávali se prostřednictvím nich s válečnými hrdiny, ale vyšli také na večerní symbolický hřbitov či vyhlídku.

VÁNOCE, VÁNOCE, PŘICHÁZEJÍ

23. – 24. 11. 2019

Rozloučení se sezónou v památníku proběhlo ve znamení naladění se na vánoční notu! Pro rodiče s dětmi byla uspořádána ve 13.00 hodin speciální prohlídka vánočně vyzdobeného památníku s interaktivními zastávkami, na kterých jsme se zaměřili na oslavy Vánoc různých skupin obyvatelstva v období II. světové války. Pro zručné děti byly po celý tento den nachystány dílničky a pro zvědavé děti speciální vánoční kvíz. Ve 14.30 hodin byla pro zájemce z řad chlapců od 12 let (ale také tatínků či odvážných děvčat) připravena přednáška o boji v zimě a blokádě Leningradu.

EDUKAČNÍ PROGRAMY

VELKÁ VÁLKA A ČESKÉ ZEMĚ

- cílová skupina: žáci 5. – 8. ročníků ZŠ, žáci 9. ročníků ZŠ, studenti SŠ a skupiny zájemců z řad široké veřejnosti.
- časová náročnost: 60 minut.

HOLOCAUST A TRANSPORTY ŽIDOVSKÉHO OBYVATELSTVA

- cílová skupina: žáci vyšších ročníků ZŠ, studenti SŠ a skupiny zájemců z řad široké veřejnosti.
- časová náročnost: 60 minut.

NĚKTERÉ STRÁNKY ŽIVOTA V PROTEKTORÁTU ČECHY A MORAVA

- cílová skupina: žáci 8. a 9. ročníků ZŠ, studenti SŠ a skupiny zájemců z řad široké veřejnosti.
- časová náročnost: 50 minut.

ZVÍŘATA VE VÁLKÁCH

- cílová skupina: program je určen pro všechny věkové kategorie.
- časová náročnost: 45–60 minut.

VE STÍNU OKUPACE

- cílová skupina: návštěvníci od 6 let.
- časová náročnost: 60 minut.

MÁSLA NENÍ, OMASTKU NENÍ...

- cílová skupina: návštěvníci od 6 let.
- časová náročnost: 60 minut.

LETEM DĚTSKÝM SVĚTEM

- cílová skupina: žáci 1. a 2. stupně ZŠ.
- časová náročnost: 60 minut.

TVÁŘE VÁLKY

- cílová skupina: návštěvníci od 6 let.
- časová náročnost: 60 minut.

SLEZSKÉ VÁNOCE

Program byl dostupný od 7. do 30. 11. 2019.

- cílová skupina: předškolní děti a žáci 1. – 4. ročníků ZŠ (spojeno s výtvarnou dílničkou); starší skupiny návštěvníků (interaktivní přednáška s možností prohlídky vánočně vyzdobeného památníku).

EDUKAČNÍ PROGRAMY

ŽIVOT A DÍLO PETRA BEZRUČE

- cílová skupina: základní verze (vhodná pro žáky ZŠ), rozšířená verze (vhodná pro studenty SŠ).
- časová náročnost: 45/90 minut (dle zvolené verze prohlídky).

OZVĚNY SLEZSKÝCH PÍSNÍ

- cílová skupina: žáci vyššího stupně ZŠ, studenti SŠ.
- časová náročnost: 60–90 minut.

ZDENKA TOMÁŠKOVÁ A ORTEL SAMOTY

- cílová skupina: studenti SŠ.
- časová náročnost: 60 minut.

MUZEUM – ZNÁMÉ I NEZNÁMÉ

- cílová skupina: žáci ZŠ, studenti SŠ.
- časová náročnost: 60 minut.

ČTENÁŘSKÉ DÍLNY

- cílová skupina: žáci 5. – 9. ročníků ZŠ.
- časová náročnost: 60 minut.

PŘÍRODA V POEZII PETRA BEZRUČE

- cílová skupina: žáci 8. – 9. ročníků ZŠ, studenti SŠ.
- časová náročnost: 60 minut.

POJĎTE S NÁMI DO MUZEA

- cílová skupina: děti z MŠ, žáci 1. – 3. ročníků ZŠ.
- časová náročnost: 60 minut.

LITERÁRNÍ VYCHÁZKA „PO STOPÁCH PETRA BEZRUČE“

- cílová skupina: žáci vyššího stupně ZŠ, studenti SŠ.
- časová náročnost: 60 minut.

BIBLIOTERAPIE PRO DOSPĚLÉ

Každý čtvrtek od 16.00 do 17.00 hodin.

- cílová skupina: dospělí návštěvníci.

EDUKAČNÍ PROGRAMY K VÝSTAVÁM

SLEZSKO V POHÁDKÁCH A POVĚSTECH

- cílová skupina: děti z MŠ, žáci ZŠ, studenti SŠ.
- časová náročnost: 45–60 minut.

ELEGIE MODERNY – KNIŽNÍ KULTURA LET 1958–1968

- cílová skupina: žáci ZŠ, studenti SŠ.

- časová náročnost: 60 minut.

KNIŽNÍ ILUSTRACE LUMÍRA ČMERDY

- cílová skupina: děti z MŠ, žáci ZŠ a studenti SŠ.
- časová náročnost: 45–60 minut.

„NADĚJE JE STAV DUCHA, KTERÝ DÁVÁ SMYSL NAŠEMU ŽIVOTU“

- cílová skupina: žáci 2. stupně ZŠ a studenti SŠ.
- časová náročnost: 45–60 minut.

SPECIÁLNÍ EDUKAČNÍ PROGRAMY, WORKSHOPY A KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY

POVÍDÁM, POVÍDÁM POHÁDKU

10. 2., 3. 3., 17. 3., 31. 3., 7. 4. 2019, vždy od 14.00 do 16.00 hodin.

Literární a tvořivá dílna k výstavě „Slezsko v pohádkách a pověstech“ určená pro rodiny s dětmi.

SLEZSKO V POHÁDKÁCH A POVĚSTECH

23. 2. 2019, od 10.00 do 12.00 a od 14.00 do 16.00 hodin.

Literární a tvořivá dílna určená pro rodiny s dětmi a zájemce z řad široké veřejnosti. Dílna byla doplněna o komentovanou prohlídku výstavy s kurátorkou Monikou Szturcovou.

OBRAZ MATKY V LITERÁRNÍM DÍLE

12. 5. 2019 od 14.00 do 16.00 hodin.

U příležitosti Dne matek jsme připravili pro rodiny s dětmi literární a tvořivou dílnu, ve které se pracovalo s básnickou sbírkou „Maminka“ od spisovatele a nositele Nobelovy ceny za literaturu Jaroslava Seiferta.

NA CHVILKU ILUSTRÁTOREM

19. 5., 9. 6., 23. 6. 2019, vždy od 14.00 do 16.00 hodin.

Pro rodiny s dětmi jsme připravili víkendovou literární a tvořivou dílnu k výstavě „Fantaskní realismus v ilustracích Lumíra Čmerdy“.

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY „FANTASKNÍ REALISMUS V ILUSTRACÍCH LUMÍRA ČMERDY“

15. 6. 2019 od 10.00 do 12.00 hodin a od 14.00 do 16.00 hodin.

Komentovaná prohlídka výstavy byla doplněna o výtvarnou dílnu s možností malby na malířské plátno. Účastníci programu si své výtvarné dílo odnesli na památku domů.

MEZINÁRODNÍ DEN DĚTÍ ANEB NA CHVILKU ILUSTRÁTOREM

2. 6. 2019 od 10.00 do 17.00 hodin.

U příležitosti Mezinárodního dne dětí jsme připravili pro širokou veřejnost literární a tvořivou dílnu. Prostřednictvím lektorovaného výkladu si návštěvníci prohlédli výstavu a seznámili se s osobností malíře Lumíra Čmerdy a jeho výtvarnou tvorbou.

VÁCLAV HAVEL – DEMOKRACIE – A CO MY?

29. 9., 20. 10., 17. 11., 8. 12. 2019 od 14.00 do 16.00 hodin.

Workshop pro rodiny s dětmi k výstavě „Václav Havel – cesta svobody“, na které si návštěvníci prošli nejvýznamnější mezníky v životě Václava Havla. Součástí workshopu byla i práce s textem a tvořivá dílna.

PŘEDNÁŠKA A WORKSHOP – LITERÁRNÍ DÍLO VÁCLAVA HAVLA

23. 10. 2019 od 10.00 hodin.

Workshop Barbory Grečnerové představil Václava Havla jako politika, českého spisovatele, dramatika, esejistu a filosofa. Návštěvníci se seznámili s kampaní Knihovny Václava Havla „Číst Havla“, v níž známé osobnosti ztvárnili v krátkých videoklipech ikonické i méně známé Havlovy texty.

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY VÁCLAV HAVEL – CESTA SVOBODY

26. 10. 2019 od 10.00 do 12.00 a od 14.00 do 16.00 hodin.

Komentovaná prohlídka výstavy přiblížila životní osudy Václava Havla. Prostřednictvím bohaté fotodokumentace byla představena Havlova vazba na moravsko-slezský region a jeho návštěvy Opavska a Ostravska v 90. letech 20. století. Komentovaná prohlídka byla doplněna o tematickou dílnu.

VÁCLAV HAVEL A SAMETOVÁ REVOLUCE

22. 11. 2019 od 10.00 hodin.

Co to je sametová revoluce a jakou roli v ní hrál Václav Havel? Je sametová revoluce už jenom zapomenutá historie nebo má souvislost s tím, jak žijeme my dnes? Těmto a dalším otázkám se věnoval workshop Rozálie Stejskalové.

EDUKAČNÍ PROGRAMY PRO KLIENTY SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI KONANÉ MIMO SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM (PROGRAMY PRO SENIORY A SOCIÁLNĚ ZNEVÝHODNĚNÉ SKUPINY)

akce	typ akce	termín konání	místo konání
Josef Lada	biblioterapie	18. 2. 2019	Seniorcentrum, Slavkov
Staré pověsti české	biblioterapie	27. 2. 2019	Charita, Opava
Staré pověsti české	biblioterapie	4. 3. 2019	Charitní domov, Opava
Velká kniha českých pohádek	biblioterapie	25. 3. 2019	Seniorcentrum, Slavkov
Staré pověsti české	biblioterapie	27. 3. 2019	Denní stacionář pro seniory, Opava
Ozvěny velikonoční	workshop	15. 4. 2019	Seniorcentrum, Slavkov
Ozvěny velikonoční	workshop	17. 4. 2019	Denní stacionář pro seniory, Opava
Obraz matky v literárním díle	biblioterapie	6. 5. 2019	Domov pro seniory, Opava
Obraz matky v literárním díle	biblioterapie	13. 5. 2019	Charitní domov, Opava
1. květen – svátek práce	biblioterapie	20. 5. 2019	Seniorcentrum, Slavkov
Odkaz Cyrila a Metoděje	biblioterapie	24. 6. 2019	Seniorcentrum, Slavkov
Obraz matky v literárním díle	biblioterapie	26. 6. 2019	Denní stacionář pro seniory, Opava
Václav Havel – cesta svobody	biblioterapie	14. 10. 2019	Charitní domov, Opava
Václav Havel – cesta svobody	biblioterapie	30. 10. 2019	Denní stacionář pro seniory, Opava
Václav Havel – cesta svobody	biblioterapie	18. 11. 2019	Seniorcentrum, Slavkov
Tradice a zvyky vánočního období	biblioterapie	27. 11. 2019	Denní stacionář pro seniory, Opava
Vánoční koření	biblioterapie	02. 12. 2019	Denní stacionář Domovinka, Opava
Tradice a zvyky vánočního období	biblioterapie	10. 12. 2019	Seniorcentrum, Slavkov
Tradice a zvyky vánočního období	biblioterapie	11. 12. 2019	Dům sv. Cyrila a Metoděje, Vlastovičky

NÁVŠTĚVNOST

Celková návštěvnost Slezského zemského muzea činila v roce 2018 **95 137** návštěvníků – oproti **93 020** návštěvníkům v roce 2017.

areál	rok	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	celkem
HVB	2018	1695	1864	2566	2125	1838	4670	1788	1749	1265	3096	1684	3964	28304
	2019	1232	2143	2473	2245	5388	2018	1809	2256	1650	2561	2311	4310	30396
	<i>rozdíl</i>	-463	279	-93	120	3550	-2652	21	507	385	-535	627	346	2092
NPDSV	2018	0	0	0	2962	5624	3707	1892	2079	1825	1975	1352	0	21416
	2019	0	0	0	1926	5271	3370	2301	1884	1497	2438	1634	0	20321
	<i>rozdíl</i>	0	0	0	-1036	-353	-337	409	-195	-328	463	282	0	-1095
PPB	2018	30	43	128	146	164	1043	67	84	221	220	283	281	2710
	2019	246	152	146	362	1220	210	7	21	313	558	385	84	3704
	<i>rozdíl</i>	216	109	18	216	1056	-833	-60	-63	92	338	102	-197	994
AND	2018	108	163	535	4939	9801	7001	3434	3733	1674	3483	461	57	35389
	2019	79	291	925	3751	8885	10454	4127	4869	1654	2861	392	43	38331
	<i>rozdíl</i>	-29	128	390	-1188	-916	3453	693	1136	-20	-622	-69	-14	2942
AOD	2018	0	0	0	727	980	750	1285	1209	577	812	0	0	6340
	2019	0	0	0	634	1546	920	1569	1866	679	1015	0	0	8229
	<i>rozdíl</i>	0	0	0	-93	566	170	284	657	102	203	0	0	1889
SPB	2018	0	0	0	0	262	250	142	154	98	72	0	0	978
	2019	0	0	0	0	115	229	86	175	141	54	0	0	800
	<i>rozdíl</i>	0	0	0	0	-147	-21	-56	21	43	-18	0	0	-178
celkem	2018	1833	2070	3229	10899	18669	17421	8608	9008	5660	9658	3780	4302	95137
	2019	1557	2586	3544	8918	22425	17201	9899	11071	5934	9487	4722	4437	101781
	<i>rozdíl</i>	-276	516	315	-1981	3756	-220	1291	2063	274	-171	942	135	6644

Pozn.: AOD – v květnu 2018 proběhla vzpomínková akce „Hlučín-Darkovičky 2018“ s více než 18 000 návštěvníky (nezapočítáváme do celkové návštěvnosti).

NÁVŠTĚVNOST JEDNOTLIVÝCH AREÁLŮ SZM

expoziční areál	počet návštěvníků
Historická výstavní budova	30 396
Národní památník II. světové války	20 321
Arboretum Nový Dvůr	38 331
Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky	8 229
Památník Petra Bezruče	3 704
Srub Petra Bezruče	800
Celkem	101 781

NÁVŠTĚVNOST PODLE DRUHU VSTUPNÉHO

vstupné	počet návštěvníků
Celé	20 273
Snížené	32 315
Zvýšené za speciální služby	1 573
Rodinné	13 444
Neplatící	34 176
Celkem	101 781

NÁVŠTĚVNOST V JEDNOTLIVÝCH AREÁLECH PODLE TYPU AKCE

HISTORICKÁ VÝSTAVNÍ BUDOVA A MÜLLERŮV DŮM

Výstavy			
Název	Termín konání	Počet návštěvníků	pozn.
Legionářské muzeum 1928 – 1938 – 2018	26. 10. 2018 – 7. 3. 2019	nelze určit	<i>venkovní panelová výstava</i>
Stolování všední a sváteční. Příběh fajánse, majoliky a porcelánu	20. 11. 2018 – 12. 5. 2019	7 012	<i>celková návštěvnost: 9 395</i>
Antonín Satke – střípky z mozaiky života a díla slezského folkloristy a etnografa	21. 11. 2018 – 30. 6. 2019	12 487	<i>celková návštěvnost: 14 831</i>
Štědrý večer nastal...	2. 12. 2018 – 6. 1. 2019	212	<i>celková návštěvnost: 2 737</i>
Knihy džunglí	4. 12. 2018 – 1. 9. 2019	17 200	<i>celková návštěvnost: 19 131</i>
Československá státní hranice a Slezsko	11. 12. 2018 – 3. 3. 2019	3 064	<i>celková návštěvnost: 4 662</i>
Znějící krása aneb um(ěň) mistrů houslařů. Houslařská tradice ve Slezsku	22. 1. – 12. 5. 2019	6 467	
Zdař bůh! Rub a líc hornického povolání	28. 3. – 1. 9. 2019	11 696	
Kočovní loutkáři	28. 5. 2019 – 5. 1. 2020	13 267	<i>návštěvnost do 31. 12. 2019</i>
Mýtus lesa: Arnošt Hrabal	31. 5. 2019 – 29. 9. 2019	9 294	
Maturitní práce studentů výtvarných uměleckých oborů 2019	1. 6. – 1. 9. 2019	5 523	
Od semínka k plátnu	13. 6. 2019 – 5. 1. 2020	11 587	<i>návštěvnost do 31. 12. 2019</i>
Lidé z východu	18. 7. – 30. 9. 2019	3 928	
Tajemství knihovny (Staré tisky z Knihovny Slezského zemského muzea)	27. 8. – 27. 10. 2019	3 101	
Po stopách muzejních fotografií	5. 9. 2019 – 6. 1. 2020	6 592	<i>návštěvnost do 31. 12. 2019</i>
My dva a čas aneb Svatební příběh 2. poloviny 20. století	17. 9. 2019 – 16. 2. 2020	6 322	<i>návštěvnost do 31. 12. 2019</i>
Výstava k Mezinárodnímu dni archeologie	1. 10. – 17. 11. 2019	3 426	

Listopad 1989 v Moravskoslezském kraji	2. 10. 2019 – 2. 2. 2020	5 757	<i>návštěvnost do 31. 12. 2019</i>
Polská a německá menšina ve Slezsku a na severní Moravě	8. 10. 2019 – 1. 3. 2020	5 395	<i>návštěvnost do 31. 12. 2019</i>
Listopad 1989 v Moravskoslezském kraji (venkovní panelová výstava)	21. 10. – 1. 3. 2020	nelze určit	
Vánoce ve světě	3. 12. 2019 – 8. 1. 2020	2 606	<i>návštěvnost do 31. 12. 2019</i>
Celkem		134 936	<i>nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu</i>

AKCE		
Název	Termín konání	Počet návštěvníků
Z nesvobody do svobody aneb život v koncentračním táboře i gulagu (přednáška – Kamil Rodan)	16. 1. 2019	23
Znějící krása aneb um(ěni) mistrů houslařů. Houslařská tradice ve Slezsku – vernisáž výstavy	22. 1. 2019	78
Víkend s Knihami džunglí – pro zaměstnance SZM	26. 1. 2019	16
Víkend s Knihami džunglí	2. 2. 2019	112
Vila manželů Benešových v Sezimově Ústí a osudy jejich obyvatel (přednáška – Kamil Rodan)	6. 2. 2019	28
Cesta z Opavy do Černobylu a zpět (přednáška – Jiří Málek, Petr Kalich)	13. 2. 2019	123
Slezské četnictvo v boji o státní hranice 1918–1920 (přednáška – Ondřej Kolář, Ivana Kolářová)	27. 2. 2019	25
Můj svět – vernisáž výstavy	5. 3. 2019	120
Zajímavosti ze života hraničářského pluku 4 (přednáška – Patrik Falhauer)	6. 3. 2019	24
Cestovatelé časem – jarní edukační aktivity	13. 3. – 15. 3. 2019	24
Severomoravské a slezské muzejnictví po druhé světové válce (přednáška – David Váhala)	20. 3. 2019	7
Zdař bůh! Rub a líc hornického povolání – komentovaná prohlídka při zahájení výstavy	28. 3. 2019	12
Noc s Andersenem	29. 3. 2019	8
Geologická olympiáda	8. 4. 2019	19
Den Země	15. 4. 2019	84

Prezentace publikace Století proměny (Pavel Šopák)	16. 4. 2019	11
Vstup České republiky do Evropské unie	1. 5. 2019	44
Dělostřelecká tvrz Šibenice – neviditelný obr na Opavsku (přednáška – Patrik Falhauer)	15. 5. 2019	91
Kulturní dějiny motocyklu (přednáška – Martin Reissner)	16. 5. 2019	32
Mezinárodní den muzeí	18. 5. 2019	123
Cecil Beaton – fotograf královen (přednáška – Kamil Rodan)	22. 5. 2019	11
Kočovní loutkáři – vernisáž výstavy	28. 5. 2019	41
Karl Meissner a nacistická osídlovací politika na Opavsku (přednáška – Ondřej Kolář)	29. 5. 2019	13
Slavnostní otevření Müllerova domu	29. 5. 2019	67
Slezská muzejní noc	31. 5. 2019	2 813
Den dětí	31. 5. 2019	95
Prohlídka HVB v rámci mezinárodní soutěže Lidice pro 21. století	5. 6. 2019	47
Festival Bratislavská lyra v prvních letech své existence (1966–1969) (přednáška – Kamil Rodan)	5. 6. 2019	12
Komentovaná prohlídka Historické výstavní budovy	5. 6. 2019	15
Od semínka k plátnu – vernisáž výstavy	13. 6. 2019	19
Lidé z východu – vernisáž výstavy	18. 7. 2019	32
Poutníci cestou, necestou – letní edukační aktivity	22. – 26. 7. 2019	12
Poutníci cestou, necestou – letní edukační aktivity	5. – 9. 8. 2019	18
Henleinovské povstání na Osoblažsku (přednáška – Ondřej Kolář)	7. 8. 2019	25
Mezinárodní noc pro netopýry (Martin Gajdošík)	28. 8. 2019	170
Seminář pro pedagogy	30. 8. 2019	15
Seminář knihovníků muzeí a galerií AMG (společenský večer)	3. 9. 2019	95
Komentovaná prohlídka výstava Tajemství knihovny. Staré tisky z Knihovny SZM. (Pavel Šopák)	4. 9. 2019	73
Po stopách muzejních fotografů – komentovaná prohlídka (Luděk Wunsch)	5. 9. 2019	8
Konference "Na cestě k vytvoření nového socialistického člověka"	10. 9. 2019	18
Dny evropského kulturního dědictví	14. 9. 2019	85
My dva a čas aneb Svatební příběh 2. poloviny 20. století – vernisáž výstavy	17. 9. 2019	61

Svatební obřad v HVB	21. 9. 2019	100
Mezinárodní den seniorů	1. 10. 2019	29
Mezinárodní den archeologie	19. 10. 2019	455
Kamenina manufaktury v Proskově (přednáška – Denisa Hradilová)	30. 10. 2019	4
Halloween v muzeu	1. 11. 2019	214
Výroba lampiónů na průvod městem	17. 11. 2019	93
Listopad 1898 v Moravskoslezském kraji – série přednášek	20. 11. 2019	20
Zasedání redakční rady Slezského sborníku	21. 11. 2019	6
Listopad 1898 v Moravskoslezském kraji – série přednášek	26. 11. 2019	9
Malování baněk	3. 12. – 19. 12. 2019	1 058
Předvánoční koncert Dominika Fajkuse a Jana Hanouska	7. 12. 2019	107
Předvánoční koncert Základní umělecké školy Opava	10. 12. 2019	206
Adventní zpívání	13. 12. 2019	138
Projekt Za oponou (Dominik Fajkus)	18. 12. 2019	97
Celkem (<i>nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu</i>)		7 285

NÁRODNÍ PAMÁTNÍK II. SVĚTOVÉ VÁLKY

VÝSTAVY		
Název	Termín konání	Počet návštěvníků
Smutný osud země (Mezi Mnichovem a válkou)	11. 4. – 30. 11. 2019	16 932
Sedmidenní válka o Těšínsko	11. 4. – 30. 11. 2019	16 932
Návraty lidických dětí	11. 4. – 28. 7. 2019	10 096
Výstupy na vyhlídku památníku	12. 4 – 30. 11. 2019	651
Píkovi. Smutný osud rodiny	31. 7. – 30. 11. 2019	6 365
Návraty lidických žen	30. 7. – 2. 10. 2019	3 226
Místa utrpení, smrti a hrdinství	8. 10. – 30. 11. 2019	3 290
Vánoce v památníku	7. 11. – 30. 11. 2019	961
Celkem (<i>nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu</i>)		58 453

AKCE		
Název	Termín konání	Počet návštěvníků
Smutný osud země (Mezi Mnichovem a válkou) – vernisáž výstavy	11. 4. 2019	64
Hvězdicový pochod	20. 4. 2019	184
Osvobození města Opavy a Hrabyně	27. 4. 2019	371
Promítání vzpomínek pamětníků	27. 4. 2019	58
Noc v památníku	3. 5. 2019	30
Den vítězství	8. 5. 2019	1 378
30. ročník srazu historických vozidel	5. 7. 2019	250
Poslušně hlásím! (Vojákem po Mnichově)	10. – 12. 7. 2019	13
Poslušně hlásím! (Vojákem po Mnichově)	14. – 16. 8. 2019	17
Konference "Rok 1939 jako mezník v dějinách střední Evropy"	25. 9. 2019	16
Den seniorů	4. 10. 2019	18

Noc v muzeu	18. 10. 2019	20
Den vzniku samostatného československého státu	28. 10. 2019	786
Vánoce, Vánoce, přicházejí	23. – 24. 11. 2019	50
Celkem <i>(nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu)</i>		3 255

ARBORETUM NOVÝ DVŮR

VÝSTAVY			
Název	Termín konání	Počet návštěvníků	pozn.
První skleníková expozice v AND	1. 5. 2017 – 31. 3. 2019	1 295	<i>celková návštěvnost: 64 851</i>
Zvířata a jejich děti	23. 5. 2017 – 22. 3. 2019	713	<i>celková návštěvnost: 58 979</i>
Náš les	1. 4. – 31. 3. 2020	37 036	<i>návštěvnost do 31. 12. 2019</i>
Příběhy z herbáře	1. 4. – 31. 3. 2020	37 036	<i>návštěvnost do 31. 12. 2019</i>
Rhododendrony	1. 4. – 31. 5. 2019	12 636	
Kouzlo živých motýlů	1. 6. – 30. 6. 2019	10 454	
Balkónové rostliny	17. 6. – 31. 8. 2019	12 650	
Celkem		111 820	<i>nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu</i>

AKCE		
Název	Termín konání	Počet návštěvníků
Jaro v arboretu	27. a 28. 4. 2019	584
Orientační závod zdravotně postižených	1. 5. 2019	1 469
Slezská muzejní noc	31. 5. 2019	634
Víkend otevřených zahrad	8. a 9. 6. 2019	2 243
Indiánské léto	17. a 18. 8. 2019	1 762
Vyřež/š si svou dýni	5. a 6. 10. 2019	1 118
Celkem <i>(nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu)</i>		7 810

AREÁL ČS. OPEVNĚNÍ HLUČÍN-DARKOVIČKY

AKCE		
Název	Termín konání	Počet návštěvníků
Pochod po linii čs. opevnění MO-S 33 Kozmice až MO-S 19 Alej	21. 9. 2019	72
Celkem		72

PAMÁTNÍK PETRA BEZRUČE

VÝSTAVY			
Název	Termín konání	Počet návštěvníků	pozn.
Elegie moderny: Knižní kultura let 1958–1968	21. 8. 2018 – 7. 1. 2019	70	<i>celková návštěvnost: 235</i>
Slezsko v pohádkách a pověstech	29. 1. – 30. 4. 2019	371	
Fantaskní realismus v ilustracích Lumíra Čmerdy	16. 5. – 25. 8. 2019	668	
Václav Havel – Cesta svobody	11. 9. – 6. 12. 2019	708	
Celkem		1 817	<i>nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu</i>

AKCE		
Název	Termín konání	Počet návštěvníků
Dětská vernisáž výstavy Slezsko v pohádkách a pověstech	29. 1. 2019	40
Vernisáž výstavy Slezsko v pohádkách a pověstech	29. 1. 2019	48
Povídám, povídám pohádku (literární a tvořivá dílna)	10. 2. 2019	4
Vzpomínka na Jana Rohla (přednáška – Petr Rohel, Ondřej Kolář)	20. 2. 2019	14
Slezsko v pohádkách a pověstech (literární dílna a komentovaná prohlídka)	23. 2. 2019	2
Slovenští básníci ve Slezsku	1. 3. 2019	8
Povídám, povídám pohádku (literární a tvořivá dílna)	3. 3. 2019	0
Povídám, povídám pohádku (literární a tvořivá dílna)	17. 3. 2019	0
Povídám, povídám pohádku (literární a tvořivá dílna)	31. 3. 2019	7
Povídám, povídám pohádku (literární a tvořivá dílna)	7. 4. 2019	7
Obraz matky v literárním díle (literární a tvořivá dílna)	12. 5. 2019	0
Fantaskní realismus v ilustracích Lumíra Čmerdy (vernisáž výstavy)	16. 5. 2019	46
Na chvilku ilustrátorem (literární a tvořivá dílna)	19. 5. 2019	5
Slezská muzejní noc	31. 5. 2019	506
Mezinárodní den dětí aneb na chvilku ilustrátorem	2. 6. 2019	56
Přednáška Fantaskní realismus v ilustracích Lumíra Čmerdy	4. 6. 2019	11
Na chvilku ilustrátorem (literární a tvořivá dílna)	9. 6. 2019	6
Komentovaná prohlídka výstavy Fantaskní realismus v ilustracích L. Čmerdy	15. 6. 2019	2
Na chvilku ilustrátorem (literární a tvořivá dílna)	23. 6. 2019	0
Beseda se sekretářkou Petra Bezruče Zdenkou Tomáškovou	5. 9. 2019	65
Václav Havel – Cesta svobody (vernisáž výstavy)	11. 9. 2019	41
Večer vítězů (recitační soutěž Stuzkonoska modrá)	26. 9. 2019	36
Václav Havel – demokracie – a co my?	29. 9. 2019	0
Václav Havel – demokracie – a co my?	20. 10. 2019	0
Přednáška a workshop – Literární dílo Václava Havla	24. 10. 2019	31
Komentovaná prohlídka výstavy Václav Havel – Cesta svobody	26. 10. 2019	8

Neznámé o známém Valentinu Držkovicovi	6. 11. 2019	17
Václav Havel – demokracie – a co my?	17. 11. 2019	2
Václav Havel a sametová revoluce (workshop pro školy)	22. 11. 2019	16
Křest a představitelé publikace Kramářské tisky z Památníku Petra Bezruče	5. 12. 2019	12
Václav Havel – demokracie – a co my?	8. 12. 2019	0
Celkem (<i>nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu</i>)		990

KNIHOVNA SZM

AKCE		
název	termín konání	počet návštěvníků
Slezská muzejní noc	31. 5. 2019	64
Celkem		63

NÁVŠTĚVNOST EDUKAČNÍCH PROGRAMŮ A AKCÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ

HISTORICKÁ VÝSTAVNÍ BUDOVA

Název programu	Termín konání	Návštěvnost
Společensko-vědní programy		
B-F-L-M-P-S-V-Z – vyjmenovaná slova	1. 1. – 31. 12. 2019	125
Jak lazarety ke jménu přišly aneb historie zdravotní péče	1. 1. – 31. 12. 2019	191
Život na venkově	1. 1. – 31. 12. 2019	105
Z pohádky do pohádky	1. 1. – 31. 12. 2019	143
Krajina kolem nás	1. 1. – 31. 12. 2019	197
Muzikohrátky pro malé i velké	1. 1. – 31. 12. 2019	191
Dobrodružná výprava s Mauglím	1. 1. – 1. 9. 2019	432
Velikonoční zajíček a košík plný vajíček	1. 4. – 26. 4. 2019	267
Od semínka k plátnu	20. 6. – 5. 1. 2020	29
Manželství a rodina	1. 9. – 31. 12. 2019	144
Když se řekne středověk	1. 11. – 31. 12. 2019	0
Za Dědou Mrázem a Santa Clausem	3. 12. – 31. 12. 2019	394
Přírodovědné programy		
Zimní příroda	1. 1. – 31. 3. / 1. 11. – 31. 12. 2019	155
Nej ze světa zvířat	1. 1. – 31. 12. 2019	422
Putování po vláknech pavučin	1. 1. – 31. 12. 2019	195
Medvědí dobrodružství	1. 1. – 31. 12. 2019	310
Velké včelí tajemství	1. 2. – 31. 12. 2019	224
Ptáci kolem nás	1. 3. – 31. 12. 2019	214
Se zvířátky do pohádky	1. 3. – 30. 6. / 1. 11. – 30. 11. 2019	77

Mravenečkové, práce všeho druhu	1. 3. – 31. 12. 2019	230
Muzejní zahrado, prostří se!	1. 9. – 31. 10. 2019	14
Programy pro návštěvníky se specifickými potřebami		
Lesní zvěř Slezska	1. 1. – 28. 2. / 1. 9. – 31. 10. 2019	107
Lékařská péče a první pomoc pro děti	1. 1. – 31. 12. 2019	14
Jak si postavit vlastní dům, či domeček?	1. 1. – 28. 2. 2019	15
Dobrodružná výprava s Mauglím	1. 1. – 1. 9. 2019	154
Mapy	jednorázový program	18
Příběh fajánse, majoliky a porcelánu	1. 1. – 12. 5. 2019	23
Měrné jednotky	jednorázový program	20
Velikonoční zajíček a košík plný vajíček	1. 4. – 26. 4. 2019	19
Divadlo a loutky ve Slezsku	3. 6. – 5. 1. 2020	56
Pravěk nejstarší kultury	jednorázový program	17
Za pravěkým člověkem? Do muzea!	1. 9. – 31. 12. 2019	95
Sloní rodinka v muzeu	jednorázový program	17
Za Dědou Mrázem a Santa Clausem	3. 12. – 31. 12. 2019	174
Celkem návštěvnost edukačních programů		4 788

Ostatní programy		
Název programu	Termín konání	Návštěvnost
Jarní edukační aktivity	13. 3. – 15. 3. 2019	24
Noc s Andersenem	29. 3. 2019	8
Den Země	29. 4. 2019	84
Poutníci cestou, necestou – letní edukační aktivity	22. – 26. 7. 2019	12
Poutníci cestou, necestou – letní edukační aktivity	5. – 9. 8. 2019	18
Seminář pro pedagogy	30. 8. 2019	15
Den seniorů	1. 10. 2019	29
Celkem		190

Doprovodné akce		
Název programu	Termín konání	Návštěvnost
Knihy džunglí – akce pro zaměstnance SZM s dětmi	26. 1. 2019	16
Víkend s knihami džunglí	2. 2. 2019	112
Vstup EU do ČR	1. 5. 2019	44
Den dětí	31. 5. 2019	95
Slezská muzejní noc	31. 5. 2018	2 813
Mezinárodní noc pro netopýry	28. 8. 2019	170
Mezinárodní den archeologie	19. 10. 2019	455
Halloween v muzeu	1. 11. 2019	214
Výroba lampionů na průvod městem	17. 11. 2019	93
Celkem		4 012

NÁRODNÍ PAMÁTNÍK II. SVĚTOVÉ VÁLKY

Název programu	Termín konání	Návštěvnost
Velká válka a České země	12. 4. – 30. 11. 2019	22
Holocaust a transporty židovského obyvatelstva	12. 4. – 30. 11. 2019	238
Některé stránky života v Protektorátu Čechy a Morava	12. 4. – 30. 11. 2019	309
Zvířata ve válkách	12. 4. – 30. 11. 2019	503
Ve stínu okupace	12. 4. – 30. 11. 2019	183
Máslo není, omastku není	12. 4. – 30. 11. 2019	112
Slezské Vánoce	7. – 30. 11. 2019	68
Letem dětským světem	12. 4. – 30. 11. 2019	29
Tváře války	12. 4. – 30. 11. 2019	49
Lidické memento	11. 6. – 14. 6. 2019	0
Celkem		1 513

Ostatní programy		
Název programu	Termín konání	Návštěvnost
Poslušně hlásím! (Vojákem po Mnichově) – letní edukační aktivity	10. – 12. 7. 2019, 14. – 16. 8. 2019	30
Celkem		30

PAMÁTNÍK PETRA BEZRUČE

Název programu	Termín konání	Návštěvnost
Život a dílo Petra Bezruče	1. 1. – 6. 12. 2019	767
Zdenka Tomášková a Ortel samoty	1. 1. – 6. 12. 2019	0
Muzeum – známé i neznámé	1. 1. – 30. 6., 1. 11. – 6. 12. 2019	0
Literární vycházka "Po stopách Petra Bezruče"	1. 1. – 6. 12. 2019	81
Pojďte s námi do muzea	1. 1. – 6. 12. 2019	0
Biblioterapie pro dospělé	1. 1. – 30. 6., 1. 9. – 6. 12. 2019	2
Ozvěny Slezských písní	1. 1. – 6. 12. 2019	0
Čtenářské dílny	1. 1. – 6. 12. 2019	0
Příroda v poezii Petra Bezruče	1. 1. – 6. 12. 2019	0
Knižní ilustrace Lumíra Čmerdy	1. 5. – 30. 6. 2019	18
Slezsko v pohádkách a pověstech	30. 1. – 30. 4. 2019	180
Elegie moderny – knižní kultura let 1958–1968	1. 1. – 7. 1. 2019	0
Naděje je stav ducha, který dává smysl našemu životu	13. 9. – 6. 12. 2019	320
Literární dílo Václava Havla	24. 10. 2019	31
Václav Havel a sametová revoluce	22. 11. 2019	16
Celkem		1 667

Víkendové akce pro veřejnost		
Název programu	Termín konání	Návštěvnost
Povídám, povídám pohádku	10. 2., 3. 3., 17. 3., 31. 3., 7. 4. 2019	18
Slezsko v pohádkách a pověstech	23. 2. 2019	2
Obraz matky v literárním díle	12. 5. 2019	0
Na chvíli ilustrátorem	19. 5., 9. 6., 23. 6. 2019	11
Mezinárodní den dětí	2. 6. 2019	56

Václav Havel – demokracie – a co my?	29. 9., 20. 10., 17. 11., 8. 12. 2019	2
Celkem		89

EDUKAČNÍ PROGRAMY MIMO EXPOZIČNÍ AREÁLY SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA

Místo konání	Termín konání	Návštěvnost
Společensko-vědní, přírodovědné a speciální programy pro klienty se specifickými potřebami <i>Edukační pracovnice z Historické výstavní budovy</i>		
Domov pro seniory Vila Vančurova o. p. s.	měsíce: 4., 6., 9., 10., 11., 12.	97
Celkem		97

Typ a název programu	Termín konání	Místo konání	Návštěvnost
Speciální programy pro klienty se specifickými potřebami <i>Edukační pracovnice z Památníku Petra Bezruče</i>			
Biblioterapie pro dospělé – Josef Lada	18. 2. 2019	Seniorcentrum, Slavkov	14
Biblioterapie pro dospělé – Staré pověsti české	27. 2. 2019	Denní stacionář pro seniory, Opava	14
Biblioterapie – Velká kniha českých pohádek	4. 3. 2019	Domov důchodců, Opava	22
Biblioterapie – Staré pověsti české	4. 3. 2019	Charitní domov, Opava	22
Biblioterapie – Velká kniha českých pohádek	25. 3. 2019	Seniorcentrum, Slavkov	15
Biblioterapie pro dospělé – Staré pověsti české	27. 3. 2019	Denní stacionář pro seniory, Opava	17
Biblioterapie pro dospělé – Ozvěny velikonoční	15. 4. 2019	Seniorcentrum, Slavkov	16
Biblioterapie pro dospělé – Ozvěny velikonoční	17. 4. 2019	Denní stacionář pro seniory, Opava	17
Biblioterapie pro seniory – Obraz matky v literárním díle	6. 5. 2019	Domov pro seniory, Opava	10
Biblioterapie pro seniory – Obraz matky v literárním díle	13. 5. 2019	Charitní domov, Opava	14
Biblioterapie pro seniory – 1. květen – svátek práce	20. 5. 2019	Seniorcentrum, Slavkov	17
Biblioterapie pro seniory – Odkaz Cyrila a Metoděje	24. 6. 2019	Seniorcentrum, Slavkov	14
Biblioterapie pro seniory – Obraz matky v literárním díle	26. 6. 2019	Denní stacionář pro seniory, Opava	17

Biblioterapie pro seniory – Václav Havel – Cesta Svobody	14. 10. 2019	Charitní domov, Opava	17
Biblioterapie pro seniory – Václav Havel – Cesta Svobody	30. 10. 2019	Denní stacionář pro seniory, Opava	19
Biblioterapie pro seniory – Václav Havel – Cesta Svobody	18. 11. 2019	Seniorcentrum, Slavkov	14
Biblioterapie pro seniory – Tradice a zvyky vánočního období	27. 11. 2019	Denní stacionář pro seniory, Opava	19
Biblioterapie pro osoby se zdravotním znevýhodněním – Vánoční koření	2. 12. 2019	Denní stacionář Domovinka, Opava	12
Biblioterapie pro seniory – Tradice a zvyky vánočního období	10. 12. 2019	Seniorcentrum, Slavkov	17
Program pro klienty nevidomé, slabozraké a s kombinovaným postižením – Tradice a zvyky vánočního období	11. 12. 2019	Dům sv. Cyrila a Metoděje, Vlaštovičky	17
Celkem			324

CELKOVÁ NÁVŠTĚVNOST EDUKAČNÍCH PROGRAMŮ A AKCÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ

expoziční areál	počet návštěvníků
Historická výstavní budova	8 990
Národní památník II. světové války	1 526
Památník Petra Bezruče	1 756
celkem	12 272

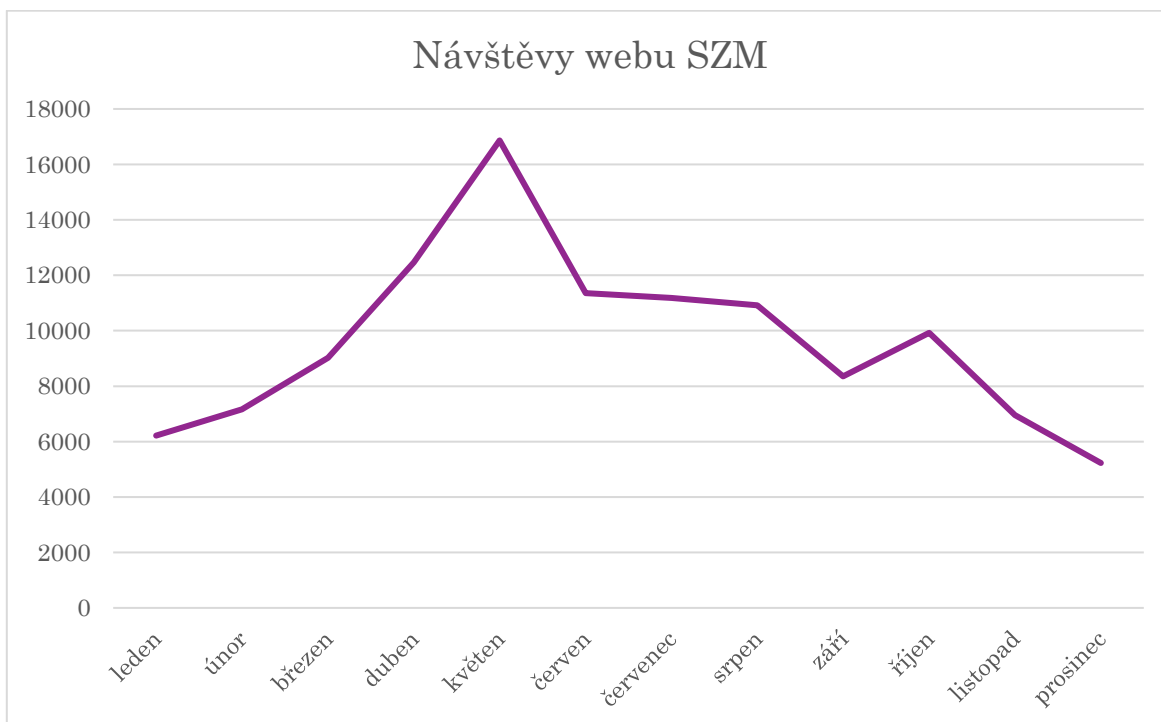
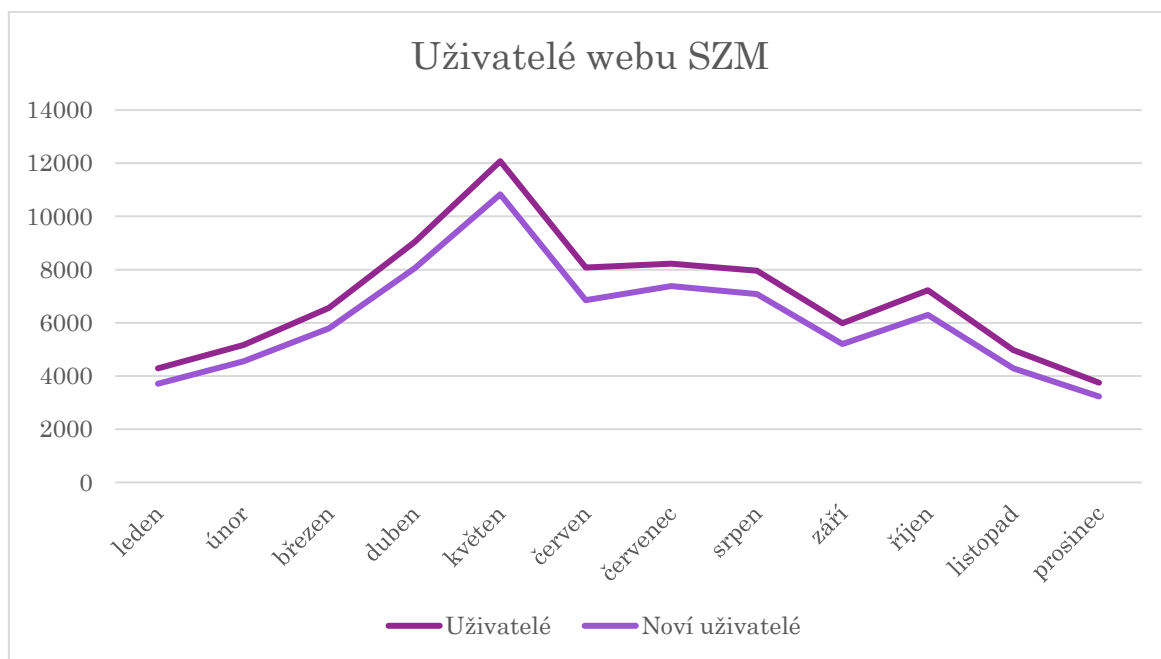
Pozn.: Do oficiální statistiky (Výkaz o muzeu) nejsou započítávány edukační programy mimo expoziční areály Slezského zemského muzea.

NÁVŠTĚVNOST WEBU SZM

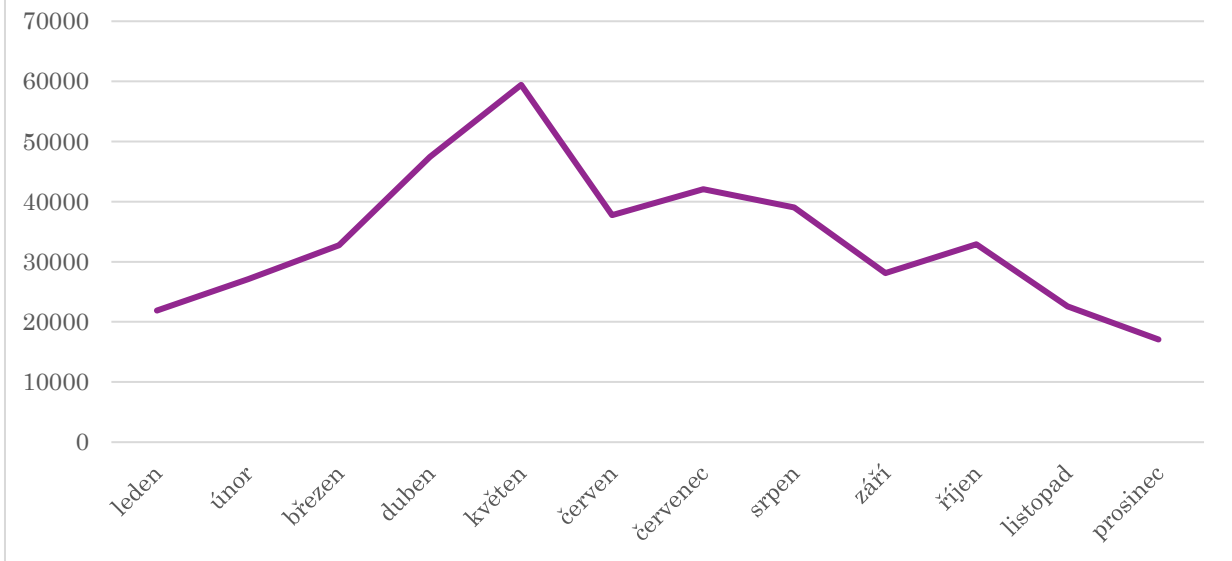
Souhrnná statistika o návštěvnosti webových stránek SZM

2019	Uživatelé	Noví uživatelé	Návštěvy	Počet relací na uživatele	Zobrazení stránek	Počet stránek na 1 relaci	Průměrná doba trvání relace
leden	4 286	3 711	6 217	1,45	21 914	3,52	0:02:21
únor	5 169	4 553	7 162	1,39	27 103	3,78	0:02:23
březen	6 569	5 793	9 026	1,37	32 739	3,63	0:02:17
duben	9 042	8 052	12 464	1,38	47 442	3,81	0:02:32
květen	12 078	10 831	16 864	1,40	59 422	3,52	0:02:23
červen	8 078	6 852	11 358	1,41	37 780	3,33	0:02:18
červenec	8 226	7 380	11 185	1,36	42 081	3,76	0:02:24
srpen	7 957	7 086	10 913	1,37	39 016	3,58	0:02:15
září	5 987	5 207	8 357	1,40	28 132	3,37	0:02:24
říjen	7 220	6 303	9 928	1,38	32 891	3,31	0:02:09
listopad	4 975	4 288	6 959	1,40	22 594	3,25	0:02:14
prosinec	3 750	3 231	5 228	1,39	17 077	3,27	0:02:10
celkem	83 337	73 287	115 661	1,39	408 191	3,51	0:02:19

Grafické znázornění návštěvnosti webových stránek SZM

Zobrazení webových stránek SZM

SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST

Sbírka SZM je zapsána v Centrální evidenci sbírek muzejní povahy ČR (dále jen CES) pod číslem ZMO/002-05-07-150002. Informace o ní jsou k dispozici na webových stránkách CES (www.ces.mkcr.cz/) a SZM (www.szm.cz). Sbírku SZM od roku 2013 tvoří 21 oborových částí. Následující tabulky uvádí jejich přehled, stav sbírky a údaje o inventarizaci.

Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů celkem k 31. 12. 2019	609 564
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zpracovaných v systematické evidenci (katalogizovaných) v elektronické podobě celkem k 31. 12. 2019	267 559
- z toho digitalizovaných v podobě obrazového záznamu	122 647
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů prezentovaných formou on-line katalogu na internetové stránce muzea	3 598
Počet evidenčních čísel přírůstků zapsaných za rok 2019	4 435
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vyřazených ze sbírky za rok 2019	6
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zapůjčených jinému zařízení	975
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vypůjčených od jiného zařízení	179
Počet inventarizovaných (revidovaných) sbírkových předmětů za rok 2019	153 724

CENTRÁLNÍ EVIDENCE SBÍREK

podsbírka	př. č.	inv. č.	všechny záznamy	celkem evid. č.
9 – archeologická	4 411	36 496	40 933	40 907
5 – botanická	2	189 462	189 512	189 464
24 – další – Národní památník II. sv. války Hrabyně	266	3 476	3 854	3 742
24 – další – dendrologická	2	19 038	19 066	19 040
24 – další – živé dřeviny	1	58	116	59
24 – další – divadelní	335	9 281	13 950	9 616
7 – entomologická	657	3 723	4 501	4 380
11 – etnografická	1 940	22 860	26 934	24 800
21 – fotografie, film, videozáznamy a jiná media	15	22 247	58 409	22 262
1 – geologická	300	10 635	11 660	10 935
10 – historická	1 464	29 917	32 707	31 381
18 – knihy	1 126	21 832	23 231	22 958
24 – další – muzeologická	640	3 629	7 106	4 269
24 – další – muzikologická	88	22 549	26 886	22 637
24 – další – novodobé dějiny	163	37 716	39 184	37 879
13 – numizmatická	5 322	39 794	46 755	45 116
4 – paleontologická	51	17 257	17 384	17 308
19 – písemnosti a tisky	8 019	41 169	50 339	49 188
24 – další – sbírka Slezského ústavu	0	2 282	2 556	2 282
15 – výtvarné umění	271	35 698	37 439	35 969
8 – zoologická	176	15 196	16 309	15 372
Celkem SZM	25 249	584 315	668 831	609 564

CHRONOLOGICKÁ EVIDENCE

V této tabulce se můžete seznámit s konkrétními způsoby nabití v jednotlivých podsбірkách. Vyplývá z ní mimo jiné, že akvizice jsou získávány jako výsledky výzkumu převážně sběrem, koupí či darem.

podsбірka	počáteční stav		přibylo											ubylo		konečný stav	
			celkem		sběrem		koupí			darem		jinak					
	př. č.	j.	př. č.	j.	př. č.	j.	př. č.	j.	Kč	př. č.	j.	př. č.	j.	př. č.	j.	př. č.	j.
archeologická	4641	485894	20	9922	12	53	1	1	5000	0	0	7	9869	0	0	4661	495816
botanická	189563	189563	1	100	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	189564	189663
dendrologická	464	19038	2	55	2	55	0	0	0	0	0	0	0	0	0	466	19093
divadelní	9927	44075	159	1356	158	1355	1	1	1200	0	0	0	0	0	0	10086	45431
entomologická	687	854761	14	7919	14	7919	0	0	0	0	0	0	0	0	0	701	862680
etnografická	10864	54232	113	330	20	29	0	0	0	93	301	0	0	0	0	10977	54562
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná médiá	11034	46250	15	16	10	11	2	2	12500	0	0	3	3	0	0	11049	46266
geologická	10825	11899	55	55	55	55	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10880	11954
historická	6166	55767	31	951	16	39	9	885	12900	3	23	3	4	0	0	6197	56718
knihy	36783	37974	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36783	37974
muzeologická	3064	9687	121	843	121	843	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3185	10530
muzikologická	20860	57091	9	99	4	17	5	82	135000	0	0	0	0	0	0	20869	57190
novodobé dějiny	42400	95473	83	102	51	52	32	50	14650	0	0	0	0	0	0	42483	95575
numizmatická	10880	104470	25	112	0	0	0	0	0	25	112	0	0	0	0	10905	104582
paleontologická	1031	58952	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1031	58952
Národní památník II. svět. války	1468	12200	89	156	87	154	1	1	9000	0	0	1	1	1	1	1556	12355
písemnosti a tisky	22896	210733	3609	3609	3525	3525	3	3	12000	81	81	0	0	0	0	26505	214342
sбірka Slezského ústavu	2178	22080	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2178	22080
výtvarné umění	18631	46148	38	666	0	0	9	571	1198300	22	88	7	7	0	0	18669	46814
zoologická	11461	230005	51	51	47	47	4	4	28700	0	0	0	0	0	0	11512	230056
živé dřeviny	58	58	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	58	58
Celkem	415881	2646350	4435	26342	4123	14254	67	1600	1429250	224	605	21	9884	1	1	420315	2672691

SYSTEMATICKÁ EVIDENCE

Přírůstky v systematické evidenci odráží rychlost odborného zpracovávání jednotlivých podsbírek. Tato rychlost je velmi odlišná v závislosti na charakteru a struktuře podsbírk, na typech sbírkových předmětů a na míře zpracování podsbírk.

podsírka	počáteční stav			přibylo			ubylo			konečný stav		
	př. č.	inv. č.	j.	př. č.	inv. č.	j.	př. č.	inv. č.	j.	př. č.	inv. č.	j.
archeologická	4288	46966	249477	20	2392	3395	0	0	0	4308	49358	252872
botanická	501	189563	189563	1	100	100	0	0	0	502	189663	189663
dendrologická	463	18949	18949	1	89	89	0	0	0	464	19038	19038
divadelní	9584	9188	36575	77	77	374	0	0	0	9661	9265	36949
entomologická	140	8891	519709	10	269	4077	0	0	0	150	9160	523786
etnografická	9123	20208	28696	150	151	383	0	0	0	9273	20359	29079
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	11018	19022	46095	7	7	150	0	0	0	11025	19029	46245
geologická	10825	10880	11899	205	205	205	0	0	0	11030	11085	12104
historická	4565	27974	39486	39	680	725	0	0	0	4604	28654	40211
knihy	36783	36783	37974	0	0	0	0	0	0	36783	36783	37974
muzeologická	0	2657	10408	0	610	1010	0	0	0	0	3267	11418
muzikologická	20395	21470	51592	0	283	861	0	0	0	20395	21753	52453
novodobé dějiny	29854	31987	41906	9	9	34	0	0	0	29863	31996	41940
numizmatická	5236	40330	42580	103	187	209	0	0	0	5339	40517	42789
paleontologická	986	17652	58596	0	0	0	0	0	0	986	17652	58596
Nár. památník II. svět. války	0	12634	12895	0	93	138	0	0	0	0	12727	13033
písemnosti a tisky	19136	67014	104005	572	572	1063	0	0	0	19708	67586	105068
sbírka Slezského ústavu	2013	2300	22158	0	7	7	0	0	0	2013	2307	22165
výtvarné umění	0	32709	34898	0	1344	1359	0	5	5	0	34048	36252
zoologická	10909	11989	222675	8	8	8	0	0	0	10917	11997	222683
živé dřeviny	58	58	58	0	0	0	0	0	0	58	58	58
celkem	175877	629224	1780194	1202	7083	14187	0	5	5	177079	636302	1794376

PŘEDMĚTY V POMOCNÉ EVIDENCI

V pomocné evidenci jsou uchovávány předměty a pomocný materiál, který přímo nezhodnocuje podsbírku, je ale důležitý například pro budoucí odborné zpracování či pro prezentační či studijní účely. V minulosti byly do pomocné evidence zapsány velké konvoluty předmětů, u nichž bylo předpokládáno, že je není možné v dostatečné kvalitě odborně zpracovat v systematické evidenci do zákonem stanovené lhůty dvou let od zápisu do chronologické evidence. V SZM má zřízenou pomocnou evidenci několik podsbírek a v současné době se nerozšiřuje.

podsbírka	počáteční stav	přibylo	konečný stav
entomologická	14 179	0	14 179
geologická	2850	0	2850
divadelní	59	0	59
historická	8 251	0	8 251
muzeologická	8 369	0	8 369
muzikologická	838	0	838
numizmatická	2 566	0	2 566
výtvarné umění	82 157	0	82 157
celkem	119 269	0	119 269

DIGITÁLNÍ DOKUMENTACE PODSBÍRKY

Digitalizace za rok 2019				
podsbírka	ÚPLNÁ DIGITALIZACE		evidence II. stupně	
			ČÁSTEČNÁ DIGITALIZACE	
	inv. č.	j.	inv. č.	j.
archeologická	1 007	1 889	2 392	3 395
botanická	1 700	1 700	1895	1895
Nár. památník II. svět. války	10	88	19	548
dendrologická	686	686	0	0
divadelní	118	1 225	77	374
entomologická	0	0	269	4 077
etnografická	970	2 471	0	0
fotografie, filmy...	1 851	7 497	0	0
geologická	0	0	0	0
historická	971	1 294	1 031	4 442
muzeologická	321	507	0	0
muzikologická	259	2 061	464	1000
novodobé dějiny	1 013	1 117	9	34
numismatická	1 000	1 000	1 003	1 025
paleontologická	106	781	5 362	29 837
písemnosti a tisky	1 638	1 638	936	936
sbírka Slezského ústavu	223	1 512	0	0
výtvarné umění	658	658	697	697
zoologie	101	101	0	0
živé dřeviny	0	0	0	0
celkem	12 632	26 225	14 154	48 260

Celkový stav digitalizace				
podsbíрка	ÚPLNÁ DIGITALIZACE		evidence II. stupně	
	inv. č.	j.	ČÁSTEČNÁ DIGITALIZACE	
			inv. č.	j.
archeologická	11 818	13 678	40 165	84 649
botanická	10 991	10 991	23 843	23 843
Nár. památník II. svět. války	3 350	3 678	9 350	10 248
dendrologická	4 134	4 134	19 038	19 038
divadelní	5 115	10 343	4 614	27 116
entomologická	302	302	2 018	36 553
etnografická	14 643	21 734	5 593	10 284
fotografie, filmy...	18 965	46 198	0	0
geologická	550	550	10 181	12 221
historická	12 941	17 490	14 896	29 029
muzeologická	1 230	5 003	0	0
muzikologická	2 208	10 955	10 271	38 274
novodobé dějiny	4 492	7 231	31 996	41 940
numismatická	10 845	10 866	27 546	28 036
paleontologická	106	781	15 174	38 837
písemnosti a tisky	4 707	5 512	27 293	27 457
sbírka Slezského ústavu	1 031	15 204	0	0
výtvarné umění	14 162	14 162	12 227	12 227
zoologie	1 057	1 064	13 296	203 720
živé dřeviny	0	0	58	58
celkem	122 647	199 876	267 559	643 530

INVENTARIZACE

podsbírka	př. č.	inv. č.	j.	zpracoval	zápis ze dne
archeologická	58	4 663	24 828	Králová	29. 11. 2019
botanická	0	20 000	20 000	Číhal	06. 12. 2019
dendrologická	0	926	926	Rigauxová	22. 10. 2019
divadelní	0	2000	2032	Pracná	09. 12. 2019
entomologická	0	11	46614	Roháček	05. 12. 2019
etnografická	232	1340	3159	Suchánková	9. 4. 2019, 26. 8. 2019
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	1110	1496	2397	Nováková	29. 08. 2019
geologická	1294	1294	1294	Jarošová	05. 12. 2019
historická	0	4 962	5 119	Haničák	29. 08. 2019
knihy	0	0	2 502	Kufová	22. 01. 2020
muzeologická	0	975	1556	Borunská	18. 10. 2019
muzikologická	0	157	750	Borunská	06. 12. 2019
novodobé dějiny	5 584	5 659	5 803	Kolář	07. 01. 2020
numizmatická	0	8 402	8 402	Matejko-Peterka	19. 06. 2019
paleontologická	0	0	0	X	X
Nár. památník II. svět. války	0	427	829	Horáková	21. 12. 2019
písemnosti a tisky	0	2835	2 891	Dragonová, Szturcová	21. 1., 31. 10., 7. 11., 3. 12. 2019
sbírka Slezského ústavu	0	246	1632	Borunská	18. 10. 2019
výtvarné umění	0	898	898	Hradilová	06. 01. 2020
zoologická	0	22091	22092	Gajdošík	09. 12. 2019
živé dřeviny	0	0	0	X	X
celkem	8 278	78 382	153 724		

PÉČE O SBÍRKOVÉ PŘEDMĚTY

Jedná se o preparaci a repreparaci, konzervaci a rekonzervaci a restaurování sbírkových předmětů buď vlastními odbornými pracovníky z Oddělení ochrany sbírkových předmětů (OOSP) a kurátory (přírodovědci – preparace), anebo externími specialisty.

podsbírka	inv. č./ př. č.	j.	ošetřil
archeologická	1	1	OOSP
botanická	100	100	Číhal
dendrologická	55	55	Rigauxová
divadelní	15	15	OOSP
entomologická	10	4 077	Roháček
etnografická	53	53	OOSP
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	0	0	X
geologická	0	0	X
historická	42	42	OOSP
knihy	0	12	OOSP
muzeologická	0	0	X
muzikologická	0	0	X
novodobé dějiny	0	0	X
numizmatická	0	0	X
paleontologická	0	0	X
Národní památník II. svět. války	0	0	X
písemnosti a tisky	6	6	OOSP
sbírka Slezského ústavu	0	0	X
výtvarné umění	113	113	OOSP
zoologická	83	83	OOSP
živé dřeviny	0	0	X
celkem	478	4557	<i>pozn.: z toho tvoří preparace 4 232 j.</i>

ODDĚLENÍ OCHRANY SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

Počet konzervovaných/restaurovaných předmětů			
<i>vlastní kapacitou</i>			
podsbírka	inv. č./přír. č.	j.	druh činnosti
archeologická	1	1	<i>konzervace</i>
Národní památník II. svět. války	1	1	<i>restaurování</i>
divadelní	10	10	<i>konzervace</i>
	5	5	<i>restaurování</i>
etnografická	24	21	<i>konzervace</i>
	21	21	<i>restaurování</i>
historická	27	27	<i>konzervace</i>
	15	15	<i>restaurování</i>
knihy	12	12	<i>konzervace</i>
muzikologická	14	14	<i>konzervace</i>
numismatická	1	1	<i>konzervace</i>
výtvarné umění	47	47	<i>konzervace</i>
	66	66	<i>restaurování</i>
Slezský ústav	13	13	<i>konzervace</i>
	16	16	<i>restaurování</i>
<i>dodavatelsky</i>			
podsbírka	inv. č./přír. č.	j.	druh činnosti
výtvarné umění	7	7	<i>restaurování</i>
Národní památník II. svět. války	1	1	<i>restaurování</i>

Počet preparovaných předmětů			
<i>vlastní kapacitou</i>			
podsbírka	inv. č./přír. č.	j.	druh činnosti
zoologická	přírůstky	76	<i>preparace</i>
	32	32	<i>konzervace</i>

Celkový počet preparovaných, konzervovaných a restaurovaných předmětů za rok 2019	
druh činnosti	počet j.
preparace	4 308
konzervace	178
restaurování	132
celkem	4 618

DISLOKACE SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

podsbíрка		inv. č./př. č.	j.
archeologická	dle záznamu o přemístění sb. př.	189	329
	dle smlouvy o výpůjčce	15	17
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věci*	0	0
botanická	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věci*	0	0
dendrologická	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věci*	0	0
divadelní	dle záznamu o přemístění sb. př.	138	156
	dle smlouvy o výpůjčce	5	6
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věci*	0	0
entomologická	dle záznamu o přemístění sb. př.	44	638
	dle smlouvy o výpůjčce	23	220
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věci*	0	0
etnografická	dle záznamu o přemístění sb. př.	863	1 066
	dle smlouvy o výpůjčce	173	232
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věci*	0	0
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	dle záznamu o přemístění sb. př.	15	22
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věci*	0	0
geologická	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věci*	0	0
historická	dle záznamu o přemístění sb. př.	403	426
	dle smlouvy o výpůjčce	68	73
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věci*	0	0
knihy	dle záznamu o přemístění sb. př.	32	372

	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	4	8
muzeologická	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
muzikologická	dle záznamu o přemístění sb. př.	46	73
	dle smlouvy o výpůjčce	30	30
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	3	3
novodobé dějiny	dle záznamu o přemístění sb. př.	12	12
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
numizmatická	dle záznamu o přemístění sb. př.	9	9
	dle smlouvy o výpůjčce	9	9
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
paleontologická	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	19	20
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
Národní památník II. svět. války	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	6	6
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	1	1
písemnosti a tisky	dle záznamu o přemístění sb. př.	7	7
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
sbírka Slezského ústavu	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
výtvarné umění	dle záznamu o přemístění sb. př.	486	654
	dle smlouvy o výpůjčce	574	616
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	9	9
zoologická	dle záznamu o přemístění sb. př.	379	457
	dle smlouvy o výpůjčce	261	271

	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
živé dřeviny	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
celkem	dle záznamu o přemístění sb. př.	2 623	4 221
celkem	dle smlouvy o výpůjčce	1 183	1 500
celkem	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	17	21
celkem		3 823	5 742

* tj. smlouvy innominátní.

BADATELSKÉ VYUŽITÍ SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

podsbírka	počet badatelských návštěv	počet předložených sb. př.
archeologická	3	21
botanická	9	5 000
dendrologická	0	0
divadelní	5	3428
entomologická	1	283
etnografická	6	371
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	45	220
geologická	27	*
historická	12	1 398
knihy	174	854
muzeologická	0	0
muzikologická	15	76
novodobé dějiny	8	52
numizmatická	1	1
paleontologická	0	0
Národní památník II. svět. války	0	0
písemnosti a tisky	62	9 874
sbírka Slezského ústavu	2	1
výtvarné umění	12	256
zoologická	0	0
živé dřeviny	0	0
celkem	382	21 835

* 27 konzultací – určování vzorků přinesených badateli (cca 150 ks)

PÉČE O KNIHOVNÍ FOND

Knihovna SZM sídlí od roku 2012 v rekonstruované budově Janottovy vily jako samostatné pracoviště SZM v Opavě. Knihovna spravuje knihovní fond, jehož součástí je také správa sbírkového fondu sílesiak a starých tisků (viz sbírkotvorná činnost).

Knihovna SZM spolupracuje na digitalizaci fondu s Moravskoslezskou vědeckou knihovnou. Takto zdigitalizované dokumenty jsou přístupné na webových stránkách digitální knihovny Kramerius, která slouží pro zpřístupnění kulturního dědictví v digitální podobě.

Evidenční číslo knihovny evidované dle knihovního zákona č. 257/2001 Sb.: 5787/2003.

	celkem
Počet knihovních jednotek	300 591
Roční přírůstek v knihovních jednotkách	646
Počet registrovaných uživatelů	268
v tom	
zaměstnanci muzea a galerie	76
ostatní veřejnost	192
Počet výpůjček celkem	4 814
- z toho absenčních výpůjček	1 505
Výdaje na knižní fond v Kč	139
Počet zaměstnanců knihovny (přepočtený stav)	7
- z toho odborných knihovníků	5

VĚDA A VÝZKUM

Jako vědecko-výzkumná organizace se Slezské zemské muzeum podílí na základním a aplikovaném výzkumu v oblasti přírodních i společenských věd. Výzkum je realizován s podporou interních a externích grantů.

DLOUHODOBÁ KONCEPCE ROZVOJE VÝZKUMNÉ ORGANIZACE

PROSKOVSKÁ KAMENINA VE SBÍRCE VÝTVARNÉHO UMĚNÍ SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA

Řešitel: Mgr. Denisa Hradilová

Doba řešení: 2019

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

Analýza a určení datace včetně uměleckohistorického kontextu proskovské kameniny ve sbírce výtvarného umění Slezského zemského muzea.

Výstupy: publikované výsledky – viz příslušná kapitola.

VÝZKUM VLIVU ZNEČIŠŤUJÍCÍCH LÁTEK OVZDUŠÍ NA SBÍRKOVÉ PŘEDMĚTY UMÍSTĚNÉ V PEVNOSTNÍCH OBJEKTECH SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA

Řešitel: Doc. Ing. Miloš Zapletal, Dr.

Spoluřešitel: Bc. Martin Polášek

Doba řešení: 2019–2021

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

V roce 2019 probíhalo monitorování vnějšího a vnitřního prostředí v bunkru „Orel“ v rámci Areálu čs. opevnění Hlučín-Darkovičky. Získaná data byla dále analyzována a zpracována pro potřeby přípravy certifikované metodiky. Souběžně s monitorováním byl prováděn také výzkum působení konkrétních znečišťujících látek ovzduší na sbírkové předměty z anorganických materiálů, které jsou dlouhodobě uloženy uvnitř pevnostních objektů SZM. Ve druhé polovině roku byla připravena k publikování studie „Základní východiska metodiky monitorování vlivu látek znečišťujících ovzduší na sbírkové předměty uložené v pevnostních objektech z 2. světové války“, která prezentuje metody a cíle tohoto tříletého vědeckého výzkumu.

Výstupy: publikované výsledky – viz příslušná kapitola.

KRAJINA

Řešitel: PhDr. Jiří Juchelka, Ph.D.

Spoluřešitelé: Mgr. Soňa Králová, Marek Pietoň

Doba řešení: 2019–2023

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

Projekt mapuje proměny v krajině Slezska a severní Moravy v důsledku antropogenních vlivů, jež jsou v případě novějších dějin regionu obzvláště výrazné, s využitím přírodovědných a archeologických metod. V tomto směru SZM provádí interdisciplinární výzkum opírající se o metody historie, archeologie a přírodních věd. V roce 2019 probíhal výzkum, který řešil dílčí cíle, a to:

• Terénní identifikace aktivit 2. světové války na katastru Smolkova, Hrabyně, Háje ve Slezsku a v blízkém okolí pomocí nedestruktivních archeologických metod:

- 1) Byl proveden terénní nedestruktivní výzkum areálu v okolí vchodového srubu MO-Sm-S 41 v trati „Nad Valchou“ na katastru Smolkova.
- 2) Průzkum demolovaného objektu KK4/OP/B v Opavě – Kateřinkách na Filípkově ulici.

• Výzkum a vyzvednutí ostatků vojáků 2. světové války na katastrech Bobrovníků, Hošťálkovic, Dobroslavic.

Výstupy: publikované výsledky – viz příslušná kapitola.

MĚSTSKÁ SPOLEČNOST

Řešitel: Mgr. Soňa Králová

Doba řešení: 2019–2023

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

Projekt je zaměřen na zpracování materiálu z výzkumu SZM z prostoru Müllerova domu, kde byla v minulosti např. kamenná kuchyně přemyslovského hradu a později byla stavba součástí předhradí lichtenštejnského zámku. Projekt řeší situaci daného prostoru před výstavbou kuchyně a interpretuje nálezové situace ze 13. a 14. století objevené při výzkumu a související se stavbou městských hradeb před rokem 1250. Při výzkumu byly využity také metody jiných vědeckých oborů, a to petroarcheologie a zooarcheologie.

Výstupy: publikované výsledky – viz příslušná kapitola.

TAXONOMIE, FYLOGENEZE, ROZŠÍŘENÍ A BIONOMIE DVOUKŘÍDLÝCH (DIPTERA)

Řešitel: RNDr. Jindřich Roháček, CSc.

Spoluřešitelé: Doc. RNDr. Jan Ševčík, Ph.D., Doc. RNDr. Jaroslav Starý, Ph.D.

Doba řešení: 2018–2023

Komentář k řešenému vědeckému úkolu:

Řešení dle kontrolovatelných cílů:

4.1.1. Výzkum čeledi Limoniidae ve Středomoří a Zakavkazsku. (Starý) – etapa výzkumu dokončena (objeveny 2 nové druhy rodu *Molophilus*), plánované výstupy splněny (plánovaná studie publikována + 3 studie navíc, viz publikační činnost).

4.1.2. Taxonomie a rozšíření vybraných taxonů nadčeledi Sciaroidea (Diptera) v České a Slovenské republice. (Ševčík) – výzkum splněn, objeveny 2 nové druhy pro vědu, 1 studie publikována, další v přípravě.

4.1.3. Taxonomie bionomie a rozšíření rodu *Carexomyza* Nearktické oblasti (Diptera: Anthomyzidae). (Roháček) – výzkumné práce skončeny (objeveny 3 nové druhy pro vědu, první fylogenetická analýza, nové poznatky z bionomie a rozšíření), rukopis studie je v recenzním řízení v časopisu *Arthropod Systematics and Phylogeny*.

4.1.4. Výzkum čeledi Anthomyzidae (Diptera) východního Palearktu a na Taiwanu. (Roháček) – zpracování materiálu z Taiwanu dokončeno, objeveny 3 nové druhy pro vědu, rukopis byl předložen do *Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae*.

Výstupy: publikované výsledky – viz příslušná kapitola.

MĚSTSKÉ DOMY VÝCHODNÍ ČÁSTI RAKOUSKÉHO SLEZSKA

Řešitel: PhDr. Ondřej Haničák

Doba řešení: 2019

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

Podoba a transformace obytné zástavby měst východní části rakouského Slezska v 16.–18. století se zvláštním zřetelem k situaci v Jablunkově

Výstupy: publikované výsledky – viz příslušná kapitola.

PŘÍPRAVA A VYDÁNÍ EDICE VZPOMÍNEK JANA ROHELA DO ROKU 1945

Řešitel: Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D.

Výstupy: publikované výsledky – viz příslušná kapitola.

ZPRACOVÁNÍ A VYDÁNÍ MONOGRAFIE O PROTEKTORÁTNÍM ŠKOLSTVÍ FORMOU PŘÍPADOVÉ STUDIE

Řešitel: Mgr. Kamil Rodan, Ph.D.

Výstupy: publikované výsledky – viz příslušná kapitola.

MONOGRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ URBANISTICKÉHO VÝVOJE OSTRAVY 1920–1950

Řešitel: Doc. PhDr. Pavel Šopák, Ph.D.

Výstupy: publikované výsledky – viz příslušná kapitola.

PŘÍPRAVA A VYDÁNÍ OBRAZOVÉHO KATALOGU KRAMÁŘSKÝCH TISKŮ ZE SBÍREK PAMÁTNÍKU PETRA BEZRUČE

Řešitel: Mgr. Monika Szturcová

Spoluřešitel: Mgr. Martina Dragonová, Ph.D.

Komentář k řešenému vědeckému úkolu:

Cílem grantového projektu bylo zpracování sbírky kramářských tisků z Památníku Petra Bezruče a příprava knižní monografie o těchto tiscích. Svého druhu unikátní sbírka tisků zahrnuje kromě písní, modliteb a knížek lidového čtení také unikátní regionální (i cizojazyčné) tisky. Cílem projektu byla kvalitní katalogizace, digitalizace a zpřístupnění této kolekce tisků širší odborné i laické veřejnosti. Publikace je vhodná zejména pro historiky, historiky umění, literární vědce, muzikology, etnology, muzejníky, knihovníky, ale i duchovní a další zájemce. Záměrem publikace bylo obsáhnout celou sbírku starých tisků z Památníku Petra Bezruče. Publikace tak přináší komplexní zpracování tisků spolu s katalogovými záznamy a reprodukcemi titulních stran tisků. Pečlivý důraz byl kladen také na graficky kvalitní zpracování knižní publikace. V úvodu monografie je věnována pozornost genezi sbírky a zmiňují se také cenné informace o původních vlastnících i sběratelích tisků a jejich dataci. Dále jsou uvedeny zajímavé informace o místních tiskárnách na pozadí širšího kontextu a specifik slezského regionu. V úvodní stati o sbírce nechybí ani pojednání o obsahu kramářských tisků, které je vhodně doplněno o čtenářsky vděčné ukázky z vybraných textů. Po úvodní stati následuje hlavní, katalogová část, doplněná fotografiemi titulních listů tisků, následuje podrobný rejstřík (míst vydání, autorů, nakladatelů a tiskařů, osob, míst a pojmů), transkripční poznámka a popis struktury katalogových hesel, výběrový seznam literatury a anglické resumé.

Výstupy: publikované výsledky – viz příslušná kapitola.

DALŠÍ ŘEŠENÉ PROJEKTY

RETROKATALOGIZACE PŘÍRŮSTKŮ Z ROKU 1948 KNIHOVNY BÝVALÉHO SLEZSKÉHO ÚSTAVU DO ELEKTRONICKÉHO KATALOGU KNIHOVNY SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA

Instituce poskytující grant: Ministerstvo kultury ČR

Nositel grantu: Slezské zemské muzeum

Řešitel grantu: Bc. Dagmar Kuřová

Spoluřešitelé: Bc. Gabriela Červenková, Petra Grodová, Bc. Alena Hájová, Mgr. Věra Martínková, Bc. Pavel Šafránek, Mgr. Jitka Štěbová

Výstupy: 6 976 záznamů dokumentů v elektronickém katalogu Knihovny SZM odesláno do Souborného katalogu ČR.

PRÁVNÍ, HISTORICKÉ A SPOLEČENSKOVĚDNÍ ASPEKTY NOVÝCH A TRADIČNÍCH MENŠIN V ČESKÉ REPUBLICE

Instituce poskytující grant: Ministerstvo kultury ČR

Reg. č. grantu: DG18P02OVV064

Nositel grantu: Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

Spolunositel grantu: Historický ústav AV ČR, Slezská univerzita v Opavě, Slezské zemské muzeum

Spoluřešitel za SZM: Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D., PhDr. Oľga Šrajeroová, CSc.

Doba řešení: 2018–2021

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

Realizovány dvě výstavy s kritickými katalogy, uspořádán workshop. Projekt řešen v souladu s plánem.

Výstupy:

Publikované výsledky – viz příslušná kapitola.

VELKÝ HISTORICKÝ ATLAS ČESKÉHO SLEZSKA – IDENTITA, KULTURA A SPOLEČNOST ČESKÉHO SLEZSKA V PROCESU SPOLEČENSKÉ MODERNIZACE S DOPADEM NA KULTURNÍ KRAJINU

Instituce poskytující grant: Ministerstvo kultury ČR

Reg. č. grantu: DG18P02OVV047

Nositel grantu: ACCENDO – Centrum pro vědu a výzkum, z. ú.

Spolunositel grantu: Ostravská univerzita, Slezské zemské muzeum

Řešitel za SZM: Doc. PhDr. Pavel Šopák, Ph.D.

Spoluřešitelé za SZM: Ing. Petra Bortelová, Mgr. Lukáš Číhal, Ph.D., Mgr. Martin Gajdošík, Ph.D., Mgr. Lenka Jarošová, Ph.D., Mgr. Ilona Matejko-Peterka, Ph.D., Ing. Taťána Němcová, RNDr. Jindřich Roháček, CSc., Doc. Ing. Jiří Řehulka, DSc., PhDr. Oľga Šrajeroová, CSc.

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

Cíle projektu:

- komplexně postihnout specifika vývoje kulturní krajiny, která během posledních dvou set let prošla dramatickými změnami,
- zdokumentovat změny, které se na území Slezska odehrály,
- obohatit ucelené chápání krajiny a rozšířit možnosti její muzejní prezentace o pohledy jednotlivých přírodovědných disciplín,

- výzkum antropogenních vlivů v krajině, specifika nových biotopů,
- vzájemný historický a současný vliv obyvatelstva na krajinu a sídla v řešeném území.

Projekt řešen v souladu s plánem, probíhala příprava finálních výstupů (výstav a katalogů) na rok 2020 a 2021.

Botanika:

Zaměření na tvorbu predikčních modelů pro vybrané skupiny mechorostů a invazních rostlin. Predikce jejich šíření do budoucna a tvorba mapových výstupů. Tyto modely mohou sloužit jako určité návody pro budoucí expedice směřující za poznáním těchto kriticky ohrožených druhů či k lepšímu poznání jejich ekologických nároků. Především se výzkum bude týkat rostlin vzácných a invazních.

Entomologie:

Výzkum entomofauny (se zaměřením na řád Diptera) pískoven a zbytků původních mokřadů, zejména těch slatiništního typu, a na sekundárně vytvořených mokřadech – význam pro pochopení dopadů změn těchto ekosystémů na vývoj jejich fauny hmyzu

v průběhu 20. století. Srovnání současného stavu se stavem v 70. – 80. letech 20. století, jak je dokumentován nejen v literatuře, ale i materiálově ve sbírkách Slezského zemského muzea.

Probíhal celoroční terénní výzkum dipterofauny na glaciálních písčích, převážně v pískovných (celkem na sedmi lokalitách, získáno přes 1 500 ks dipter) a zároveň probíhalo zpracování materiál nasbíraného v pískovných z r. 2018.

Geologie:

Dokumentace změn v krajině způsobených působením geologických i antropogenních vlivů. Výzkum byl zaměřen především na projevy těžební činnosti v krajině Slezska. Srovnání současného stavu s dostupnou historickou dokumentací.

Probíhal terénní výzkum antropogenních změn v krajině a příprava textů pro „Atlas“ (tištěná i webová podoba).

Ichtyologie:

Vyhodnocení stupně antropogenních tlaků na zdravotní stav účelových rybích obsádek podílejících se na udržování požadované kvality surové pitné vody ve vodárenských nádržích povodí Odry.

Zoologie:

Výzkum živočichů (především letounů) v kulturní krajině. Změny v obhospodařování zemědělské krajiny ve Slezsku a jejich dopady na druhovou rozmanitost a početnost organismů kulturního bezlesí.

Probíhalo i vyhodnocování výskytu dalších skupin obratlovců, především pak savců. Vyhodnocování výskytu ryb a kruhoustých probíhalo ve spolupráci s B. Lojkáskem (Ostravská univerzita). Vyhodnocování výskytu ptáků ve spolupráci s J. Vránou (Městské muzeum a galerie Svitavy).

Výstupy: publikované výsledky – viz příslušná kapitola.

STOPAMI POLÁKŮ VE STŘEDNÍ EVROPĚ / STOPAMI POLAKÓW W EUROPIE ŚRODKOWEJ

Instituce poskytující grant: Ministerstvo kultury a národního dědictví Polské republiky

Nositel grantu: Filozofická fakulta Ostravské univerzity, Filozoficko-historická fakulta Univerzity Jana Długosze v Čenstochové

Spolunositel grantu: Slezské zemské muzeum, Moravské zemské muzeum

Řešitel za SZM: Mgr. Ilona Matejko-Peterka, Ph.D.

Výstupy: publikované výsledky – viz příslušná kapitola.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

PERIODIKA VYDÁVANÁ SZM

SLEZSKÝ SBORNÍK (ACTA SILESIACA)

ISSN 0037-6833

Evidenční číslo MK: E 1240

Slezský sborník se řadí k nejstarším odborným historickým časopisům v České republice. Založen byl pod titulem Věstník Matice opavské již roku 1878, přičemž od roku 1892 vycházel jako periodikum. Dnešní název pak nese trvale od roku 1936.

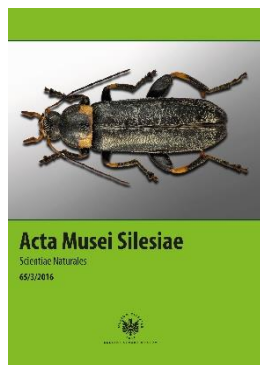
Slezský sborník je tradičním recenzovaným odborným časopisem. Je rovněž evidován v rámci mezinárodně respektované databáze European Reference Index for the Humanities and Social Sciences (ERIH Plus). Jeho odborná profilace je odvozena jednak z aktuálních potřeb soudobé historické vědy, jednak z více než stoleté tradice.

Profiluje se jakožto fórum pro publikační výstupy orientované na výzkum Slezska ne pouze jako fenoménu regionálního, ale jako prostoru, v němž se prolínaly, předávaly a potýkaly vývojové tendence evropského západu a východu, severu a jihu, tedy Slezska jakožto aktivního faktoru evropského vývoje. Časopis otevírá své stránky také studiím, sledujícím interdisciplinární souvislosti a metodické problémy obecnější povahy.

Na stránkách Slezského sborníku jsou uveřejňovány vědecké studie, materiály, diskusní příspěvky, referáty a recenze nejnovější domácí i zahraniční literatury a komentované přehledy bádání. Redakce přijímá texty psané v češtině, slovenštině, polštině, němčině a angličtině. Periodikum vychází dvakrát do roka, jeho vydavatelem je Slezské zemské muzeum v Opavě.

ČASOPIS SZM SÉRIE A – VĚDY PŘÍRODNÍ

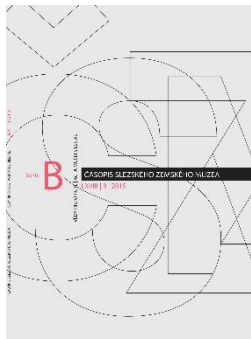
ISSN 1211-3026 (Print), ISSN 1805-9686 (Online)

Časopis Slezského zemského muzea, série A – vědy přírodní uveřejňuje původní (dosud jinde nepublikované) studie a nálezové zprávy z oborů přírodních věd (geologie, paleontologie, botaniky, zoologie) v maximálním rozsahu 30 stran rukopisu, psané česky, anglicky nebo německy. Přednostně jsou publikovány studie regionálního rázu a práce založené na zpracování sbírek Slezského zemského muzea. Všechny práce podléhají recenznímu řízení a o jejich uveřejnění a pořadí otištění rozhoduje redakční rada. ČSZM(A) také přijímá zprávy o odborných akcích, personálie a recenze literatury.

ISSN 1211-3131

Evidenční číslo MK: E 21193

Odborná a vědecká náplň vychází především ze společenskovedních disciplín, zastoupených v organizaci, tedy archeologie, historie, umělecké historie, numismatiky, etnografie, muzikologie, dějin divadla, dějin literatury a muzeologie. Na stránkách časopisu se prezentuje také archivní tematika, protože na území českého Slezska speciální archivní časopis nevychází.

V průběhu existence časopisu zde ovšem byly rovněž publikovány studie interdisciplinárního charakteru, prezentující široké spektrum výzkumných zájmů badatelů domácích i zahraničních a vědeckých pracovníků SZM.

Časopis uveřejňuje především původní vědecké studie a materiálové práce, vycházející z regionálních pramenů. Nedílnou součástí časopisu je recenzní rubrika a část vyhrazená aktuálním zprávám souvisejícím s pojetím časopisu.

KRAMÁŘSKÉ TISKY ZE SBÍRKY PAMÁTNÍKU PETRA BEZRUČE
SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA V OPAVĚ

Autorky: Monika Szturcová, Martina Dragonová

Rok vydání: 2019

ISBN: 978-80-87789-60-5

Počet stran: 352

Prodejní cena: 850 Kč

Kramářské tisky

ze sbírky Památníku Petra Bezruče
Slezského zemského muzea v Opavě

NEKLIDNÉ STOLETÍ ANEB ŽÍT SE CTÍ

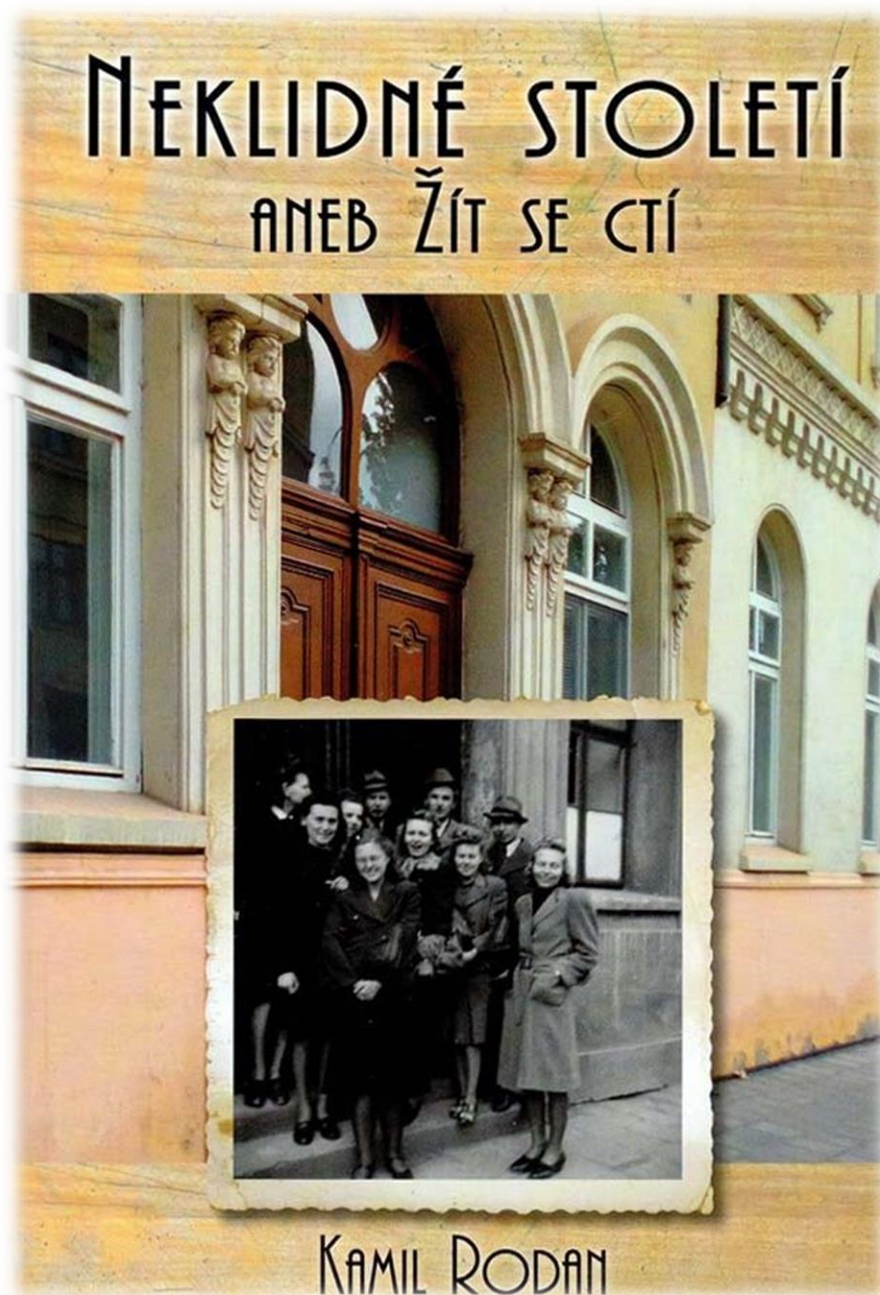
Autor: Kamil Rodan

Rok vydání: 2019

ISBN: 978-80-87789-59-9

Počet stran: 288

Cena: 220 Kč

JAN ROHEL: VZPOMÍNKY

Autor: Ondřej Kolář

Rok vydání: 2019

ISBN: 978-80-87789-58-2

Počet stran: 177

Cena: 320 Kč

**JAN
ROHEL**
Vzpomínky

Edice

OSOBNOSTI SLEZSKA SVAZEK 3

SLEZSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MĚSTO ZÍTRKA. OLOMOUC A OSTRAVA 1918–1938: ARCHITEKTURA
A URBANISMUS

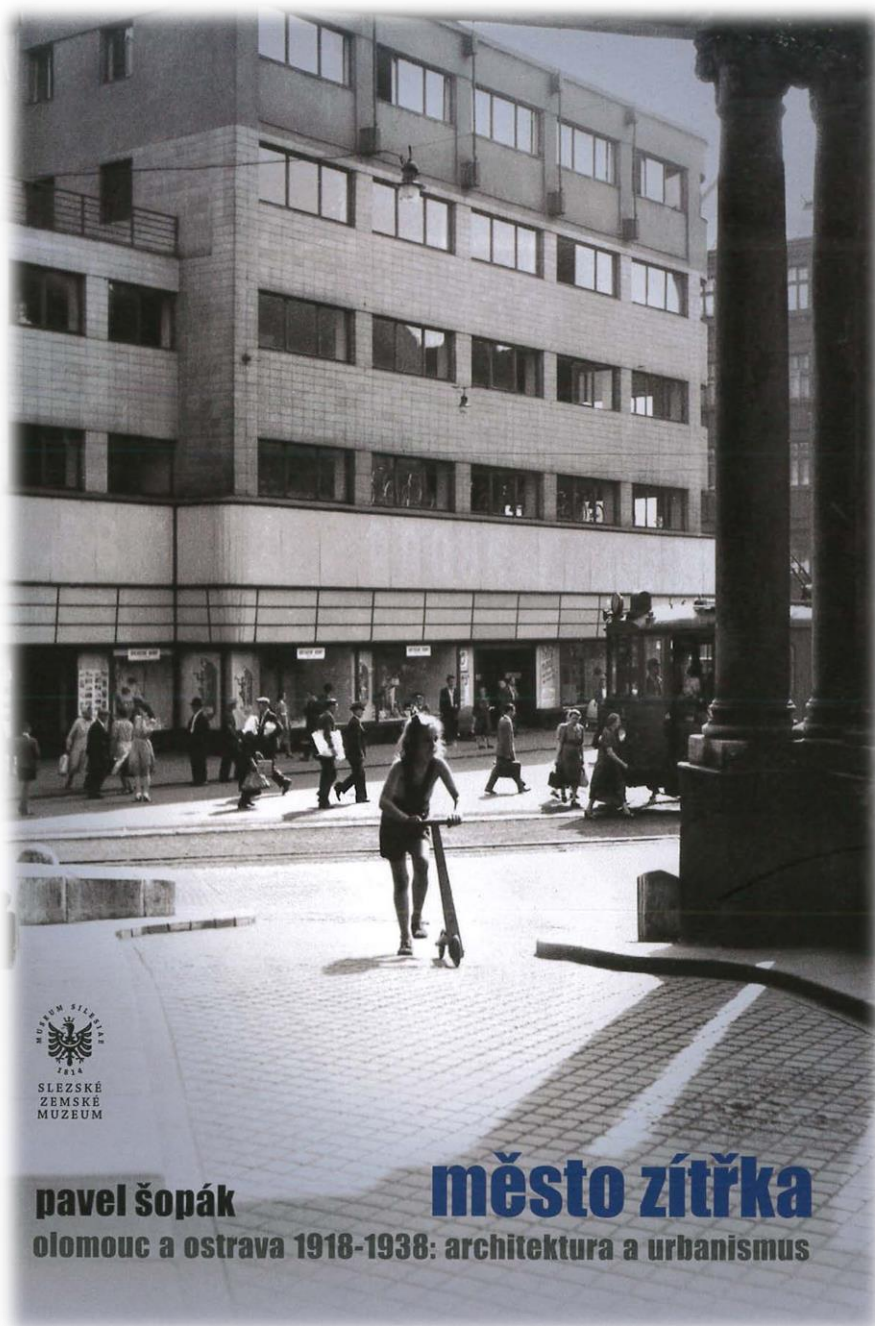
Autor: Pavel Šopák

Rok vydání: 2019

ISBN: 978-80-87789-61-2

Počet stran: 255

Cena: 570 Kč

pavel šopák

olomouc a ostrava 1918-1938: architektura a urbanismus

město zítřka

PUBLIKAČNÍ ČINNOST PRACOVNÍKŮ SZM

 Dosažené **uplatněné** výsledky vycházející z plnění koncepce institucionální podpory dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace.

Rok uplatnění	Druh / podruh výsledku	Typ výsledku	Číslo oblasti	Tvůrci výsledku	Název výsledku v původním jazyce	Odkaz na výsledek (existuje-li)	Plánovaný / neplánovaný	Povinné specifické údaje o výsledku
2019	B	Publikační	1	Martina Dragonová, Monika Szturcová	Kramářské tisky ze sbírky Památníku Petra Bezruče Slezského zemského muzea v Opavě	pouze tisk	Plánovaný	1. 978-80-87789-60-5 2. Opava 3. Slezské zemské muzeum 4. 351
2019	B	Publikační	2	Kamil Rodan	Neklidné století aneb Žít se ctí	pouze tisk	Plánovaný	1. 978-80-87789-59-9 2. Opava 3. Slezské zemské muzeum 4. 256
2019	Jost	Publikační	2	Pavel Šopák	Hrdinové a oběti. Hodnoty a příběhy. Muzejní reflexe první světové války na Moravě a ve Slezsku – prolegomena k výzkumu	pouze tisk	Neplánovaný	1. 1211-3131 2. Časopis Slezského zemského muzea. Série B, vědy historické 3. roč. 68 4. č. 1 5. 54-68
2019	Jimp	Publikační	4	Jaroslav Starý, Jozef Oboňa	Two new species of <i>Molophilus</i> Curtis from the Mediterranean and Transcaucasia (Diptera, Limoniidae)	Odkaz ¹	Plánovaný	1. 1313-2989 2. ZooKeys 3. 871 4. - 5. 59-53
2019	Jimp	Publikační	4	Jozef Oboňa, Oldřich Sychra, Stanislav Greš, Petr Heřman, Peter Manko, Jindřich Roháček, Anna Šestáková, Jan Šlapák, Martin Hromada	A revised annotated checklist of louse flies (Diptera, Hippoboscidae) from Slovakia	Odkaz ²	Neplánovaný	1. 1313-2989 2. ZooKeys 3. 862 4. - 5. 129-152
2019	Jimp	Publikační	4	E. Geoffrey Hancock, Jaroslav Starý	A new species of <i>Ellipteroides</i> from the Iberian Peninsula in the subgenus <i>Ramagonomyia</i> new to the Palaearctic Region Diptera: Limoniidae)	Odkaz ³	Neplánovaný	1. 0013-8894 2. Entomologist's Gazette 3. roč. 70 4. č. 4 5. 217-221
2019	Jost	Publikační	4	Jaroslav Starý	Some notes on the genus <i>Paradelphomyia</i> Alexander (Diptera, Limoniidae)	pouze tisk	Neplánovaný	1. 0953-7260 2. Dipterists Digest 3. roč. 26 4. č. 1 5. 57-60
2019	Jost	Publikační	4	Jozef Oboňa, Libor Dvořák, Kateřina Dvořáková, Jan Ježek, Tibor Kovács, Dávid Muranyi, Iwona Slowinska,	Faunistic records of some Diptera families from the Babia Góra massif in Poland	Odkaz ⁴	Neplánovaný	1. 1895-4464 2. Dipteron 3. roč. 35 4. -

¹ doi: 10.3897/zookeys.871.34559

² doi: 10.3897/zookeys.862.25992

³ doi: 10.31184/G00138894.704.1736

⁴ http://pte.au.poznan.pl/dipteron/biuletyn/vol35/Obona_et_al_Dipteron_35_13.pdf

				Jaroslav Starý, Ruud van der Weele, Peter Manko				5. 118-131.
2019	Jost	Publikační	IP DKRVO 2017	Ondřej Kolář	K činnosti Okresního soudu Jeseník 1945-1948	pouze tisk	Plánovaný	1. 1803-9561 2. Historica Olomucensia 3. roč. 2019 4. č. 56 5. s. 245-263
2019	Jimp	Publikační	IP DKRVO 2018	Jaroslav Starý	Neolimnophila alaskana (Alexander, 1924) stat. nov., a species new to the Palaearctic Region (Diptera: Limoniidae)	Odkaz ⁵	Plánovaný	1. 0374-1036 2. Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae 3. roč. 59 4. č. 1 5. 53-58
2019	Jimp	Publikační	IP DKRVO 2018	Peter Bogusch, Jindřich Roháček, Petr Baňar, Alena Astapenkova, Ondřej Kouklík, Pavel Pech, Petr Janšta, Kai Heller, Lucie Hlaváčková, Petr Heneberg	The presence of high numbers of empty shells in anthropogenic habitats is insufficient to attract shell adopters among the insects	Odkaz ⁶	Neplánovaný	1. 1752-4598 2. Insect Conservation and Diversity 3. roč. 12 4. č. 3 5. 193-205
2019	Jimp	Publikační	IP DKRVO 2018	Jindřich Roháček, Lenka Petráková, Andrea Tóthová	Molecular phylogeny and timing of evolution of Anthomyza and related genera (Diptera: Anthomyzidae)	Odkaz ⁷	Plánovaný	1. 1463-6409 2. Zoologica Scripta 3. roč. 48 4. č. 6 5. 745-760
2019	Jimp	Publikační	IP DKRVO 2018	Jindřich Roháček	First Sphaeroceridae (Diptera) endemic to Madeira – three new terricolous species of Spelobia and Pullimosina	Odkaz ⁸	Plánovaný	1. 0374-1036 2. Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae 3. roč. 59 4. č. 1 5. 107-124
2019	Jimp	Publikační	IP DKRVO 2018	Jindřich Roháček	Sphaeroceridae (Diptera) in burrows of rabbit and fox in central Bohemia (Czech republic), with description of a new species of Minilimosina Roháček	Odkaz ⁹	Plánovaný	1. 0785-8760 2. Entomologica Fennica 3. roč. 30 4. č. 3 5. 97-113
2019	Jost	Publikační	IP DKRVO 2018	Jens-Hermann Stuke, Jindřich Roháček	Die Kleinen Dungfliegen Niedersachsens und Bremens (Diptera: Sphaeroceridae)	pouze tisk	Neplánovaný	1. 0013-8843 2. Entomologische Zeitschrift, Schwanfeld 3. roč. 129 4. č. 1 5. 19-47
2019	B	publikační	bez podpory SR VaVaI	Iřona Matejko-Peterka, Dagmar Grossmannová, Dagmar Kařparová	Polské mince, medaile a papírová platidla z muzejních sbírek: Moravské zemské muzeum, Slezské zemské muzeum / Polskie monety, medale i banknoty	pouze tisk	Plánovaný	1. 978-83-945669-1-3 2. Częstochowa 3. Fundacja „Silva Rerum Polonarium“

⁵ doi: 10.2478/aemnp-2019-0004

⁶ doi: 10.1111/icad.12335

⁷ doi: 10.1111/zsc.12373

⁸ doi: 10.2478/aemnp-2019-0009

⁹ doi: 10.33338/ef.84085

					ze zbiorów muzealnych: Muzeum Ziemi Morawskiej, Muzeum Ziemi Śląskiej			4. 381
2019	B	Publikační	bez podpory SR VaVaI	Ondřej Kolář, Ondřej Haničák, Pavel Šopák, Marta Šopáková, Irena Korbelářová, Rudolf Žáček, Jakub Novák	Litultovice 1317-2017	pouze tisk	Neplánovaný	1. 978-80-87789-52-0 2. Litultovice 3. Městys Litultovice 4. 270
2019	C	Publikační	bez podpory SR VaVaI	Ondřej Kolář	Válka roku 1866 jako zdroj plukovní tradice – příklad rakouského 54. pěšího pluku	pouze tisk	Plánovaný	1. 978-80-87686-22-5 2. Mlhy na Chlumu: prusko-rakouská válka v optice moderní historiografie 3. Hradec Králové 4. Muzeum východních Čech, Filozofická fakulta Univerzity Hradec Králové 5. 246-249
2019	Jost	Publikační	bez podpory SR VaVaI	Ondřej Kolář	„Hanáci v Bosně“. Vojenská služba v Bosně a Hercegovině pohledem příslušníků olomouckého pěšího pluku č. 54	pouze tisk	Plánovaný	1. 1804-5367 2. Marginalia Historica: časopis pro dějiny vzdělanosti a kultury 3. roč. 8 4. č. 2 5. 71-80
2019	Jost	Publikační	bez podpory SR VaVaI	Martina Dragonová, Monika Szturcová	Sbírka kramářských tisků v Památníku Petra Bezruče v Opavě	pouze tisk	Plánovaný	1. 0037-6833 2. Slezský sborník 3. roč. 116 4. č. 2 5. s. 15-49
2019	Jost	Publikační	bez podpory SR VaVaI	Pavel Šopák	Adolf Emil Vašek – intelektuální biografie	pouze tisk	Neplánovaný	1. 1211-3131 2. Časopis Slezského zemského muzea, série B vědy historické 3. roč. 67 4. č. 1-3 5. s. 237-250
2019	C	Publikační	bez podpory SR VaVaI	Ondřej Haničák	Opavské Legionářské muzeum. Několik poznámek k historii a osudu sbírkového fondu	pouze tisk	Neplánovaný	1. 978-80-971748-7-3 2. Dokumentácia „osmičkových“ výročí v slovenských a českých múzeách. Rok 1918 a tie ostatné 3. Banská Bystrica 4. Zväz múzeí na Slovensku 5. 144-185
2019	Jost	Publikační	bez podpory SR VaVaI	Jiří Juchelka	Bronzové sekerky z Jesenicka jako příklad funkčního využití neagrárních prostor v období popelnicových polí	Odkaz ¹⁰	Plánovaný	1. 1211-8338 2. Pravěk, Nová řada 26 3. roč. 26 4. č. 1 5. 21–37

¹⁰ <https://www.uapp.cz/pravek-rocniky>

2019	Jost	Publikační	bez podpory SR VaVaI	Jiří Juchelka	Symbolika a rituální význam koně v pravěku s důrazem na období popelnicových polí a straší dobu železnou ve střední Evropě – 2. část	pouze tisk	Plánovaný	1. 1211-3131 2. Časopis Slezského zemského muzea. Série B, vědy historické. 3. roč. 66 (2017) 4. č. 3 5. 189–207
2019	Jost	Publikační	bez podpory SR VaVaI	Miroslava Suchánková	Betlémy ze sbírek Slezského zemského muzea	pouze tisk	Plánovaný	1. 1211-3131 2. Časopis Slezského zemského muzea. Série B, vědy historické 3. roč. 68 4. č. 1 5. 36-53
2019	Jimp	Publikační	4	Hans-Georg Rudzinski, Jan Ševčík	Czech and Slovak Claustropyga (Diptera: Sciaridae), with the description of <i>C. glacialis</i> sp. nov. and notes on morphological variation in some congeners.	Odkaz ¹¹	Plánovaný	1. 0374-1036 2. Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae 3. roč. 59 4. č. 2 5. 529–535
2019	Jost	Publikační	4	Jozef Oboňa, Libor Dvořák, J.-P. Haenni, L. Hrivniak, B. Japoshvili, Jan Ježek, I. Kerimova, Jan Máca, D. Murányi, M. Rendoš, I. Słowińska, N. Snegovaya, Jaroslav Starý, P. Manko	New and interesting records of Diptera from Azerbaijan and Georgia	Odkaz ¹²	Neplánovaný	1. 0320-9180 2. Zoosystematica Rossica 3. roč. 28 4. č. 2 5. 277–295
2019	B	Publikační	2	Pavel Šopák	Město zítřka. Olomouc a Ostrava 1918–1938: architektura a urbanismus	pouze tisk	Plánovaný	1. 978-80-87789-61-2 2. Opava 3. Slezské zemské muzeum 4. 256
2019	B	Publikační	1	Ondřej Kolář	JAN ROHEL: Vzpomínky slezského učitele na léta republiky a okupace	pouze tisk	Plánovaný	1. 978-80-87789-58-2 2. Opava 3. Slezské zemské muzeum 4. 178

Dosažené **neuplatněné** výsledky vycházející z plnění koncepce institucionální podpory dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace.

Skupina	Druh / podruh výsledku	Typ výsledku	Číslo oblasti	Tvůrci výsledku	Název výsledku v původním jazyce	Povinné specifické údaje o výsledku
NEUP	Jost	Publikační	1	Denisa Hradilová	Proskovská kamenina ve sbírce výtvarného umění Slezského zemského muzea	V recenzním řízení – Časopis Slezského zemského muzea, série B vědy historické. Má vyjít v r. 2020. Zdržení způsobeno změnou řešitele a autora.
NEUP	Jost	Publikační	1	Martin Polášek, Miloš Zapletal	Základní východiska metodiky monitorování vlivu látek znečišťujících ovzduší na sbírkové předměty uložené v pevnostních objektech z 2. světové války	V recenzním řízení – Časopis Slezského zemského muzea, série B vědy historické. Má vyjít v r. 2020. Zdržení způsobeno dlouhým recenzním řízením.

¹¹ doi: 10.2478/aemnp-2019-0044

¹² doi: 10.31610/zst/2019.28.2.277

NEDO	Jost	Publikační	2	Ondřej Haničák, Radim Jež	Výzkum podoby a transformace obytné zástavby měst východní části rakouského Slezska v 16.–18. století se zvláštním zřetelem k situaci v Jablunkově	Neplánované majetkoprávní změny primárně zkoumaného objektu čp. 150 v Jablunkově, z toho vyplývající zdržení při prospekci, fotodokumentaci a zaměření dříve nepřístupných částí objektu. Parciálně zpracovaná studie, odeslaná redakci časopisu Těšínsko, bude s nezbytnými doplňky publikována v roce 2020.
NEDO	Jost	Publikační	2	Soňa Králová	Počátky a rozvoj města Opavy ve 13. a 14. století ve světle archeologických nálezů z Müllerova domu	Zdržení přírodovědných analýz, nedodání závěrečných zpráv – mikropetrografická analýza keramiky a chemický rozbor glazur, archeozoologická analýza. Článek je ve fázi zpracování, bude dopracován po obdržení výsledků analýz a následně předán redakci Časopisu Slezského zemského muzea – série B, vědy historické k recenznímu řízení v roce 2020.
NEUP	Jost	Publikační	3	Jiří Juchelka	Archeologické mapování lokalit 2. světové války v okrese Opava na příkladu tvrze Smolkov. Užití nedestruktivních archeologických metod při výzkumu polních opevňovacích prvků	V recenzním řízení v Studia archaeologica Brunensia, zpožděno z důvodu změny časopisu a dlouhého recenzního řízení, předpokládané zveřejnění v r. 2020.
NEPL	Jost	Publikační	3	Jiří Juchelka	Nález bronzového meče na katastru Vítkova (okr. Opava)	Rukopis odevzdán do periodika Časopis Slezského zemského muzea – série B, vědy historické v listopadu 2019, předpokládané zveřejnění v r. 2020.
NEPL	Jost	Publikační	3	Jiří Juchelka	Dokumentace demolované kabelové komory KK 4/OP/B v Opavě – Kateřinkách archeologickými metodami	Rukopis odevzdán do periodika Časopis Slezského zemského muzea – série B, vědy historické v listopadu 2019, předpokládané zveřejnění v r. 2020.
NEUP	Jimp	Publikační	4	Kevin N. Barber, Jindřich Roháček	A revision of the genus Carexomyza with descriptions of three new Nearctic species (Diptera: Anthomyzidae)	Studie je v recenzním řízení v časopise Arthropod Systematics & Phylogeny. Zdržení publikace nastalo výběrem významnějšího časopisu (Q2), kde je však publikační proces pomalejší. Měla by vyjít v r. 2020.
NEUP	Jimp	Publikační	4	Jindřich Roháček	Anthomyzidae (Diptera) of Taiwan: a number of new species but no new records	Studie je v recenzním řízení v Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae. K pozdnímu odevzdání do tisku došlo kvůli zpoždění deskripčních prací z důvodu onemocnění autora revmatickou artritidou.
NEDO	Jimp	Publikační	4	Jan Ševčík, Nikola Burdíková, David Kaspřík	Molecular phylogeny of Docosia Winnertz (Diptera: Mycetophilidae), with descriptions of two new Mediterranean species.	Plánovaná molekulární studie rodu Docosia byla rozšířena o řadu taxonů z Mediteránní a Nearktické oblasti, ale nebylo jí možné dokončit z důvodu získání dalšího důležitého materiálu, bez kterého by byla nekompletní. Proto bude studie dokončena a přeložena do tisku až v roce 2020.
NEDO	Jost	Publikační	IP DKRVO 2018	Soňa Králová	Archeologické nálezy z areálu opavského hradu II	Zdržení přírodovědných analýz, pozdní dodání závěrečných zpráv – mikropetrografická analýza keramiky a chemický rozbor glazur, mikromorfologická a geochemická analýza, multiprvková analýza, archeozoologická analýza. Článek je ve fázi zpracování, bude dopracován a následně předán do tisku v r. 2020.

AKCE POŘÁDANÉ NEBO SPOLUPOŘÁDANÉ SZM

43. CELOSTÁTNÍ SEMINÁŘ KNIHOVNÍKŮ MUZEÍ A GALERIÍ

3. – 5. 2019, přednáškový sál H3 Slezské univerzity v Opavě (Fakulta veřejných politik – areál na Hradecké ulici), Historická výstavní budova, Müllerův dům

Na začátku září se v Opavě uskutečnil seminář knihovníků muzeí a galerií, který pro své členy i zájemce z řad odborné veřejnosti tradičně připravila Knihovnická komise AMG. V tomto roce se organizace semináře ujalo Slezské zemské muzeum.

Odborný program byl rozdělen do čtyř bloků – Postavení knihovníků a jejich vzdělávání, Budování sbírky a trvalé uchování tradičních dokumentů, Akvizice v knihovnách muzeí a galerií a Digitální gramotnost a edukace v knihovnách muzeí a galerií. Jednotlivá témata přiblížili účastníkům odborníci z muzeí, galerií, knihoven, akademických institucí i zástupci knihovnických spolků.

Seminář svou účastí podpořili zástupci Ministerstva kultury České republiky, Asociace muzeí a galerií ČR, Svazu knihovníků a informačních pracovníků a Ústřední knihovnické rady.

Program

Úterý 3. září 2019

Slavnostní zahájení

- Mgr. Jana Horáková, ředitelka Slezského zemského muzea
- PhDr. Štěpánka Běhalová, Ph.D., předsedkyně Knihovnické komise AMG

Zdravice oficiálních hostů

- Mgr. Irena Chovančíková, předsedkyně AMG
- Mgr. Roman Giebisch, Ph.D., předseda SKIP
- Mgr. Zuzana Tichá, ředitelka Univerzitní knihovny Slezské univerzity Opava
- PhDr. Marie Šedá, Moravskoslezská vědecká knihovna Ostrava

POSTAVENÍ KNIHOVNÍKŮ A JEJICH VZDĚLÁVÁNÍ

Moderátor Štěpánka Běhalová

- Mgr. Roman Giebisch, Ph.D. (Národní knihovna): Knihovnictví – nevázaná živnost.
- PhDr. Hana Landová, Ph.D. (Asociace knihoven VŠ): Propojené knihovny v propojeném světě: knihovna jako silná značka.
- PhDr. Vít Richter (Národní knihovna): Novinky ve světě knihoven.

PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ KK AMG

Moderátor Alena Petruželková

- PhDr. Štěpánka Běhalová (předsedkyně komise): Zpráva o činnosti komise.
- Volby předsedy, místopředsedy a tajemníka komise.
- Schválení zástupců krajů a institucí.

Společenské setkání v Historické výstavní budově

- Společné fotografování v zahradě Müllerova domu a kulturní program.

Středa 4. září 2019

PÉČE O NOVODOBÉ KNIHOVNÍ FONDY A PŘÍPRAVA DOKUMENTŮ PRO PROCES DIGITALIZACE

BUDOVÁNÍ SBÍRKY A TRVALÉ UCHOVÁNÍ TRADIČNÍCH DOKUMENTŮ

Moderátor Alena Petruželková

- WORKSHOP Aleny Petruželkové (Mgr. Tomáš Foltýn, Ph.D., Ing. Petra Vávrová, Ph.D., Národní knihovna ČR): Základní pracovní postupy efektivní péče o novodobé knihovní fondy včetně přípravy dokumentů pro proces digitalizace.
- PhDr. Iva Horová (Národní technická knihovna), Filip Šír, DiS. (Národní Muzeum): Záchrana zvukového kulturního dědictví za pomoci grantového programu MK ČR.

- PhDr. Marie Šedá (Moravskoslezská vědecká knihovna): Spolupráce Moravskoslezské vědecké knihovny a muzejních knihoven na digitalizaci knih sbírkové povahy.
- Mgr. Olga Čiperová (AIP Beroun s.r.o.): LTP není jen pro archivaci, aneb propojení archivu a prezentačního systému.

AKVIZICE V KNIHOVNÁCH MUZEÍ A GALERIÍ

Moderátor Iveta Mátlová

- PhDr. Jarmila Kučerová, PhDr. Eva Lachmanová (Knihovna Národního muzea): Akvizice knihovního fondu Knihovny Národního muzea.
- WORKSHOP Ivety Mátlové (PhDr. Jarmila Kučerová, PhDr. Eva Lachmanová, Knihovna Národního muzea, Bc. Šárka Bláhová, Knihovna UPM, PhDr. Judita Matějová, Moravská galerie, PhDr. Martina Horáková, Národní galerie): Akvizice v knihovnách muzeí a galerií.
- Mgr. Kamil Rodan, Ph.D. (Slezské zemské muzeum): Význam biografických slovníků v doplňování knihovního fondu v našich knihovnách na příkladu Biografického slovníku Slezska a severní Moravy.
- PhDr. Richard Šípek, Ph.D., Mgr. Monika Veverková (Knihovna Národního muzea): Databáze Provenio a on-line formulář pro evidenci vlastníků knih.
- Ing. Jiří Šilha (Tritius Solutions, a. s. a LANius, s. r. o.): Novinky v Tritiu a možnosti využití systému pro sbírku 3D objektů a archiválie.
- Mgr. Jana Šubová (Cosmotron Bohemia, s. r. o.): ARL „do voza aj do koča“.
- Ing. Petr Štefan (KP-SYS, Pardubice): Verbis a Portaro v roce 2019. Zkušenosti s přechodem na tento systém.

DIGITÁLNÍ GRAMOTNOST A EDUKACE V KNIHOVNÁCH MUZEÍ A GALERIÍ

Moderátor Martina Horáková

- Mgr. Pavlína Mazáčová, Ph.D. (KISK FF MU): Perspektivy digital humanities v edukačních strategiích knihoven při rozvoji digitální a informační gramotnosti.
- Mgr. Tomáš Drobny (Moravské zemské muzeum): Edukace v literárních muzeích a zprostředkování knižní kultury návštěvníkům.
- PhDr. Štěpánka Běhalová, Ph.D. (Muzeum Jindřichohradecka): Edukační aktivity a muzejní knihovny.
- Mgr. Monika Mikulášková (Muzeum Brněnska), Bc. Denisa Walterová, DiS. (Městská knihovna Šlapanice): Dobří sousedé. Spolupráce knihovny a muzea v malém městě
- Mgr. et MgA. Oldřich Bystrický, Mgr. Barbora Škaloudová (Národní galerie): Interaktivní studia v Národní galerii v Praze.

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY TAJEMSTVÍ KNIHOVNY – STARÉ TISKY Z KNIHOVNY SZM

Doc. PhDr. Pavel Šopák, Ph.D. (Slezské zemské muzeum)

Čtvrtek 5. září 2019

ODBORNÉ EXKURZE

- Kulturně-historická exkurze po centru města Opavy (průvodce Doc. PhDr. Pavel Šopák, Ph.D.).
- Návštěva opavských knihoven (Knihovna Petra Bezruče a Univerzitní knihovna Slezské univerzity).
- Zámecká knihovna Lichnovských v Hradci nad Moravicí.

KONFERENCE „NA CESTĚ K VYTVOŘENÍ NOVÉHO SOCIALISTICKÉHO ČLOVĚKA“

10. 9. 2019 od 13.00 do 17.00 hodin / Müllerův dům, Opava

Pořadatelé: Oddělení historického výzkumu – Slezský ústav, Ústav archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, Katedra UNESCO pro muzeologii a světové dědictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

Konference se konala v prostorách nově rekonstruovaného Müllerova domu v areálu Slezského zemského muzea a byla koncipována jako připomínka důležitého administrativního aktu – převzetí muzeí v Praze, Brně a Opavě do státní správy. Se sumárním pohledem na situaci centrálních muzeí po roce 1948 vystoupil na konferenci Tomáš Kavka, vedoucí oddělení novodobých českých dějin Národního muzea v Praze. Peripetie zemského muzea v Brně ve sledované době představil v širší perspektivě Otakar Kirsch (Ústav archeologie a muzeologie FF Masarykovy univerzity v Brně), Pavol Tišliar

(Ústav archeologie a muzeologie FF Masarykovy univerzity v Brně) se ve svém příspěvku naopak zaměřil na hlavní problémy procesu postátnění muzeí na Slovensku. Že konferenci nešlo pouze o centrální muzea, nýbrž o podání širšího pohledu na dobovou situaci československého muzejnictví, dokládají příspěvky Tomáše Zapletala (Archiv Masarykovy univerzity v Brně), který se zabýval situací uměleckoprůmyslových muzeí, zvláště pak brněnského muzea tohoto typu, a Pavla Douši (Národní zemědělské muzeum – Muzeum českého venkova Kačina), jenž posluchače seznámil s vývojem Svazu českých muzeí v rozmezí let 1945 a 1953 s ohledem k návrhu muzejního zákona a soudobým trendům (vzorná budovatelská výstava, muzeum socialistického typu apod.). Pavel Šopák (Slezské zemské muzeum) upozornil na specifický vztah arbitra procesu postátnění muzeí Zdeňka Nejedlého ke Slezsku, jež se stala motivací k postátnění muzea v bývalém hlavním městě československého Slezska – Opavě. Konference také upozornila na situaci regionálních muzeí v pounorovém Československu, čehož se týkalo vystoupení Petra Beránka (Muzeum Vysočiny Třebíč – Muzeum řemesel Moravské Budějovice); jeho příspěvek věnovaný muzeím ve Znojmě a Moravských Budějovicích sledoval prosazení konceptu regionálního muzea ve smyslu propagandistického nástroje, kompatibilního specifickým politickým poměrům panujícím v Československu v padesátých letech minulého století.

Program

Petr Beránek (Muzeum Vysočiny Třebíč – Muzeum řemesel Moravské Budějovice):
Regionální muzeum jako ideologický nástroj v letech 1948–1959 (Případová studie vybraných muzejních institucí na jižní a jihozápadní Moravě).

Pavel Douša (Národní zemědělské muzeum – Muzeum českého venkova Kačina):
Organizační činnost Svazu českých muzeí 1945–1953 (Od návrhu muzejního zákona k vzorné budovatelské výstavě a k ústředí nového socialistického typu).

Tomáš Kavka (Národní muzeum v Praze):
Zrod a smysl existence stranických muzeí v Praze po roce 1948.

Otakar Kirsch (Ústav archeologie a muzeologie FF MU):
Vstříc vzniku nové muzejní instituce? Průběh a důsledky postátnění Moravského zemského muzea v Brně.

Pavel Šopák (Slezské zemské muzeum v Opavě):
Zdeněk Nejedlý a Slezsko (Glosa k postátnění Zemského muzea v Opavě).

Pavol Tišliar (Ústav archeologie a muzeologie FF MU v Brně – Katedra etnologie a muzeologie FF Univerzity Komenského v Bratislave):
Proces postátnenia slovenských muzeí.

Tomáš Zapletal (Archiv Masarykovy univerzity v Brně):
Postátnění Uměleckoprůmyslového muzea v Brně, aneb jak úspěšně zlikvidovat muzeum.

KONFERENCE „ROK 1939 JAKO MEZNÍK V DĚJINÁCH STŘEDNÍ EVROPY“

25. 9. 2019 od 9.00 do 16.00 hodin / Národní památník II. světové války

Události roku 1939 nejen zásadně změnily mapu střední Evropy, ale také stěžejním způsobem ovlivnily politický, hospodářský, sociální a kulturní vývoj tohoto regionu na desítky let. České země a Polsko v tomto roce zcela ztratily státní suverenitu, politická reprezentace Slovenska a Maďarska vlivem okolností spojila své aspirace s nacistickým Německem. Vypuknutí II. světové války odstartovalo proces rostoucí brutalizace a přivedlo do střední Evropy násilné praktiky, jež region dosud nepoznal – etnické čistky a nucené přesídlování národnostních a náboženských skupin. Likvidace samostatného Polska otevřela cestu pro mocenské ambice Sovětského svazu ve střední Evropě. Cílem konference bylo přiblížit mezníky roku 1939 s jejich příčinami a důsledky z různých perspektiv.

Program

9.30 – 11.00: Sekce 1 (moderátor Ondřej Kolář).

Zdeněk Jirásek: Rok 1939 – dlouhé stíny vizi a zklamání.

Ondřej Kolář: Neklidné trojmezí. Bezpečnostní poměry na Ostravsku mezi Mnichovem a okupací.

Pavel Šopák: Civilizace – kultura – osvěta: situace Ostravska v období druhé republiky a na počátku protektorátu (říjen 1938 – prosinec 1939).

Tomáš Krömer: Československý zemědělský rozhlas ve Slezsku.

11.20 – 12.45: Sekce 2 (moderátor Lubomír Hlavienka).

Aleš Binar: Vznik a vývoj operace Südost. Geneze okupace českých zemí roku 1939.

Stanislav Polnar: Právní a doktrinní okolnosti vzniku vládního vojska.

Milan Vyhlídal: Evakuace rodin zpravodajských důstojníků do Polska v roce 1939.

Tomáš Řepa: Proces formování legionu Čechů a Slováků v Polsku v roce 1939.

14.00 – 15.30: Sekce 3 (moderátor Ondřej Kolář)

Anna Blatecká: Nacistická trestnice Mírov v prvních letech své existence: Mikrosonda do dějin nacistického vězeňství v Říšské župě Sudety.

František Hanzlík: Vnímání rozbití Československa krajany v USA a jejich pomoc čs. zahraničnímu odboji v roce 1939.

Ivan Halász: Diskuse o vstupu Maďarska do války proti SSSR.

Lubomír Hlavienka: Národnostní menšiny ve Slovenské armádě v letech 1939–1941.

15.30 – 16.00: zakončení konference, závěrečná diskuze.

ÚČAST NA AKCÍCH JINÝCH ORGANIZACÍ

Mgr. Lenka Jarošová, Ph.D.

Seminár geológov múzeí Slovenskej Republiky a Českej republiky, Múzeum Spiša, Spišská Nová Ves (27. 5. – 31. 5. 2019). Prezentace SZM, představení činnosti mineralogicko-petrografického pracoviště za uplynulý rok.

PhDr. Jiří Juchelka, Ph.D.

Příspěvek „Užití nedestruktivních archeologických metod při mapování okolí dělostřelecké tvrze z 2. světové války na katastru obce Smolkov, okr. Opava. 1. a 2. etapa výzkumu“, konference Archeologie konfliktů (10. – 12. 9. 2019, Hradec Králové).

PhDr. Jiří Juchelka, Ph.D., Mgr. Soňa Králová

Příspěvek „Sídliště lengyelské kultury v Oticích-Rybníčkách (okres Opava, Česká republika), 21st Silesian Archaeological Symposium (XXI. Śląskie Sympozjum Archeologiczne, 23. – 24. 5. 2019, Wrocław, Polská republika).

Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D.

Příspěvek „Sedmidenní válka v paměti regionu 1919–1938“, mezinárodní workshop Těšínsko a střední Evropa po velké válce 1918–1920 (25. 1. 2019, Ostrava).

Příspěvek „Slezský ústav Československé akademie věd“, mezinárodní konference Výzkumné ústavy, menšiny a právo (2. 5. 2019, Budapešť, Maďarsko).

Příspěvek „Situace hrobů a pomníků německé menšiny – aktuální problém Rady vlády pro národnostní menšiny“, workshop Menšiny, turismus a právo (21. 5. 2019, Kolín).

Příspěvek „Liptaňské události 22. 9. 1938 před Mimořádným lidovým soudem v Opavě“, Konference policejních historiků (17. – 19. 10. 2019, Praha).

Příspěvek „Tripoint of violence: Ostrava Mining District 1914–1947“, konference British Commission for Military History New Researchers' Conference 2019: Theatres of War (8. – 9. 11. 2019, Lancaster, Spojené království).

Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D., Mgr. Ivana Kolářová

Příspěvky „Generál četnictva Karel Vyčítal“ a „Dopad hornoslezských povstání na výkon bezpečnostní služby v Československu v letech 1919 až 1923“, Konferencija policajnych historikov, (30. – 31. 5. 2019, Bratislava).

Mgr. Ivana Kolářová

Příspěvek „Činnost čs. četnictva v předplebiscitním období sporu o Těšínsko“, mezinárodní workshop Těšínsko a střední Evropa po velké válce 1918–1920 (25. 1. 2019, Ostrava).

Příspěvek „Třicátá léta na Frývaldovsku očima bezpečnostního aparátu“, Konference policejních historiků (17. – 19. 10. 2019, Praha).

Mgr. Sylva Pracná, Ph.D.

Příspěvek „Proměny německojazyčného Městského divadla v Krnově“ přednesený na konferenci „Perspektivy teatrologie“ (15. – 17. května 2019, Brno).

Mgr. Kamil Rodan, Ph.D.

Příspěvek „Kdo z koho aneb kdo získá právo šenkovat v novoveském hostinci Pod lipami“, konference Židé a Morava (13. 11. 2019, Kroměříž).

RNDr. Jindřich Roháček, CSc., Doc. RNDr. Jaroslav Starý Ph.D., Doc. RNDr. Jan Ševčík, Ph.D.

10th Central European Dipterological Conference, Kežmarske Žľaby, Slovensko, 23. – 25. 9. 2019 – předneseno 5 referátů a prezentovány 2 postery, účast v odborném výboru i předsedání některých sekcí.

Doc. Ing. Jiří Řehulka, DSc.

Přednáška o „Původcích parazitárních nemocí ryb“ uspořádaná Katedrou zoologie Přírodovědecké fakulty Palackého univerzity v Olomouci (16. 4. 2019).

Přednáška na semináři o „Houbových infekcích ryb“ uspořádaná Katedrou botaniky Univerzity Karlovy v Praze (30. 4. 2019).

Mgr. Monika Szturcová

Příspěvek „Czech-Polish relations on the example of the songs of Virgin Mary in the 18.–19. Century“, mezinárodní konference Proměny české kramářské písně (11. – 13. 9. 2019, Brno).

Mgr. Jiří Šíl, Ph.D.

Příspěvek „Prameny k československo-polskému sporu o Těšínsko 1918-1948 ve fondech Archiwum akt nowych ve Varšavě“, mezinárodní workshop Těšínsko a střední Evropa po velké válce 1918–1920 (25. 1. 2019, Ostrava).

Doc. PhDr. Pavel Šopák, Ph.D.

Příspěvek „Architekt Erich Ziffer“, konference XIX. svatováclavské setkání 2019 na téma Výtvarné umění Jesenicka a Jeseníků 20. století (27. 9. 2019, Jeseník).

Příspěvek „Země a muzeum: situace Moravy v 19. století“, konference Paměť země. Formování institucionálních základů historické vědy na Moravě v 19. a 20. století, (6. – 8. 11. 2019, Brno).

Příspěvek „Karel Chytil mezi Západem a Východem“, „Pomník mě snad chtěli postavit“ – kolokvium k 85. výročí úmrtí prof. PhDr. Karla Chytila (12. 11. 2019, Praha).

Příspěvek „Muzea v Československu (1918–1938): Teorie – kritika – polemika“, celorepublikové kolokvium Muzea v proměnách času (3. – 4. 12. 2019, Praha).

Mgr. David Váhala

Příspěvek „Proměna opavského muzejnictví od 30. do 60. let 20. století“, celorepublikové kolokvium Muzea v proměnách času (3. – 4. 12. 2019, Praha).

ZAHRANIČNÍ EXPEDICE

RNDr. Jindřich Roháček, CSc., Doc. RNDr. Jaroslav Starý Ph.D.

Dipterologická expedice na Krétu (Řecko), 26. 5. – 6. 6. 2019. Terénní výzkum proběhl v západní části ostrova. Sběry na lokalitách od severního pobřeží až po hory na jihu byly zaměřeny na čeledi skupin Tipulomorpha a Acalyptrata. Pro sbírku SZM získáno přes 1 200 ks, které byly ve večerních hodinách napreparovány. Provedena fotodokumentace navštívených lokalit, biotopů i celé řady živých exemplářů dvoukřídlého hmyzu.

RNDr. Jindřich Roháček, Doc. RNDr. Jan Ševčík, Ph.D.

Celosezónní výzkum v národním parku Muránska planina a CHKO Cerová vrchovina (Slovensko). Dlouhodobý výzkum fauny dvoukřídlých na Slovensku (ve spolupráci s Mgr. M. Tkočem, Národní muzeum) pokračoval:

- v Národním parku Muránska planina, kde byla instalována Malaiseho past (a také pasti pivní a masové) na lokalitě Tisovec-Teplica, kde byly provedeny také individuální odchyty dvoukřídlých;
- v CHKO Cerová vrchovina, kde byly instalovány 2 Malaiseho pasti (na lokalitách Tachty-údolí Gortvy a Tachty přehrada) a použity také pasti pivní a masové. Terénní průzkum byl zde proveden ve dnech 2. – 4. 4., 20. – 21. 5., 18. – 21. 6., 27. – 28. 8., 25. – 26. 9., 24. – 25. 10. 2019) a byl získán materiál v množství cca 900 ks a vzorky z instalovaných pastí. Individuální sběry byly provedeny ještě na dalších **čtyřech** lokalitách. Nasbíraný materiál obsahuje řadu druhů poprvé zjištěných v oblasti Gemeru i několik nových druhů pro faunu Slovenska. Cenným přínosem je i materiál vzácných druhů pro molekulárně-genetický výzkum.

JINÁ ODBORNÁ ČINNOST – ARCHEOLOGICKÉ VÝZKUMY

AKCE V RÁMCI ZÁKONA 20/1987 SB.

1/2019	Těškovice	39/2019	Raduň
2/2019	Nové Heřminovy	40/2019	Radim u Brantic
3/2019	Paskov	41/2019	Rýmařov
4/2019	Rýmařov	42/2019	Pocheň
5/2019	Vlaštovičky	43/2019	Březová-Nový Dvůr
6/2019	Leskovec	44/2019	Krnov
7/2019	Staříč	45/2019	Polanka nad Odrou
8/2019	Frýdek-Místek	46/2019	Dobrá u Frýdku-Místku
9/2019	Otice-Rybníčky	47/2019	Sedliště
10/2019	Opava	48/2019	Stará Ves nad Ondřejnicí
11/2019	Malé Hoštice	49/2019	Jakartovice-Deštné
12/2019	Třinec	50/2019	Raduň
13/2019	Ostrava	51/2019	Vršovice
14/2019	Vlaštovičky	52/2019	Nové Těchanovice
15/2019	Čeladná	53/2019	Bruntál
16/2019	Janovice u Frýdku-Místku	54/2019	Krnov
17/2019	Světlá ve Slezsku	55/2019	Havířov
18/2019	Frýdek-Místek	56/2019	Služovice
19/2019	Bílý Potok	57/2019	Kravaře
20/2019	Dvorce	58/2019	Stará Plesná
21/2019	Frýdek-Místek	59/2019	Dolní Líštná
22/2019	Sedliště	60/2019	Vrbno pod Pradědem
23/2019	Raduň	61/2019	Dolní Životice
24/2019	Oldřišov	62/2019	Velké Hoštice
25/2019	Kylešovice	63/2019	Frýdlant
26/2019	Baška	64/2019	Šenov u Ostravy
27/2019	Frýdek-Místek	65/2019	Paskov
28/2019	Frýdek-Místek	66/2019	Štěpánkovice
29/2019	Karviná	67/2019	Krnov
30/2019	Píšť	68/2019	Raduň
31/2019	Ostrava-Svinov	69/2019	Budišovice
32/2019	Krnov – Říční okruh	70/2019	Krnov
33/2019	Krnov	71/2019	Neplachovice
34/2019	Frýdek-Místek	72/2019	Krasov
35/2019	Raduň	73/2019	Horní Benešov
36/2019	Raduň	74/2019	Opava
37/2019	Chlebovice	75/2019	Bruntál
38/2019	Brušperk	76/2019	Malé Hoštice

ZÁKLADNÍ PERSONÁLNÍ ÚDAJE

Průměrný hrubý měsíční plat: 29 815,- Kč.

ČLENĚNÍ ZAMĚSTNANCŮ PODLE VĚKU A POHLAVÍ

Věková skupina	Muži		Ženy		Celkem	
	Počet	tj. % z celk. počtu	Počet	tj. % z celk. počtu	Počet	tj. %
21 - 30 let	7	12,7	5	7,2	12	9,7
31 - 40 let	13	23,6	17	24,6	30	24,2
41 - 50 let	13	23,6	13	18,8	26	21,0
51 - 60 let	10	18,2	28	40,6	38	30,6
61 let a více	12	21,8	6	8,7	18	14,5
CELKEM	55	100,0	69	100,0	124	100,0

ČLENĚNÍ ZAMĚSTNANCŮ PODLE VZDĚLÁNÍ A POHLAVÍ

Nejvyšší dosažené vzdělání	Muži		Ženy		Celkem	
	Počet	tj. % z celk. počtu mužů	Počet	tj. % z celk. počtu žen	Počet	tj. %
základní	0	0,0	1	1,4	1	0,8
vyučení	11	20,0	13	18,8	24	19,4
střední odborné	0	0,0	2	2,9	2	1,6
úplné střední	7	12,7	6	8,7	13	10,5
úplné střední odborné	9	16,4	10	14,5	19	15,3
vyšší odborné	0	0,0	1	1,4	1	0,8
vysokoškolské	28	50,9	36	52,2	64	51,6
CELKEM	55	100,0	69	100,0	124	100,0

TRVÁNÍ PRACOVNÍHO POMĚRU ZAMĚSTNANCŮ

Doba trvání	Počet	tj. %
do 5 let	45	36,3
do 10 let	30	24,2
do 15 let	14	11,3
do 20 let	11	8,9
nad 20 let	24	19,4
CELKEM	124	100,0

CELKOVÝ ÚDAJ O VZNIKU A SKONČENÍ PRACOVNÍCH POMĚRŮ ZAMĚSTNANCŮ

Ukazatel	Počet
Nástupy	10
Výstupy	10

HOSPODAŘENÍ ORGANIZACE

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁT

Přehled rozepsaných ukazatelů			
Název položky	Účet	Upravený rozpočet	Skutečnost k 31.12.
Spotřeba materiálu	501	2 114 096,00	2 515 640,31
Spotřeba energie	502	5 000 000,00	5 196 221,25
Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503	0,00	0,00
Prodané zboží	504	290 000,00	329 299,98
Aktivace dlouhodobého majetku	506	0,00	-53 087,30
Aktivace oběžného majetku	507	0,00	-120,00
Opravy a udržování	511	3 237 746,09	5 741 203,14
Cestovné	512	551 000,00	715 409,18
Náklady na reprezentaci	513	130 000,00	304 662,72
Ostatní služby	518	8 016 100,00	8 565 822,27
Platy včetně náhrad v době dočasné pracovní neschopnosti	521	42 321 530,00	42 281 175,00
Zákonné sociální pojištění	524	13 882 908,00	13 809 375,00
Jiné sociální pojištění	525	101 000,00	113 492,00
Zákonné sociální náklady	527	2 208 309,00	2 276 123,05
Daň z nemovitostí	532	10 500,00	9 829,00
Jiné daně a poplatky	538	20 000,00	21 650,00
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	0,00	0,00
Jiné pokuty a penále	542	0,00	12 000,00
Manka a škody	547	0,00	0,00
Tvorba fondů	548	0,00	0,00
Odpisy dlouhodobého majetku	551	10 567 040,00	10 588 681,80
Prodaný dlouhodobý majetek	553	0,00	0,00

Tvorba a zúčtování opravných položek	556	5 000,00	0,00
Náklady z vyřazených pohledávek	557	0,00	0,00
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	1 765 000,00	1 753 477,98
Ostatní náklady z činnosti	549	751 000,00	569 565,52
Úroky	562	0,00	0,00
Kurzové ztráty	563	5 000,00	14 248,90
Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564	0,00	0,00
Daň z příjmů	591	10 000,00	0,00
Dodatečné odvody daně z příjmů	595	0,00	0,00
NÁKLADY CELKEM		90 986 229,09	94 764 669,80
Výnosy z prodeje služeb	602	2 600 000,00	6 918 709,00
Výnosy z pronájmů	603	500 000,00	453 859,80
Výnosy z prodaného zboží	604	500 000,00	451 268,12
Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	20 000,00	19 210,00
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641	0,00	0,00
Jiné pokuty a penále	642	0,00	0,00
Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku	646	0,00	0,00
Čerpání fondů	648	2 000 000,00	879 521,06
Ostatní výnosy z činnosti	649	100 000,00	818 966,48
Výnosy z činnosti			
Úroky	662	0,00	0,00
Kurzové zisky	663	0,00	299,05
Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664	0,00	0,00
Ostatní finanční výnosy	669	0,00	0,00
Finanční výnosy			
Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671	85 266 229,09	85 222 836,29
Výnosy z nezpochybnitelných nároků na prostředky rozpočtu ÚSC	672	0,00	0,00
Výnosy z nezpochybnitelných nároků na prostředky státních fondů	673	0,00	0,00

Výnosy z ostatních nároků	674	0,00	0,00
Výnosy z nezpochybnitelných nároků na prostředky SR, ÚSC, SF			
VÝNOSY CELKEM		90 986 229,09	94 764 669,80
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PŘED ZDANĚNÍM		0	0
Závazky vůči státnímu rozpočtu z titulu odvodu z odpisů celkem		2 604 917,00	2 604 917,00

ZDŮVODNĚNÍ ROZPOČTOVÝCH OPATŘENÍ PROVEDENÝCH U ROZEPSANÝCH ZÁVAZNÝCH UKAZATELŮ V PRŮBĚHU ROKU 2019

V pravomoci správce kapitoly bylo realizováno celkem **18 úprav** schváleného rozpočtu na rok 2019 v celkové výši **104 706 679,09 Kč**, z toho:
a) pro čerpání dotací na dlouhodobý majetek ve výši 21 175 450,00 Kč na financování následujících akcí:

Investiční účelové dotace	Upravený rozpočet	Skutečné čerpání
SZM - projektová dokumentace - rekonstrukce Blücherova paláce	16 177 700,00	0,00
Institucionální podpora DKRVO	323 000,00	323 000,00
SZM - Müllerův dům - Rekonstrukce objektu a zahrady	33 750,00	33 750,00
SZM - Revitalizace Arboreta Nový Dvůr II. Etapa - stavební úpravy zámečku	1 959 000,00	276 001,00
ISO/A - Zabezpečení objektů, v nichž jsou uloženy předměty movitého kulturního dědictví, bezpečnostními systémy a mechanickými zábranami	1 181 000,00	1 181 000,00
ISO/B - evidence a dokumentace movitého kulturního dědictví	109 000,00	109 000,00
ISO/C - Výkupy předmětů kulturní hodnoty mimořádného významu	1 195 000,00	1 195 000,00
ISO/D - Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí	197 000,00	197 000,00
DOTACE OD ZŘIZOVATELE CELKEM	21 175 450,00	3 314 751,00

b) pro čerpání provozní dotace ve výši **83 529 515 Kč** na financování následujících akcí:

Specifikace dotace	Upravený rozpočet
Příspěvky a dotace na provoz	76 127 383,00
z toho: optimalizační opatření	3 268 969,44
z toho: kulturní aktivity	750 000,00
z toho: VISK 5	200 000,00
Výdaje na výzkum a vývoj - Institucionální podpora DKRVO	3 199 000,00
Výdaje na výzkum a vývoj - NAKI II	2 992 000,00
ISO/B - evidence a dokumentace movitého kulturního dědictví	19 000,00
ISO/D - preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí	213 746,09
Zkvalitnění ochrany měkkých cílů v rámci Slezského zemského muzea	980 100,00
PŘÍSPĚVKY A DOTACE NA PROVOZ OD ZŘIZOVATELE CELKEM	83 531 229,09
Mimorozpočtové zdroje: Statutární město Opava - Smlouva o poskytnutí účelové dotace z rozpočtu statutárního města Opavy na náklady související s pořádáním Mezinárodního dne archeologie v Opavě.	40 000,00
Mimorozpočtové zdroje: Statutární město Opava - Smlouva o spolupráci na realizaci stálé expozice o historii města Opavy v Obecním domě - příspěvek na propagaci činnosti Slezského zemského muzea	20 000,00
Mimorozpočtové zdroje: Asociace muzeí a galerií ČR - 43. seminář knihovníků AMG	20 000,00
PŘÍSPĚVKY A DOTACE NA PROVOZ CELKEM	83 611 229,09

NEPOTŘEBNÉ ÚČELOVÉ PROSTŘEDKY K VRÁCENÍ DO 15. 2. 2020

NAKI II	4 120,04
Institucionální podpora DKRVO	1 493,29
CELKEM	5 613,33

VYČÍSLENÍ A ZHODNOCENÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ ZE ZAHRANIČÍ

Slezské zemské muzeum v roce 2019 přijalo prostředky ze zahraničí ve výši **744 700,30 Kč** na úhradu financování mikroprojektu realizovaného v rámci „Fondu mikroprojektů 2014-2020 v Euroregionu Silesia“ v programu Interreg V-A Česká republika-Polsko projekt „**Poznáváme krásy arboret**“, který se uskutečnil v letech 2017–2018.

Slezské zemské muzeum je členem Mezinárodní rady muzeí ICOM. Roční příspěvek za rok 2019 byl uhrazen ve výši **15 231,00 Kč**.

ÚDAJE O MAJETKU A ZÁVAZCÍCH

CELKOVÁ HODNOTA ZÁVAZKŮ A POHLEDÁVEK EVIDOVANÝCH K 31. 12. 2019

Ukazatel		Hodnota v tis. Kč
Krátkodobé závazky celkem:		17 600
z toho	dodavatelé, přijaté zálohy a ostatní závazky	1 097
	krátkodobé přijaté zálohy	297
	zaměstnanci	2 877
	jiné závazky vůči zaměstnancům	155
	zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	1 706
	jiné přímé daně	509
	závazky k vybraným ústředním vládním institucím	1
	krátkodobé přijaté zálohy na transfery	6 185
	výdaje příštích období	3 994
	výnosy příštích období	56
	dohadné účty pasivní	639
	ostatní krátkodobé závazky	84
Krátkodobé pohledávky celkem:		10 004
z toho	odběratelé	514
	krátkodobé poskytnuté zálohy	28
	pohledávky za zaměstnanci	2
	náklady příštích období	402
	příjmy příštích období	490
	dohadné účty aktivní	8 547
	ostatní krátkodobé pohledávky	21

SROVNÁNÍ VÝŠE PROSTŘEDKŮ POSKYTNUTÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU A VLASTNÍCH VÝNOSŮ ORGANIZACE V ČASOVÉ ŘADĚ V TIS. KČ

Rok	Náklady celkem	Vlastní výnosy celkem	Dotace poskytnuté MK	Ostatní dotace a příspěvky od jiných subjektů	Podíl SR na financování v %	Zisk(+) Ztráta (-)
2013	71 214	4 915	66 299	0	93	0
2014	68 874	6 070	62 804	0	91	0
2015	70 431	5 942	64 489	0	92	0
2016	70 899	3 728	67 101	70	94	0
2017	79 248	4 777	74 085	386	93	0
2018	91 229	7 109	83 910	210	92	0
2019	94 765	9 542	85 162	60	89	0

PŘEHLED O CELKOVÝCH MZDOVÝCH NÁKLADECH V KČ

Název položky		Rozpočet	Skutečnost k 31.12.
PLATY	Provoz	38 045 152	38 045 142
	Věda a výzkum - institucionální podpora - IGS	1 270 000	1 270 000
	Věda a výzkum - NAKI II	1 098 000	1 098 000
	Celkem	40 413 152	40 413 142
NOO	Provoz	657 113	657 090
	Věda a výzkum - institucionální podpora - IGS	217 000	217 000
	Věda a výzkum - NAKI II	665 000	665 000
	VISK	149 265	149 265
	Kulturní aktivity	20 000	20 000
	SMO - Mezinárodní den archeologie		6 000
	Celkem	1 708 378	1 714 355
Náhrady v době dočasné pracovní neschopnosti		200 000	153 678
Mzdové prostředky celkem			42 281 175

IČO: 00100595
Kapitola: 334
Právní forma: Příspěvková organizace
Okamžik sestavení: 10.02.2020 14:36:53
Předmět činnosti: 91020

VÝKAZNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ
ROZVAHA

Sestavená k 31.12.2019
 (v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Slezské zemské muzeum
 Nádražní okruh 669/31, 74601 Opava

MÚZO Praha s.r.o.

Položka	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ				MINULÉ (netto)
			BĚŽNÉ				
			1	2	3	4	
	BRUTTO	KOREKCE	NETTO				
AKTIVA	AKTIVA CELKEM		709 425 644,44	210 003 960,50	499 421 683,94	490 885 865,10	
A.	Stálá aktiva		656 087 937,63	209 929 191,49	446 158 746,14	436 751 753,19	
A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		3 961 156,86	3 252 777,71	708 379,15	839 819,15	
A.I.1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.I.2.	Software	013	1 670 287,30	1 043 487,65	626 799,65	732 487,65	
A.I.3.	Ocenitelná práva	014	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.I.4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.I.5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	816 454,91	816 454,91	0,00	0,00	
A.I.6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	1 474 414,65	1 392 835,15	81 579,50	107 331,50	
A.I.7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.I.8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.I.9.	Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek		652 110 780,77	206 676 413,78	445 434 366,99	435 895 934,04	
A.II.1.	Pozemky	031	29 670 076,71	0,00	29 670 076,71	29 058 499,67	
A.II.2.	Kulturní předměty	032	18 951 043,77	0,00	18 951 043,77	2 109 276,70	
A.II.3.	Stavby	021	483 908 191,16	123 876 863,82	360 031 327,34	332 331 694,57	
A.II.4.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	022	82 830 576,64	55 879 488,92	26 951 087,72	26 893 271,66	
A.II.5.	Pěstičské celky trvalých porostů	025	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.II.6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	26 917 079,04	26 917 079,04	0,00	0,00	
A.II.7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029	20 474,30	2 982,00	17 492,30	8 090,00	
A.II.8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	9 813 339,15	0,00	9 813 339,15	45 495 101,44	
A.II.9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.II.10.	Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.III.	Dlouhodobý finanční majetek		0,00	0,00	0,00	0,00	
A.III.1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061	0,00	0,00	0,00	0,00	

Položka	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ				MINULÉ (netto)
			2		3		
			1	2	3	4	
BĚŽNÉ							
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO		
A.III.2.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.III.3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.III.5.	Termínované vklady dlouhodobé	068	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.III.6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.IV.	Dlouhodobé pohledávky		16 000,00	0,00	16 000,00	16 000,00	
A.IV.1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.IV.2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.IV.3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465	16 000,00	0,00	16 000,00	16 000,00	
A.IV.5.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.IV.6.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.	Oběžná aktiva		53 337 706,81	74 769,01	53 262 937,80	54 134 111,91	
B.I.	Zásoby		3 983 958,38	0,00	3 983 958,38	4 145 214,01	
B.I.1.	Pořízení materiálu	111	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.I.2.	Materiál na skladě	112	264 856,32	0,00	264 856,32	336 725,08	
B.I.3.	Materiál na cestě	119	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.I.4.	Nedokončená výroba	121	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.I.5.	Polotovary vlastní výroby	122	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.I.6.	Výrobky	123	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.I.7.	Pořízení zboží	131	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.I.8.	Zboží na skladě	132	3 719 102,06	0,00	3 719 102,06	3 796 242,63	
B.I.9.	Zboží na cestě	138	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.I.10.	Ostatní zásoby	139	0,00	0,00	0,00	12 246,30	
B.II.	Krátkodobé pohledávky		10 004 180,69	74 769,01	9 929 411,68	10 020 524,76	
B.II.1.	Odeběratelé	311	514 227,02	55 715,01	458 512,01	182 727,79	
B.II.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	27 557,16	0,00	27 557,16	124 932,06	
B.II.5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.II.6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.II.9.	Pohledávky za zaměstnanci	335	2 218,00	0,00	2 218,00	4 825,00	
B.II.10.	Sociální zabezpečení	336	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.II.11.	Zdravotní pojištění	337	0,00	0,00	0,00	0,00	
B.II.12.	Důchodové spoření	338	0,00	0,00	0,00	0,00	

Položka	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			1	2	3	4
			BĚŽNÉ			
	BRUTTO	KOREKCE	NETTO	MINULÉ (netto)		
B.II.13.	Daň z příjmů	341	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.14.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžní plnění	342	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.15.	Daň z přidané hodnoty	343	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.16.	Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	344	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.17.	Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	346	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.18.	Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	348	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.28.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.30.	Náklady příštích období	381	401 954,97	0,00	401 954,97	401 112,56
B.II.31.	Příjmy příštích období	385	490 298,87	0,00	490 298,87	6 274,00
B.II.32.	Dohadné účty aktivní	388	8 547 182,67	0,00	8 547 182,67	9 300 653,35
B.II.33.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377	20 742,00	19 054,00	1 688,00	0,00
B.III.	Krátkodobý finanční majetek		39 349 567,74	0,00	39 349 567,74	39 968 373,14
B.III.1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.3.	Jiné cenné papíry	256	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.4.	Termínované vklady krátkodobé	244	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.5.	Jiné běžné účty	245	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.9.	Běžný účet FKSP	241	38 950 850,16	0,00	38 950 850,16	39 540 385,75
B.III.10.	Běžný účet FKSP	243	224 457,15	0,00	224 457,15	197 169,15
B.III.15.	Ceniny	263	0,00	0,00	0,00	2 500,00
B.III.16.	Peníze na cestě	262	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.17.	Pokladna	261	174 260,43	0,00	174 260,43	228 318,24

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ	
			1	2
			BĚŽNÉ	MINULÉ
PASIVA	PASIVA CELKEM		499 421 683,94	490 885 865,10
C.	Vlastní kapitál		479 497 705,73	465 926 848,49
C.I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky		445 940 924,24	436 323 328,64
C.I.1.	Jmění účetní jednotky	401	396 970 982,41	385 747 088,71
C.I.3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403	49 011 505,83	50 777 417,83

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1		2	
			ÚČETNÍ OBDOBÍ		ÚČETNÍ OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ	BĚŽNÉ	MINULÉ
C.I.4.	Kurzové rozdíly	405	0,00	0,00	0,00	
C.I.5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406	-41 564,00	-201 177,90		
C.I.6.	Jiné oceňovací rozdíly	407	0,00	0,00	0,00	
C.I.7.	Opravy předcházejících účetních období	408	0,00	0,00	0,00	
C.II.	Fondy účetní jednotky		33 556 781,49	29 603 519,85		
C.II.1.	Fond odměn	411	0,00	0,00	0,00	
C.II.2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	222 166,15	314 447,15		
C.II.3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413	400 000,00	400 000,00		
C.II.4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414	0,00	103 455,00		
C.II.5.	Fond reprodukce majetku, fond investic	416	32 934 615,34	28 785 617,70		
C.III.	Výsledek hospodaření		0,00	0,00	0,00	
C.III.1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		0,00	0,00	0,00	
C.III.2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431	0,00	0,00	0,00	
C.III.3.	Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	432	0,00	0,00	0,00	
D.	Cizí zdroje		19 923 978,21	24 959 016,61		
D.I.	Rezervy		0,00	0,00	0,00	
D.I.1.	Rezervy	441	0,00	0,00	0,00	
D.II.	Dlouhodobé závazky		2 323 732,15	2 216 157,11		
D.II.1.	Dlouhodobé úvěry	451	0,00	0,00	0,00	
D.II.2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452	0,00	0,00	0,00	
D.II.4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455	2 412,65	2 412,65		
D.II.7.	Ostatní dlouhodobé závazky	459	0,00	0,00	0,00	
D.II.8.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472	2 321 319,50	2 213 744,46		
D.III.	Krátkodobé závazky		17 600 246,06	22 742 859,50		
D.III.1.	Krátkodobé úvěry	281	0,00	0,00	0,00	
D.III.4.	Jiné krátkodobé půjčky	289	0,00	0,00	0,00	
D.III.5.	Dodavatelé	321	1 097 248,34	10 173 876,12		
D.III.7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324	297 310,00	13 200,00		
D.III.9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326	0,00	0,00	0,00	
D.III.10.	Zaměstnanci	331	2 876 983,00	2 858 885,00		
D.III.11.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	154 763,00	131 816,00		
D.III.12.	Sociální zabezpečení	336	1 191 874,00	1 182 240,00		
D.III.13.	Zdravotní pojištění	337	514 532,00	508 660,00		

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1		2	
			ÚČETNÍ OBDOBÍ		ÚČETNÍ OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ	BĚŽNÉ	MINULÉ
D.III.14.	Důchodové spoření	338	0,00	0,00	0,00	
D.III.15.	Daň z příjmů	341	0,00	0,00	0,00	
D.III.16.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342	505 549,00	509 639,00	509 639,00	
D.III.17.	Daň z přidané hodnoty	343	2 730,00	2 800,00	2 800,00	
D.III.18.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345	0,00	0,00	0,00	
D.III.19.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347	1 493,29	2 884,00	2 884,00	
D.III.20.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349	0,00	0,00	0,00	
D.III.32.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374	6 185 386,67	6 234 824,54	6 234 824,54	
D.III.35.	Výdaje příštích období	383	3 993 960,06	681 906,16	681 906,16	
D.III.36.	Výnosy příštích období	384	55 573,20	42 000,00	42 000,00	
D.III.37.	Dohadné účty pasivní	389	639 277,01	339 196,19	339 196,19	
D.III.38.	Ostatní krátkodobé závazky	378	83 566,49	60 932,49	60 932,49	

Razítko:

Sestavil: *Mg. NĚMČOVÁ JARANA*
DUBOVÁ MARTINA

Kontroloval: *Mg. VASILEVSKÁ RENATA*

Schválil: *Mgr. HORÁKOVÁ JANA*

Telefon: 553 622 999

Telefon: 553 622 999

Datum a podpis: 14. 2. 2020

Datum a podpis: 14. 2. 2020

SLEZSKÉ ŽENSKÉ MUZEUM
 Nádražní okruh 31
 746 01 OPAVA

-2-

IČO: 00100595
 Kapitola: 334
 Právní forma: Příspěvková organizace
 Okamžik sestavení: 10.02.2020 14:43:32
 Předmět činnosti: 91020

VÝKAZNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ
VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY
Sestavený k 31.12.2019
 (v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)
 Slezské zemské muzeum
 Nádražní okruh 669/31, 74601 Opava

MÚZO Praha s.r.o.

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
1	2	3	4			
A.	NÁKLADY CELKEM		94 764 669,80	0,00	91 228 887,00	0,00
A.I.	Náklady z činnosti		94 750 420,90	0,00	91 213 676,51	0,00
A.I.1.	Spotřeba materiálu	501	2 515 640,31	0,00	3 196 790,39	0,00
A.I.2.	Spotřeba energie	502	5 196 221,25	0,00	3 913 771,99	0,00
A.I.3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503	0,00	0,00	239 580,00	0,00
A.I.4.	Prodané zboží	504	329 299,98	0,00	585 197,78	0,00
A.I.5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506	-53 087,30	0,00	-54 671,00	0,00
A.I.6.	Aktivace oběžného majetku	507	-120,00	0,00	-60,00	0,00
A.I.7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.8.	Opravy a udržování	511	5 741 203,14	0,00	6 940 898,43	0,00
A.I.9.	Cestovné	512	715 409,18	0,00	661 357,58	0,00
A.I.10.	Náklady na reprezentaci	513	304 662,72	0,00	398 588,23	0,00
A.I.11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.12.	Ostatní služby	518	8 565 822,27	0,00	9 439 894,15	0,00
A.I.13.	Mzdové náklady	521	42 281 175,00	0,00	38 285 041,00	0,00
A.I.14.	Záonné sociální pojištění	524	13 809 375,00	0,00	12 421 497,00	0,00
A.I.15.	Jiné sociální pojištění	525	113 492,00	0,00	97 960,90	0,00
A.I.16.	Záonné sociální náklady	527	2 276 123,05	0,00	2 236 492,13	0,00
A.I.17.	Jiné sociální náklady	528	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.18.	Daň silniční	531	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.19.	Daň z nemovitostí	532	9 829,00	0,00	9 829,00	0,00
A.I.20.	Jiné daně a poplatky	538	21 650,00	0,00	19 132,00	0,00
A.I.22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.23.	Jiné pokuty a penále	542	12 000,00	0,00	0,00	0,00
A.I.24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.25.	Prodaný materiál	544	0,00	0,00	0,00	0,00

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ							
			1		2		3		4	
			BĚŽNÉ		MINULÉ		BĚŽNÉ		MINULÉ	
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	
A.I.26.	Manka a škody	547	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.I.27.	Tvorba fondů	548	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.I.28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	10 588 681,80	0,00	0,00	10 245 161,50	0,00	0,00	0,00	
A.I.29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.I.30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.I.31.	Prodané pozemky	554	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.I.32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.I.33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556	0,00	0,00	0,00	-1 579,00	0,00	0,00	0,00	
A.I.34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557	0,00	0,00	0,00	1 579,00	0,00	0,00	0,00	
A.I.35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	1 753 477,98	0,00	0,00	1 983 673,02	0,00	0,00	0,00	
A.I.36.	Ostatní náklady z činnosti	549	569 565,52	0,00	0,00	593 542,41	0,00	0,00	0,00	
A.II.	Finanční náklady		14 248,90	0,00	0,00	15 210,49	0,00	0,00	0,00	
A.II.1.	Prodané cenné papíry a podíly	561	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.II.2.	Úroky	562	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.II.3.	Kurzové ztráty	563	14 248,90	0,00	0,00	15 210,49	0,00	0,00	0,00	
A.II.4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.II.5.	Ostatní finanční náklady	569	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.III.	Náklady na transfery		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.III.1.	Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.III.2.	Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	572	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.V.	Daň z příjmů		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.V.1.	Daň z příjmů	591	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.V.2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			1	2	3	4
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	
B.	VÝNOSY CELKEM		94 764 669,80	0,00	91 228 887,00	0,00
B.I.	Výnosy z činnosti		9 541 534,46	0,00	7 108 957,83	0,00
B.I.1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.2.	Výnosy z prodeje služeb	602	6 918 709,00	0,00	3 206 397,00	0,00
B.I.3.	Výnosy z pronájmu	603	453 859,80	0,00	455 283,00	0,00
B.I.4.	Výnosy z prodaného zboží	604	451 268,12	0,00	525 078,35	0,00
B.I.8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	19 210,00	0,00	30 025,00	0,00
B.I.9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641	0,00	0,00	174 825,00	0,00
B.I.10.	Jiné pokuty a penále	642	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.12.	Výnosy z prodeje materiálu	644	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.15.	Výnosy z prodeje pozemků	647	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.16.	Čerpání fondů	648	879 521,06	0,00	2 472 287,52	0,00
B.I.17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	818 966,48	0,00	245 061,96	0,00
B.II.	Finanční výnosy		299,05	0,00	511,14	0,00
B.II.1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.2.	Úroky	662	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.3.	Kurzové zisky	663	299,05	0,00	511,14	0,00
B.II.4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.6.	Ostatní finanční výnosy	669	0,00	0,00	0,00	0,00
B.IV.	Výnosy z transferů		85 222 836,29	0,00	84 119 418,03	0,00
B.IV.1.	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671	85 222 836,29	0,00	84 119 418,03	0,00
B.IV.2.	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	672	0,00	0,00	0,00	0,00

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
C.	VÝSLEDEK HOSPODÁŘENÍ					
C.1.	Výsledek hospodaření před zdaněním	-	0,00	0,00	0,00	
C.2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	-	0,00	0,00	0,00	

Sestavil: MGR. MĚŘKOVÁ JIŘINA
Telefon: 553 622 999
Datum a podpis: 14. 2. 2020

Kontroloval: MGR. HYDEGÁJA RENEATA
Razítko:

Schválil: MGR. HORAŠKOVÁ JANA
Telefon: 553 622 999
Datum a podpis: 14. 2. 2020

MUSEUM ZEMSKÉ MUZEUM
Nádražní okruh 31
746 01 OPAVA

-2-